

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

MØTEINNKALLING

KOMMUNESTYRET
Møtedato/sted: Torsdag 26.05.2011 Kommunestyresalen, Rakkestad kulturhus kl: 18.30 (andakt kl. 18.15)

SAKLISTE:

FOLKETS SPØRRETID:

SPØRSMÅL TIL ORDFØREREN MÅ MELDES INNEN TIRSDAG 24.mai 2011

26/11

**FORSKRIFT OM TILDELING AV KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER OG
OMSORGSBOLIGER**

27/11

**KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011 - 2022
2. GANGSBEHANDLING**

28/11

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - BARNEVERN

Saksdokumentene følger vedlagt.

Saksdokument ene er utlagt på Servicekontoret og Biblioteket f.o.m. 19.05.2011 og t.o.m. møtedagen.

Sakskart med saksdokumenter ligger også på kommunens internettside
www.rakkestad.kommune.no

Kommunestyremøte overføres på Radio 5 på frekvens 102.9.

De representanter som ikke kan møte p.g.a. lovlig forfall må omgående melde fra om dette til servicekontoret, tlf. 69225500. **Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling herfra.**

Rakkestad, den 18.05.2011

Peder Harlem
Ordfører

GRUPPEMØTER

ARBEIDERPARTIET

Innkaller til gruppemøte

mandag 23.mai 2011 kl 18.30 i Formannskapssalen, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 476 88 290, Ellen Solbrække.

SENERPARTIET

Innkaller til gruppemøte

tirsdag 24.mai 2011 kl 18.30 i Formannskapssalen, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 959 12 345, Inger Kaatorp Homstvedt.

VENSTRE

Innkaller til gruppemøte

tirsdag 24.mai 2011 kl 18.00 i Grupperom 1, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 995 50 371, Bjørn Erik Studsrud.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Sonja Vedahl

Arkiv nr. 614 &53

Utvalg	Saknr	Møtedato
KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTV. FORMANNSKAPET	4/11	17.02.2011
FORMANNSKAPET	15/11	02.03.2011
FORMANNSKAPET	24/11	11.05.2011
KOMMUNESTYRET	26/11	26.05.2011

Utvalgssak 26/11

Saknr 10/2040

Løpenr 11080/10

26/11 - FORSKRIFT OM TILDELING AV KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER OG OMSORGSBOLIGER

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger*.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs behandling:

Torild Dramstad (Krf) uttrykte tvil om følgende punkter var i strid med annet lovverk:

- kap. 2 § 7 angående tilleggsavtaler som kriterium for tildeling av kommunal bolig
- kap 3 § 12 angående omsorgsleilighet for utviklingshemmede

Torild Dramstad (Krf) fremmet tilleggsforslag til rådmannens innstilling:

Tilføyelse til rådmannens innstilling skal være *"...under forutsetning av at de ikke er i strid med annet lovverk"*.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger*, under forutsetning av at de ikke er i strid med annet lovverk.

FORMANNSKAPETs behandling 02.03.2011:

Saken ble foreslått utsatt.

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådmannen utarbeider et notat til formannskapets neste møte hvor det redegjøres for lovverk og lovlighet av forslag til forskrift. Ordlyden i retningslinjene for øvrig gjennomgås generelt.

FORMANNSKAPETs vedtak 02.03.2011:

Saken utsettes.

FORMANNSKAPETs behandling 11.05.2011:

Notat fra Rådmannen datert 28.03.11 "Kriterier for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger – kommunal forskrift" utarbeidet etter at saken ble utsatt i formannskapets møte den 17.02.11 var sendt ut/levert i forkant. For øvrig ble samme saksframlegg behandlet.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger.*

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger
2. Intern veileder til forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger
3. Notat datert 28.03.2011

Bakgrunn for saken:

Ny organisasjonsstruktur fra 1.1.2009 førte til endringer også for sammensetningen av Tildelingsutvalget og prosedyrer for utvalget. Det fremkom videre et behov for å se på retningslinjene for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger. Utvalgets medlemmer har deltatt i arbeidet. Forskriften er et resultat av arbeidet med gjennomgang av tidligere praksis, endrede behov hos søkergruppen, tydeliggjøring av forvaltningen av kommunale boliger som et knapphetsgode, behov for presiseringer og justeringer av hensyn til ny organisasjonsstruktur.

Kommunens ansvar for saken:

Saken behandles i Kultur-, utdanning- og omsorgsutvalget i tillegg til formannskap og kommunestyre.

Rammebetingelser:

Tildelingsutvalgets sammensetning og myndighet fremkommer av Rådmannens administrative delegasjonsreglementet punkt 4.5.1, 1. avsnitt. Der fremkommer også at Tildelingsutvalget er delegert myndighet til å utarbeide prosedyrer for sitt arbeid. Utvalgets arbeidsprosedyrer er således holdt utenfor.

Lov om sosiale tjenester av 18.12.2009 nr. 131 § 15 *"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet".*

Lov om sosiale tjenester av 13.12.1991 nr. 81 § 3-4 *"Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker".*

Som det fremgår er ny lov om sosiale tjenester snevrere i sin tekst uten at det er tilsiktet fra lovgiver at anvendelsen av lovhjemmelen skal endres. Begge lovhenvvisninger tas med her som forbehold om at det i ny lov om helsetjenester i kommunen som er under utarbeidelse vil

kunne komme en lovhjemmel som retter seg mer direkte mot omsorgsboliger/bemannede boliger slik det fremkommer i tidligere lov om sosiale tjenester. Det gjøres oppmerksom på at det bare er deler av tidligere lov om sosiale tjenester som er erstattet med en ny.

Konsekvensvurderinger:

Økonomi:

Ny forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger vil ikke ha økonomiske konsekvenser knyttet direkte til forskriften i seg selv. Men det bør nevnes at det jobbes med å styrke det boligsosiale arbeidet og er søkt tilskuddsmidler fra Fylkesmannen i Østfold til en boveileder. Med dette vil vi styrke det forebyggende arbeidet og ha tiltak for å bedre enkelte kommunale leietageres boevne.

På sikt er målet at bedre rutiner for tildeling og oppfølging av leietagerne for å få de over i egne boliger, bidrar til økt sirkulasjon i leietagermassen, og frigjøring av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger til de mest vanskeligstilte eller de med størst behov for omsorgsbolig.

Administrasjonens vurdering:

Rakkestad kommune har et tildelingsutvalg hvis oppgave er å fatte vedtak om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger. Det foreligger i dag retningslinjer for tildeling av de ulike kommunale boliger senest vedtatt i kommunestyret 12.10.2006, sak 32/06. Disse er med dette nå evaluert og revidert, samt tilpasset ny organisasjonsstruktur.

Rakkestad kommune vedtok Boligsosial strategiplan 24.04.10. Planen legger føringer for hvordan kommunen skal jobbe videre med en konkret handlingsplan. Samtidig er det gjort endringer knyttet til organisasjonsstruktur som får betydning for hvorledes Rakkestad kommune samlet jobber med boligsosiale oppgaver. Det er flere personer som er involvert i en sak vedrørende tildeling og utleie av kommunal utleiebolig eller omsorgsbolig. Saken skal først saksforberedes av for eksempel seksjon NAV, økonomirådgiver trekkes inn for å vurdere muligheter for om startlån eller tilskudd kan avhjelpe behovet til søker. Det innhentes opplysninger fra skatteetaten, banker, lege, hjembaserte tjenester m.v. Det skal i noen tilfeller foretas hjemmebesøk. Eiendomsforvalter har en rolle for å klargjøre boligen, samt ansvar for leiekontrakter. Med noen leietakere bør kommunen inngå avtale om faste trekk av husleie. Noen trenger veiledning til det å bo. Noen trenger helsetjenester, herunder også inn i boligen. Noen bør ha vilkår ved leiekontrakten. Noen bør ha midlertidige kontrakter.

Både når det gjelder kommunale utleieboliger og omsorgsboliger dreier det seg om tildeling av et knapphetsgode. Vedtakene er derfor forvaltningsmessige enkeltvedtak. For kommunale utleieboliger vil det med nye retningslinjer bli tatt økonomiske hensyn i forhold til evnen til å ivareta sitt boligbehov på egenhånd. Dette er en klargjøring i forhold til tidligere retningslinjer og praksis. For kommunale omsorgsboliger vektlegges tilretteleggings- og pleiemessige behov uten hensyn til søkers økonomi. Dette er boliger med tilrettelegging og kommunal tjenestetilgang som det ikke forventes mulig å skaffe på ordinært boligmarked. Skjønnsutøvingen ved tildeling av knapphetsgoder er meget vanskelig uten gode retningslinjer som besørger ensartet praktisering. Erfaringene fra Tildelingsutvalget viser at det er behov for tydelige retningslinjer og klare føringer for skjønnsutøvingen som legges til grunn for hvilke søkere som skal prioriteres. Det er derfor i tillegg til forskrift om tildeling av kommunale boliger også utarbeidet en administrativ "Veileder for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger". Veilederen er et internt veiledningsdokument til bruk for saksbehandlingen, og vil således være gjenstand for administrativ revisjon.

Målet med ny forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger og tilliggende veileder er å heve kvaliteten på den forvaltningsmessige saksbehandlingen, trygge rammene for gode skjønnsutøvelser og bidra til at de med størst hjelpebehov, og som er mest vanskeligstilt på boligmarkedet, blir prioritert.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Espen Jordet

Arkiv nr. 141

Utvalg	Saknr	Møtedato
DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER	9/11	05.05.2011
KOMMUNESTYRET	27/11	26.05.2011

Utvalgssak 27/11

Saknr 11/800

Løpenr 5111/11

**27/11 - KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011
- 2022 2. GANGSBEHANDLING**

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar kommuneplan for Rakkestad kommune 2011 – 2022.

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2022.
2. Kommuneplanens arealdel 2011-2022 (kart og tegnforklaring).
3. Bestemmelser til kommuneplanens arealdel.
4. Planbeskrivelse.
5. Konsekvensutredning.

Endelig plandokument ferdiggjøres etter kommunestyrets behandling av planen.

Utrykte vedlegg: Innkomne høringsuttalelser.

Bakgrunn for saken:

Rakkestad kommunestyre vedtok i sak nr. 09/327 å starte prosess for rullering av gjeldende kommuneplan. Planprogram ble godkjent av Rakkestad kommunestyre i sak nr. 14/09.

Første planforslag ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 28.12.09 til 17.02.10. Innkomne uttalelser var til dels av en slik karakter at de måtte hensyntas og innarbeides i planforslaget.

Revidert planforslag var i så stor grad endret, på bakgrunn av innkomne uttalelser, at det fordret en ny høringsrunde. Det faste utvalg for plansaker vedtok i sak nr. 5/10 – 02.11.2010 – på nytt å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn.

Ved fristens utløp 22.12.2010 var det kommet inn 10 uttalelser.

Høringsuttalelsene er listet opp i egen tabell og kommentert fortløpende.

Kommunens ansvar for saken:

Jamfør § 11-1 i "Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 2008-06-27" har Rakkestad kommune følgende ansvar:

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det faste utvalg for plansaker behandler det ferdige planforslaget og innstiller til kommunestyret. Rakkestad kommunestyre egengodkjenner planen.

Andre opplysninger:

Alle innkomne uttalelser er listet opp og kommentert i påfølgende tabell. Revidert planforslag får gjennomgående god kritikk. De innsigelser som fortsatt foreligger er innarbeidet i planforslaget og forstås dermed som ivaretatt. Faglige råd er til dels fulgt opp og har høynet kvaliteten på arbeidet ytterligere.

Dato inn	Høringsinnspill	Gjelder	Konsekvens
10.03.2011	Østfold fylkeskommune	Krav om universelle løsninger i planbestemmelsene.	Tar inn generell bestemmelse om universell utforming i planbestemmelsene.
	Innsigelse		
	Innsigelse	Estetikk i næringsområder. Innsigelsen kan frafalles ved at kommunens estetikkveileder eller fylkesplanens estetikkveileder knyttes opp mot fremtidige reguleringsplaner i bestemmelsene	Tatt inn generell bestemmelse om estetikk i planbestemmelsene. Henvist til de til enhver tid gjeldende estetikkveiledere.
	Innsigelse	Innsigelse knyttet til rekkefølgebestemmelser. Bestemmelsene tydeliggjøres slik at det kommer frem at kun deler av område N1 kan tas i bruk i første planperiode. Og sentrumsområde tas i bruk først.	Rekkefølgebestemmelse tas inn og tydeliggjøres i planbestemmelsene. Områdets størrelse reduseres og resterende område legges som LNF, men med langsiktig utbyggingsgrense.
	Innsigelse	Nytt boligområde i Degernes. Deler av feltet må utsettes til neste planperiode. Området er større enn behovet for boliger i første planperiode.	Arealdelen gir retningslinjer og bestemmelser for en områdeplan, som nærmere fastsetter dette forholdet.
	Innsigelse	Bestemmelsene til Rudskogen må utformes tydelig i forhold til hvilke typer næringer som kan etableres.	Rettet
	Faglig råd	Større fokus på universell utforming i samfunnsdelen.	Vurdert til å være godt nok ivaretatt.
	Faglig råd	Sonen for LNF-2 og bestemmelsene for spredt utbygging bør justeres. Kommunen bør definere hva de mener er en grend (eks. 3-7 boliger). Krav om trygg skolevei. LNF-2 områder bør ikke legges inn nærmere tettstedene enn 3 km.	Avklart i forbindelse med fylkeskommunens politiske behandling av deres uttalelse til planen.

28.02.2011	Kim Halvor H. Hartvig Gundersen – cand. scient. i geologi og naturgeografi	Fladstad gård og Fladstadskogen bør bevares i sentrumsområdet. Rakkestad kommune må beholde særpreget i sentrum og jobbe for å skape atmosfære, stemning, miljø og trivsel. Blant annet ved å legge til rette for møteplasser og å bevare de "gamle, historiske bygningene".	Tas til orientering. Fladstad gård omregulert til boligformål i reguleringsplan 2005.
14.01.2011	Norges vassdrags- og energidirektorat	<u>Flom og erosjon:</u> . Det bør finnes bestemmelser i planen som ivaretar fare for flom i forbindelse med framtidig planlegging.	Lagt inn i planbestemmelsene.
	Innarbeides i arealdelen		
	Innarbeides i arealdelen	<u>Overvann og vassdrag:</u> Krav om en overordnet plan for overvannshåndtering ved større utbyggingsprosjekter bør inn som et punkt i planbestemmelsene.	Lagt inn i planbestemmelsene.
	Anbefaling	<u>Grunnvann og masseuttak:</u> NVE anbefaler kommunen å ta inn en beskrivelse av grunnvannsforekomster i kommunen og sikring av disse.	Vurderes tatt inn i forbindelse med senere revisjoner. Kommunens råvannsbrønner sikret med hensynssoner.
	Innarbeides i planen	<u>Snøskred:</u> Det bør finnes bestemmelser i planen som ivaretar skredfare i forbindelse med framtidig reguleringsplanlegging.	Ansees å være lite aktuelt for Rakkestad.
	Innsigelse	Det er ikke innarbeidet <i>hensynssone</i> – <i>kvikkleire</i> med tilhørende bestemmelser i planen.	Er nå tatt inn i planen.
11.01.2011	Fylkesmannen i Østfold	Planbestemmelsene – forslaget fremstår som strukturert og oversiktlig. Tips til ytterligere å forbedre utformingen av planbestemmelsene.	Tatt til orientering. Planbestemmelsene er ytterligere kvalitetssikret.
	Innsigelse	Område N1 – dyrket mark	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.

22.12.2010	Rakkestad bondelag v/Arthur Knutsen	Påpeker bondelagets syn på bruk av dyrka mark til næringsområde. N1	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
20.12.2010	Eidsberg kommune	Ingen kommentarer	
22.12.2010	Kjell Ringstad	Uttrykker bekymring for konsekvensene av område N1. Støy, trafikk og forurensning.	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
22.10.2010	Tor Nakkim Kai Lindemark Helen Solheim Bjørn Heller	Masseuttak i Stensrudåsen. Ønsker dette fjernet fra planen. Bekymret for støy, støv, transport og redusert livskvalitet.	
22.12.2010	Styret i Østfoldhelse	Svært positive til at Rakkestad kommune har fulgt opp innspillene angående folkehelse. Savner enda større fokus på universell utforming.	Tar inn generell bestemmelse om universell utforming i planbestemmelsene.
21.12.2010	Statens Vegvesen Faglige råd	-tydeligere avgrensning av sentrum -rekkefølgebestemmelse om etablering av gang- og sykkelvei før innflytting i nye boligområder -avklare atkomst til område R1 fra riksveg 111 i reguleringsplan. Tas med i bestemmelse. -§ 4.1 ta inn referanse til "Rammeplan for avkjørselsspørsmål langs riks- og fylkesveger".	-utfordrene å få til -tatt inn planbestemmelsene -tatt inn i planbestemmelsene -tatt inn i planbestemmelsene
20.12.2010	Beboere i Lyngbyfeltet	Område N1. Ønsker dette tatt ut av planen.	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
10.12.2010	Degernes Bygdekvinnelag	-positive til nytt boligfelt i Degernes -ønsker ikke bruk av dyrket mark -ønsker at kommunen igjen tar i bruk Degernes helse- og velferdssenter	Tas til orientering
06.12.2010	Direktoratet for mineralforvaltning	Punkt 1.4 i arealdelen bør formuleres: Før nye råstoffområder tas i bruk og ved utvidelse av eksisterende masseuttak, skal det foreligge godkjent reg. plan.	Tatt inn i planbestemmelsene.

Rammebetingelser:

Plan- og bygningsloven 2008-06-27.
Fylkesplanen for Østfold 2009 – 2012.

K o n s e k v e n s v u r d e r i n g e r :

Helse- og miljøkonsekvenser:

Østfold fylkeskommune kommenterer spesielt i sin uttalelse systematiseringen omkring levekår og folkehelse. Det vitner om en plan der dette er satt fokus på. Målet er at kommuneplanen, som styringsdokument, skal ha gode forutsetninger for bidra til bedre levekår og for at folkehelse skal være et sentralt element i all samfunnsplanlegging.

Bærekraftig er et mye brukt uttrykk for ønsket utvikling. Planforslaget er i tråd med ny plan- og bygningslov og de føringer den gir for temaet. I tillegg til kommuneplanen vil for eksempel – kommunedelplan for energi og klima og kommunedelplan vannmiljø – være viktige dokumenter for en god og riktig forvaltning av miljøet.

Økonomi:

Kommuneplanen legger føringer for vekst og utvikling, og har som sådan konsekvenser for de økonomiske disposisjoner Rakkestad kommune gjør. Langsiktige strategier for drift og investeringer fastsettes i kommuneplanen.

Den etablerer rammer for arbeidet med den noe mer kortsiktige økonomi- og handlingsplanen.

Andre faglige vurderinger:

Arbeidet med å rullere kommuneplanen har gått over en lengre periode enn den først vedtatte fremdriftsplanen. Mange innspill fra statlige og regionale myndigheter, samt et stort lokalt engasjement har påvirket fremdriften. Prosessen har i tillegg blitt påvirket av at det i perioden er vedtatt en ny plan- og bygningslov, med dertil endrede krav og forventninger til en kommuneplan. Planforslaget ble etter første høringsrunde såpass mye forandret at det fordret en ny høringsrunde. Slike prosesser er tidkrevende, men like fullt nødvendige.

Planforslaget er nå på et faglig godt nivå – så bra som det bør være for et så viktig dokument. Alle kommentarer og innspill har bidratt til kvaliteten på sluttproduktet.

Administrasjonens vurdering:

Rådmannen har stor tro på at forslaget som nå foreligger vil stå seg som et gjennomarbeidet og godt styringsdokument for Rakkestad kommune. Det er i planprosessen lagt stor vekt på brukermedvirkning og planarbeid på tvers av administrativt og politisk nivå. Det har vært vist stort engasjement fra innbyggere, politikere og administrasjon.

I prosessen har det vært vurdert et stort antall forslag og problemstillinger. Rådmannen har, så langt det har latt seg gjøre, tatt hensyn til de ønsker som er fremsatt. Dessverre lar det seg ikke gjøre å tilfredsstille alle. Planforslaget fremstår som et godt kompromiss mellom kommunal, regional og statlig ønsket utvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel gir et grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den gir i tillegg retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private aktører.

Kommuneplanens arealdel angir arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Gunvor Halstvedt

Arkiv nr. 210 &40

Utvalg**Saknr****Møtedato**

KOMMUNESTYRET

28/11

26.05.2011

Utvalgssak 28/11

Saknr 11/899

Løpenr 5373/11

28/11 - FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - BARNEVERN

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyret tar oppfølgingsrapporten om tildeling av barnevernstjenester i Rakkestad kommune, samt kontrollutvalgets vedtak i saken til etterretning.

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Oppfølgingsrapport – "Tildeling av barneverntjenester", datert 04.01.2011 fra Indre Østfold kommunerevisjon

Bakgrunn for saken:

Kommunerevisjonen gjennomførte revisjonsprosjektet "Tildeling av barnevernstjenester" i 2008. Rapporten ble behandlet i kommunestyret sak 59/08.

Revisjonen ga i sin rapport 5 anbefalingspunkter til oppfølging. Administrasjonen ga sitt tilsvaret til punktene i brev av 11. november 2010 fra rådmannen.

Det er gjort videre oppfølging fra revisjonen med kontrollbesøk i enheten, og oppfølgingsrapport foreligger fra revisjonen datert 4. januar 2011 (vedlegg).

Kontrollutvalget behandlet oppfølgingsrapporten i møte 17. februar 2011 med følgende vedtak:

1. *Vedlagte rapport om oppfølging av rapport om tildeling av barnevernstjenester, utarbeidet av Indre Østfold kommunerevisjon IKS, tas til orientering.*
2. *Rapporten oversendes kommunestyret til videre behandling med følgende innstilling til kommunestyret: (se innstilling)*

Andre opplysninger:

Hjemmel for oppfølging er forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr. 905) § 12.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

MØTEINNKALLING

KOMMUNESTYRET
Møtedato/sted: Torsdag 26.05.2011 Kommunestyresalen, Rakkestad kulturhus kl: 18.30 (andakt kl. 18.15)

SAKLISTE:

FOLKETS SPØRRETID:

SPØRSMÅL TIL ORDFØREREN MÅ MELDES INNEN TIRSDAG 24.mai 2011

26/11

**FORSKRIFT OM TILDELING AV KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER OG
OMSORGSBOLIGER**

27/11

**KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011 - 2022
2. GANGSBEHANDLING**

28/11

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - BARNEVERN

Saksdokumentene følger vedlagt.

Saksdokument ene er utlagt på Servicekontoret og Biblioteket f.o.m. 19.05.2011 og t.o.m. møtedagen.

Sakskart med saksdokumenter ligger også på kommunens internettside
www.rakkestad.kommune.no

Kommunestyremøte overføres på Radio 5 på frekvens 102.9.

De representanter som ikke kan møte p.g.a. lovlig forfall må omgående melde fra om dette til servicekontoret, tlf. 69225500. **Vararepresentanter møter kun etter nærmere innkalling herfra.**

Rakkestad, den 18.05.2011

Peder Harlem
Ordfører

GRUPPEMØTER

ARBEIDERPARTIET

Innkaller til gruppemøte

mandag 23.mai 2011 kl 18.30 i Formannskapssalen, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 476 88 290, Ellen Solbrække.

SENERPARTIET

Innkaller til gruppemøte

tirsdag 24.mai 2011 kl 18.30 i Formannskapssalen, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 959 12 345, Inger Kaatorp Homstvedt.

VENSTRE

Innkaller til gruppemøte

tirsdag 24.mai 2011 kl 18.00 i Grupperom 1, Kulturhuset.

Faste representanter og de tre første vararepresentantene bes møte.

Forfall bes meldt på tlf 995 50 371, Bjørn Erik Studsrud.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Sonja Vedahl

Arkiv nr. 614 &53

Utvalg	Saknr	Møtedato
KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTV. FORMANNSKAPET	4/11	17.02.2011
FORMANNSKAPET	15/11	02.03.2011
FORMANNSKAPET	24/11	11.05.2011
KOMMUNESTYRET	26/11	26.05.2011

Utvalgssak 26/11

Saknr 10/2040

Løpenr 11080/10

26/11 - FORSKRIFT OM TILDELING AV KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER OG OMSORGSBOLIGER

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger*.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs behandling:

Torild Dramstad (Krf) uttrykte tvil om følgende punkter var i strid med annet lovverk:

- kap. 2 § 7 angående tilleggsavtaler som kriterium for tildeling av kommunal bolig
- kap 3 § 12 angående omsorgsleilighet for utviklingshemmede

Torild Dramstad (Krf) fremmet tilleggsforslag til rådmannens innstilling:

Tilføyelse til rådmannens innstilling skal være *"...under forutsetning av at de ikke er i strid med annet lovverk"*.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

KULTUR-, UTDANNING- og OMSORGSUTVALGETs innstilling til formannskapet:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger*, under forutsetning av at de ikke er i strid med annet lovverk.

FORMANNSKAPETs behandling 02.03.2011:

Saken ble foreslått utsatt.

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådmannen utarbeider et notat til formannskapets neste møte hvor det redegjøres for lovverk og lovlighet av forslag til forskrift. Ordlyden i retningslinjene for øvrig gjennomgås generelt.

FORMANNSKAPETs vedtak 02.03.2011:

Saken utsettes.

FORMANNSKAPETs behandling 11.05.2011:

Notat fra Rådmannen datert 28.03.11 "Kriterier for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger – kommunal forskrift" utarbeidet etter at saken ble utsatt i formannskapets møte den 17.02.11 var sendt ut/levert i forkant. For øvrig ble samme saksframlegg behandlet.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FORMANNSKAPETs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar *Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger.*

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger
2. Intern veileder til forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger
3. Notat datert 28.03.2011

Bakgrunn for saken:

Ny organisasjonsstruktur fra 1.1.2009 førte til endringer også for sammensetningen av Tildelingsutvalget og prosedyrer for utvalget. Det fremkom videre et behov for å se på retningslinjene for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger. Utvalgets medlemmer har deltatt i arbeidet. Forskriften er et resultat av arbeidet med gjennomgang av tidligere praksis, endrede behov hos søkergruppen, tydeliggjøring av forvaltningen av kommunale boliger som et knapphetsgode, behov for presiseringer og justeringer av hensyn til ny organisasjonsstruktur.

Kommunens ansvar for saken:

Saken behandles i Kultur-, utdanning- og omsorgsutvalget i tillegg til formannskap og kommunestyre.

Rammebetingelser:

Tildelingsutvalgets sammensetning og myndighet fremkommer av Rådmannens administrative delegasjonsreglementet punkt 4.5.1, 1. avsnitt. Der fremkommer også at Tildelingsutvalget er delegert myndighet til å utarbeide prosedyrer for sitt arbeid. Utvalgets arbeidsprosedyrer er således holdt utenfor.

Lov om sosiale tjenester av 18.12.2009 nr. 131 § 15 "*Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet*".

Lov om sosiale tjenester av 13.12.1991 nr. 81 § 3-4 "*Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker*".

Som det fremgår er ny lov om sosiale tjenester snevrere i sin tekst uten at det er tilsiktet fra lovgiver at anvendelsen av lovhjemmelen skal endres. Begge lovhenvvisninger tas med her som forbehold om at det i ny lov om helsetjenester i kommunen som er under utarbeidelse vil

kunne komme en lovhjemmel som retter seg mer direkte mot omsorgsboliger/bemannede boliger slik det fremkommer i tidligere lov om sosiale tjenester. Det gjøres oppmerksom på at det bare er deler av tidligere lov om sosiale tjenester som er erstattet med en ny.

Konsekvensvurderinger:

Økonomi:

Ny forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger vil ikke ha økonomiske konsekvenser knyttet direkte til forskriften i seg selv. Men det bør nevnes at det jobbes med å styrke det boligsosiale arbeidet og er søkt tilskuddsmidler fra Fylkesmannen i Østfold til en boveileder. Med dette vil vi styrke det forebyggende arbeidet og ha tiltak for å bedre enkelte kommunale leietageres boevne.

På sikt er målet at bedre rutiner for tildeling og oppfølging av leietagerne for å få de over i egne boliger, bidrar til økt sirkulasjon i leietagermassen, og frigjøring av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger til de mest vanskeligstilte eller de med størst behov for omsorgsbolig.

Administrasjonens vurdering:

Rakkestad kommune har et tildelingsutvalg hvis oppgave er å fatte vedtak om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger. Det foreligger i dag retningslinjer for tildeling av de ulike kommunale boliger senest vedtatt i kommunestyret 12.10.2006, sak 32/06. Disse er med dette nå evaluert og revidert, samt tilpasset ny organisasjonsstruktur.

Rakkestad kommune vedtok Boligsosial strategiplan 24.04.10. Planen legger føringer for hvordan kommunen skal jobbe videre med en konkret handlingsplan. Samtidig er det gjort endringer knyttet til organisasjonsstruktur som får betydning for hvorledes Rakkestad kommune samlet jobber med boligsosiale oppgaver. Det er flere personer som er involvert i en sak vedrørende tildeling og utleie av kommunal utleiebolig eller omsorgsbolig. Saken skal først saksforberedes av for eksempel seksjon NAV, økonomirådgiver trekkes inn for å vurdere muligheter for om startlån eller tilskudd kan avhjelpe behovet til søker. Det innhentes opplysninger fra skatteetaten, banker, lege, hjembaserte tjenester m.v. Det skal i noen tilfeller foretas hjemmebesøk. Eiendomsforvalter har en rolle for å klargjøre boligen, samt ansvar for leiekontrakter. Med noen leietakere bør kommunen inngå avtale om faste trekk av husleie. Noen trenger veiledning til det å bo. Noen trenger helsetjenester, herunder også inn i boligen. Noen bør ha vilkår ved leiekontrakten. Noen bør ha midlertidige kontrakter.

Både når det gjelder kommunale utleieboliger og omsorgsboliger dreier det seg om tildeling av et knapphetsgode. Vedtakene er derfor forvaltningsmessige enkeltvedtak. For kommunale utleieboliger vil det med nye retningslinjer bli tatt økonomiske hensyn i forhold til evnen til å ivareta sitt boligbehov på egenhånd. Dette er en klargjøring i forhold til tidligere retningslinjer og praksis. For kommunale omsorgsboliger vektlegges tilretteleggings- og pleiemessige behov uten hensyn til søkers økonomi. Dette er boliger med tilrettelegging og kommunal tjenestetilgang som det ikke forventes mulig å skaffe på ordinært boligmarked. Skjønnsutøvingen ved tildeling av knapphetsgoder er meget vanskelig uten gode retningslinjer som besørger ensartet praktisering. Erfaringene fra Tildelingsutvalget viser at det er behov for tydelige retningslinjer og klare føringer for skjønnsutøvingen som legges til grunn for hvilke søkere som skal prioriteres. Det er derfor i tillegg til forskrift om tildeling av kommunale boliger også utarbeidet en administrativ "Veileder for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger". Veilederen er et internt veiledningsdokument til bruk for saksbehandlingen, og vil således være gjenstand for administrativ revisjon.

Målet med ny forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger og tilliggende veileder er å heve kvaliteten på den forvaltningsmessige saksbehandlingen, trygge rammene for gode skjønnsutøvelser og bidra til at de med størst hjelpebehov, og som er mest vanskeligstilt på boligmarkedet, blir prioritert.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Espen Jordet

Arkiv nr. 141

Utvalg	Saknr	Møtedato
DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER KOMMUNESTYRET	9/11 27/11	05.05.2011 26.05.2011

Utvalgssak 27/11

Saknr 11/800

Løpenr 5111/11

**27/11 - KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011
- 2022 2. GANGSBEHANDLING**

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar kommuneplan for Rakkestad kommune 2011 – 2022.

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2022.
2. Kommuneplanens arealdel 2011-2022 (kart og tegnforklaring).
3. Bestemmelser til kommuneplanens arealdel.
4. Planbeskrivelse.
5. Konsekvensutredning.

Endelig plandokument ferdiggjøres etter kommunestyrets behandling av planen.

Utrykte vedlegg: Innkomne høringsuttalelser.

Bakgrunn for saken:

Rakkestad kommunestyre vedtok i sak nr. 09/327 å starte prosess for rullering av gjeldende kommuneplan. Planprogram ble godkjent av Rakkestad kommunestyre i sak nr. 14/09.

Første planforslag ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 28.12.09 til 17.02.10. Innkomne uttalelser var til dels av en slik karakter at de måtte hensyntas og innarbeides i planforslaget.

Revidert planforslag var i så stor grad endret, på bakgrunn av innkomne uttalelser, at det fordret en ny høringsrunde. Det faste utvalg for plansaker vedtok i sak nr. 5/10 – 02.11.2010 – på nytt å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn.

Ved fristens utløp 22.12.2010 var det kommet inn 10 uttalelser.

Høringsuttalelsene er listet opp i egen tabell og kommentert fortløpende.

Kommunens ansvar for saken:

Jamfør § 11-1 i "Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 2008-06-27" har Rakkestad kommune følgende ansvar:

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det faste utvalg for plansaker behandler det ferdige planforslaget og innstiller til kommunestyret. Rakkestad kommunestyre egengodkjenner planen.

Andre opplysninger:

Alle innkomne uttalelser er listet opp og kommentert i påfølgende tabell. Revidert planforslag får gjennomgående god kritikk. De innsigelser som fortsatt foreligger er innarbeidet i planforslaget og forstås dermed som ivaretatt. Faglige råd er til dels fulgt opp og har høynet kvaliteten på arbeidet ytterligere.

Dato inn	Høringsinnspill	Gjelder	Konsekvens
10.03.2011	Østfold fylkeskommune	Krav om universelle løsninger i planbestemmelsene.	Tar inn generell bestemmelse om universell utforming i planbestemmelsene.
	Innsigelse		
	Innsigelse	Estetikk i næringsområder. Innsigelsen kan frafalles ved at kommunens estetikkveileder eller fylkesplanens estetikkveileder knyttes opp mot fremtidige reguleringsplaner i bestemmelsene	Tatt inn generell bestemmelse om estetikk i planbestemmelsene. Henvist til de til enhver tid gjeldende estetikkveiledere.
	Innsigelse	Innsigelse knyttet til rekkefølgebestemmelser. Bestemmelsene tydeliggjøres slik at det kommer frem at kun deler av område N1 kan tas i bruk i første planperiode. Og sentrumsområde tas i bruk først.	Rekkefølgebestemmelse tas inn og tydeliggjøres i planbestemmelsene. Områdets størrelse reduseres og resterende område legges som LNF, men med langsiktig utbyggingsgrense.
	Innsigelse	Nytt boligområde i Degernes. Deler av feltet må utsettes til neste planperiode. Området er større enn behovet for boliger i første planperiode.	Arealdelen gir retningslinjer og bestemmelser for en områdeplan, som nærmere fastsetter dette forholdet.
	Innsigelse	Bestemmelsene til Rudskogen må utformes tydelig i forhold til hvilke typer næringer som kan etableres.	Rettet
	Faglig råd	Større fokus på universell utforming i samfunnsdelen.	Vurdert til å være godt nok ivaretatt.
	Faglig råd	Sonen for LNF-2 og bestemmelsene for spredt utbygging bør justeres. Kommunen bør definere hva de mener er en grend (eks. 3-7 boliger). Krav om trygg skolevei. LNF-2 områder bør ikke legges inn nærmere tettstedene enn 3 km.	Avklart i forbindelse med fylkeskommunens politiske behandling av deres uttalelse til planen.

28.02.2011	Kim Halvor H. Hartvig Gundersen – cand. scient. i geologi og naturgeografi	Fladstad gård og Fladstadskogen bør bevares i sentrumsområdet. Rakkestad kommune må beholde særpreget i sentrum og jobbe for å skape atmosfære, stemning, miljø og trivsel. Blant annet ved å legge til rette for møteplasser og å bevare de "gamle, historiske bygningene".	Tas til orientering. Fladstad gård omregulert til boligformål i reguleringsplan 2005.
14.01.2011	Norges vassdrags- og energidirektorat	<u>Flom og erosjon:</u> . Det bør finnes bestemmelser i planen som ivaretar fare for flom i forbindelse med framtidig planlegging.	Lagt inn i planbestemmelsene.
	Innarbeides i arealdelen		
	Innarbeides i arealdelen	<u>Overvann og vassdrag:</u> Krav om en overordnet plan for overvannshåndtering ved større utbyggingsprosjekter bør inn som et punkt i planbestemmelsene.	Lagt inn i planbestemmelsene.
	Anbefaling	<u>Grunnvann og masseuttak:</u> NVE anbefaler kommunen å ta inn en beskrivelse av grunnvannsforekomster i kommunen og sikring av disse.	Vurderes tatt inn i forbindelse med senere revisjoner. Kommunens råvannsbrønner sikret med hensynssoner.
	Innarbeides i planen	<u>Snøskred:</u> Det bør finnes bestemmelser i planen som ivaretar skredfare i forbindelse med framtidig reguleringsplanlegging.	Ansees å være lite aktuelt for Rakkestad.
	Innsigelse	Det er ikke innarbeidet <i>hensynssone</i> – <i>kvikkleire</i> med tilhørende bestemmelser i planen.	Er nå tatt inn i planen.
11.01.2011	Fylkesmannen i Østfold	Planbestemmelsene – forslaget fremstår som strukturert og oversiktlig. Tips til ytterligere å forbedre utformingen av planbestemmelsene.	Tatt til orientering. Planbestemmelsene er ytterligere kvalitetssikret.
	Innsigelse	Område N1 – dyrket mark	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.

22.12.2010	Rakkestad bondelag v/Arthur Knutsen	Påpeker bondelagets syn på bruk av dyrka mark til næringsområde. N1	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
20.12.2010	Eidsberg kommune	Ingen kommentarer	
22.12.2010	Kjell Ringstad	Uttrykker bekymring for konsekvensene av område N1. Støy, trafikk og forurensning.	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
22.10.2010	Tor Nakkim Kai Lindemark Helen Solheim Bjørn Heller	Masseuttak i Stensrudåsen. Ønsker dette fjernet fra planen. Bekymret for støy, støv, transport og redusert livskvalitet.	
22.12.2010	Styret i Østfoldhelse	Svært positive til at Rakkestad kommune har fulgt opp innspillene angående folkehelse. Savner enda større fokus på universell utforming.	Tar inn generell bestemmelse om universell utforming i planbestemmelsene.
21.12.2010	Statens Vegvesen Faglige råd	-tydeligere avgrensning av sentrum -rekkefølgebestemmelse om etablering av gang- og sykkelvei før innflytting i nye boligområder -avklare atkomst til område R1 fra riksveg 111 i reguleringsplan. Tas med i bestemmelse. -§ 4.1 ta inn referanse til "Rammeplan for avkjørselsspørsmål langs riks- og fylkesveger".	-utfordrene å få til -tatt inn planbestemmelsene -tatt inn i planbestemmelsene -tatt inn i planbestemmelsene
20.12.2010	Beboere i Lyngbyfeltet	Område N1. Ønsker dette tatt ut av planen.	Området reduseres og kun 12 dekar tas i bruk i første planperiode.
10.12.2010	Degernes Bygdekvinne lag	-positive til nytt boligfelt i Degernes -ønsker ikke bruk av dyrket mark -ønsker at kommunen igjen tar i bruk Degernes helse- og velferdssenter	Tas til orientering
06.12.2010	Direktoratet for mineralforvaltning	Punkt 1.4 i arealdelen bør formuleres: Før nye råstoffområder tas i bruk og ved utvidelse av eksisterende masseuttak, skal det foreligge godkjent reg. plan.	Tatt inn i planbestemmelsene.

Rammebetingelser:

Plan- og bygningsloven 2008-06-27.
Fylkesplanen for Østfold 2009 – 2012.

K o n s e k v e n s v u r d e r i n g e r :

Helse- og miljøkonsekvenser:

Østfold fylkeskommune kommenterer spesielt i sin uttalelse systematiseringen omkring levekår og folkehelse. Det vitner om en plan der dette er satt fokus på. Målet er at kommuneplanen, som styringsdokument, skal ha gode forutsetninger for bidra til bedre levekår og for at folkehelse skal være et sentralt element i all samfunnsplanlegging.

Bærekraftig er et mye brukt uttrykk for ønsket utvikling. Planforslaget er i tråd med ny plan- og bygningslov og de føringer den gir for temaet. I tillegg til kommuneplanen vil for eksempel – kommunedelplan for energi og klima og kommunedelplan vannmiljø – være viktige dokumenter for en god og riktig forvaltning av miljøet.

Økonomi:

Kommuneplanen legger føringer for vekst og utvikling, og har som sådan konsekvenser for de økonomiske disposisjoner Rakkestad kommune gjør. Langsiktige strategier for drift og investeringer fastsettes i kommuneplanen.

Den etablerer rammer for arbeidet med den noe mer kortsiktige økonomi- og handlingsplanen.

Andre faglige vurderinger:

Arbeidet med å rullere kommuneplanen har gått over en lengre periode enn den først vedtatte fremdriftsplanen. Mange innspill fra statlige og regionale myndigheter, samt et stort lokalt engasjement har påvirket fremdriften. Prosessen har i tillegg blitt påvirket av at det i perioden er vedtatt en ny plan- og bygningslov, med dertil endrede krav og forventninger til en kommuneplan. Planforslaget ble etter første høringsrunde såpass mye forandret at det fordret en ny høringsrunde. Slike prosesser er tidkrevende, men like fullt nødvendige.

Planforslaget er nå på et faglig godt nivå – så bra som det bør være for et så viktig dokument. Alle kommentarer og innspill har bidratt til kvaliteten på sluttproduktet.

Administrasjonens vurdering:

Rådmannen har stor tro på at forslaget som nå foreligger vil stå seg som et gjennomarbeidet og godt styringsdokument for Rakkestad kommune. Det er i planprosessen lagt stor vekt på brukermedvirkning og planarbeid på tvers av administrativt og politisk nivå. Det har vært vist stort engasjement fra innbyggere, politikere og administrasjon.

I prosessen har det vært vurdert et stort antall forslag og problemstillinger. Rådmannen har, så langt det har latt seg gjøre, tatt hensyn til de ønsker som er fremsatt. Dessverre lar det seg ikke gjøre å tilfredsstille alle. Planforslaget fremstår som et godt kompromiss mellom kommunal, regional og statlig ønsket utvikling.

Kommuneplanens samfunnsdel gir et grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den gir i tillegg retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private aktører.

Kommuneplanens arealdel angir arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

**RAKKESTAD KOMMUNE
KOMMUNESTYRET**

Saksbehandler Gunvor Halstvedt

Arkiv nr. 210 &40

Utvalg**Saknr****Møtedato**

KOMMUNESTYRET

28/11

26.05.2011

Utvalgssak 28/11

Saknr 11/899

Løpenr 5373/11

28/11 - FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - BARNEVERN

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyret tar oppfølgingsrapporten om tildeling av barnevernstjenester i Rakkestad kommune, samt kontrollutvalgets vedtak i saken til etterretning.

Saksopplysninger:

Vedlegg:

1. Oppfølgingsrapport – "Tildeling av barneverntjenester", datert 04.01.2011 fra Indre Østfold kommunerevisjon

Bakgrunn for saken:

Kommunerevisjonen gjennomførte revisjonsprosjektet "Tildeling av barnevernstjenester" i 2008. Rapporten ble behandlet i kommunestyret sak 59/08.

Revisjonen ga i sin rapport 5 anbefalingspunkter til oppfølging. Administrasjonen ga sitt tilsvaret til punktene i brev av 11. november 2010 fra rådmannen.

Det er gjort videre oppfølging fra revisjonen med kontrollbesøk i enheten, og oppfølgingsrapport foreligger fra revisjonen datert 4. januar 2011 (vedlegg).

Kontrollutvalget behandlet oppfølgingsrapporten i møte 17. februar 2011 med følgende vedtak:

1. *Vedlagte rapport om oppfølging av rapport om tildeling av barnevernstjenester, utarbeidet av Indre Østfold kommunerevisjon IKS, tas til orientering.*
2. *Rapporten oversendes kommunestyret til videre behandling med følgende innstilling til kommunestyret: (se innstilling)*

Andre opplysninger:

Hjemmel for oppfølging er forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr. 905) § 12.

Rådmannens innstilling:

Rakkestad kommunestyre vedtar kommuneplan for Rakkestad kommune 2011 – 2022.

DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKERs behandling:

Leder av utvalget, ordfører Peder Harlem ble erklært innhabil, jfr. Forvaltningslovens § 6 a, til hele kommuneplan med henvisning til foreslått tiltak – nytt boligområde i Degernes - hvor Peder Harlem er grunneier.

Det ble ikke votert over habilitetsspørsmålet.

Representanten Dagfinn Sørtorp tiltrådte som leder av utvalget ved behandling av kommuneplanen. Representanten Villy Tjerbo tiltrådte som vararepresentant for Peder Harlem.

Representantene Dagfinn Sørtorp (Sp) og Villy Tjerbo (V) fremmet følgende endringsforslag:

Område som i planforslaget er benevnt – område P, masseuttak Stensrudåsen tas ut av planen. Nåværende planstatus endres fra område "LNF, områder der bolig og fritidshus kan tillates" til område "LNF 1, hvor kun landbruksrelatert bygg er tillatt".

Område som i planforslaget er benevnt – "område N1, næringsområder" – endres fra N1 til "LNF 1, hvor kun landbruksrelatert bygg er tillatt".

Ved votering ble endringsforslaget enstemmig vedtatt.

Representanten Stein Bruland (Krf.) fremmet følgende endringsforslag for side 26 i planens samfunnsdel:

Under delmål Energi, kulepunkt 2 fjernes følgende tekst:

"deriblant vindmøller enkeltvis og i parker"

Ved votering falt endringsforslaget med 7 mot 2 stemmer.

Ved votering ble rådmannens innstilling med representantens Dagfinn Sørtorp og Villy Tjerbo endringsforsalg enstemmig vedtatt.

Representanten Stein Bruland (Krf.) påpekte

at riksvei 22 ikke var omtalt under delmål "Tog og Buss", s 16 i planens samfunnsdel. Utvalget ba administrasjon omtale riksvei 22 og viktigheten av denne i eget kulepunkt.

at Rakkestad flyplass ikke var omtalt under delmål "Industri- og produksjonsvirksomhet", s 20 i planens samfunnsdel. Utvalget ba administrasjon omtale flyplassen i eget kulepunkt som et eksisterende næringsområde som skal videreutvikles.

Utvalget sluttet seg til representanten Brulands påpekning.

DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKERs innstilling til kommunestyret:

Rakkestad kommunestyre vedtar kommuneplan for Rakkestad kommune 2011 – 2022 med følgende endringer:

Område som i planforslaget er benevnt – område P, masseuttak Stensrudåsen tas ut av planen. Nåværende planstatus endres fra område "LNF, områder der bolig og fritidshus kan tillates" til område "LNF 1, hvor kun landbruksrelatert bygg er tillatt.

Område som i planforslaget er benevnt – "område N1, næringsområder" – endres fra N1 til "LNF 1, hvor kun landbruksrelatert bygg er tillatt".

Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger i Rakkestad kommune

Hjemmelsgrunnlag:

Lov om sosiale tjenester av 13.12.1991 nr. 81 § 3-4:

"Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker."

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen av 18.12.2009 nr. 131 § 15:

"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet".

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal legge til rette for at personer som faller inn under målgruppene i forskriften skal få leie kommunal utleiebolig og omsorgsbolig.

§ 2 Kommunal utleiebolig.

Med kommunal utleiebolig menes alle leiligheter og boliger som kommunen disponerer, med unntak av omsorgsboliger, opphold i institusjon eller der behandling er det vesentlige i avtaleforholdet. Forskriften gjelder boforhold som har sin forankring i avtale om bruksrett til husrom mot vederlag, jfr. Husleieloven § 1-1.

§ 3 Omsorgsbolig

Med omsorgsbolig menes bolig som er tilpasset orienterings- og bevegelseshemmede og er fysisk tilrettelagt. Beboerne er per definisjon hjemmeboende, og vil få tildelt tjenester i omsorgsboligen etter behov på individuell basis som andre hjemmeboende. Beboerne betaler ordinære egenandeler for tjenester som innvilges.

§ 4 Målgruppe

Målgruppen for forskriften er søkere som ikke selv eller ved hjelp av andre former for offentlig boligbistand greier å skaffe seg egnet bolig, herunder søkere som har behov for boliger med særlig tilpasning på grunn av alder, bevegelses- eller utviklingshemning eller søkere som har behov for bolig med særskilt nærhet til kommunale tjenester.

Kapittel 2. Grunnvilkår for å få leie kommunal utleiebolig

§ 5 Nåværende boforhold

Søkeren må på søknadstidspunktet ha lovlig opphold i Norge, ha bodd i Rakkestad i minst 1 år, og være eller være i ferd med å bli uten egnet bolig ut i fra en praktisk, sosial og helsemessig helhetsvurdering.

Botiden må dokumenteres med utskrift fra folkeregisteret. Det kan gjøres unntak for kravet til registrering i Folkeregisteret dersom søker på annen måte kan dokumentere faktisk botid. I særlige tilfeller kan det gjøres unntak fra kravet om faktisk botid dersom kravet må anses urimelig.

Det forutsettes at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å utbedre nåværende bolig.

§ 6 Alder

Søker må på søknadstidspunktet være fylt 18 år.

Det kan gjøres unntak for kravet dersom det foreligger særlige grunner.

§ 7 Søkere med behov for oppfølging

Søker må antas å kunne mestre bosituasjonen og forpliktelser knyttet til denne, eventuelt ved hjelp av tilgjengelig oppfølging og hjelpetiltak fra kommunen. Hjelpetiltak som anses nødvendig for at søker skal kunne mestre bosituasjonen, skal spesifiseres og forelegges søker til uttalelse og godkjenning, før de inntas som vilkår i et positivt vedtak. Aksepterte hjelpetiltak skal danne grunnlag for en samarbeidsavtale mellom søker og kommunen. Dersom søker ikke ønsker å benytte seg av tilbudte hjelpetiltak som anses å være nødvendige for å mestre bosituasjonen, kan søknaden avslås.

§ 8 Inntekts- og formuesforhold

Søker må ikke ha inntekt, formue eller alternative muligheter som gjør søker i stand til selv å fremskaffe egnet bolig.

Det kan gjøres unntak for kravet dersom det foreligger særlige grunner.

Kapittel 3. Grunnvilkår for tildeling av omsorgsbolig

§ 9 Helhetsvurdering av funksjonsnivå

Søker må ut i fra en helhetlig vurdering av funksjonsnivå sett i forhold til helsetilstand eller funksjonshemming ha behov for en tilrettelagt boform med nærhet til tjenestetilbudet.

§ 10 Omfattende hjelpebehov for tilrettelagte tjenester

Søker må ha omfattende hjelpebehov for tilrettelagte tjenester.

§ 11 Uegnet bolig

Søker må ha en uegnet bolig sett ut fra praktisk, sosial og helsemessig tverrfaglig vurdering. Boligens praktiske utforming vektlegges og det forutsettes at det ikke er mulig eller hensiktsmessig å utbedre nåværende bolig. Uteareal tas ikke med i vurderingen.

§ 12 Bolig for utviklingshemmede

Søker må ha behov for kontinuerlig tilsyn og oppfølging på grunnlag av utviklingshemming, og kan dra nytte av fellesskap med andre i en tilrettelagt bolig.

Det er en forutsetning for tildeling av omsorgsbolig til utviklingshemmede at søker og dennes pårørende samtykker til at dersom alders- og/eller helsemessige forhold tilsier det, kan søker flyttes til annen egnet boform i kommunen.

Kapittel 4. Avslag på grunn av uoppgjort gjeld til Rakkestad kommune

§ 13 Avslag på grunn av uoppgjort gjeld til Rakkestad kommune

Dersom søker har uoppgjort gjeld til Rakkestad kommune som følge av tidligere leieforhold, kan kommunen avslå søknad om å få leie kommunal utleiebolig på dette grunnlag.

Det kan stilles vilkår om at det inngås nedbetalingsavtale for gjelden dersom skyldnerens økonomi åpner for det.

Kapittel 5. Saksbehandling mm

§ 14 Søknad

Søknad om å få leie kommunale utleiebolig eller omsorgsbolig skal sendes på kommunens standard søknadsskjema til Rakkestad kommune, Postboks 264, 1891 Rakkestad.

Søker eller den som er bemyndiget på dennes vegne må selv underskrive søknaden. Mangel på nødvendig dokumentasjon kan være grunnlag for avslag.

§ 15 Vedtak

Tildelingsutvalget i Rakkestad kommune er delegert myndighet til å fatte vedtak om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger.

Seksjon NAV er delegert myndighet til å fatte vedtak om tildeling av kommunal utleieboliger ved bosetting av flyktninger.

Et positivt vedtak om tildeling av kommunal utleieenhet eller omsorgsbolig skal angi den bolig søker skal tildeles. Eventuelle vilkår om aksepterte hjelpetiltak som er ansett nødvendige for at søker skal mestre bosituasjonen eller vilkår om at søker inngår en nedbetalingsavtale for gjeld i hht forskriften § 7 og 13 skal fremkomme i vedtaket.

Dersom søknaden avslås fordi søker ikke har akseptert hjelpetiltak som anses nødvendige for at søker skal mestre bosituasjonen, skal de ikke-aksepterte hjelpetiltakene spesifiseres i avslagsvedtaket.

§ 16 Prioritering

Er antallet søkere som fyller grunnkravene i forskriften kapittel 2 og 3 større enn antall kommunale utleieboliger eller omsorgsboliger til disposisjon, skal det foretas en prioritering mellom ellers kvalifiserte søkere.

§ 17 Leietid

Et positivt vedtak om leie av kommunal utleiebolig eller omsorgsbolig skal angi tidspunktet boligen kan disponeres fra. Dersom det er forhold som tilsier at det skal gis en tidsbegrenset leierett, skal vedtaket angi den tidsbegrensede leietiden.

§ 18 Bortfall av positivt vedtak

Vedtaket skal bortfalle når:

1. søker avslår boligtilbud
2. søkers situasjon er endret fra søknadstidspunktet til tidspunktet for inngåelse av leiekontrakt, slik at søker ikke lenger fyller grunnkravene for å leie kommunal utleieenhet

Vedtaket kan bortfalle dersom søker på tidspunktet for inngåelse av leiekontrakt har misligholdt samarbeidsavtale i hht forskriften § 7 eller nedbetalingsavtale i hht forskriften § 13.

§ 19 Oppfyllelse av positivt vedtak om leie av kommunal utleiebolig eller omsorgsbolig

Vedtaket anses oppfylt ved inngåelse av leiekontrakt i henhold til vedtaket.

§ 20 Klageadgang

Vedtak i henhold til forskriften kan påklages til Rakkestad kommunes klageorgan. Klagen sendes Tildelingsutvalget. Klagefrist er 3 uker fra det tidspunktet skriftlig underretning om vedtaket er kommet frem til søker.

KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011 – 2022

- Samfunnsdel

Saksnr. 11/800

Journalnr. 5514/11

Arkiv 141

RAKKESTAD
mangfold og samhold

1. Visjon

Rakkestad kommunes visjon er: Mangfold og samhold.

2. Fakta

2.1 – Folketall

Pr. 31.12.09 var kommunens folketall 7 517. Det utviklet seg i tidsrommet 1999 – 2009 som følger:

År	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Folketall	7 517	7 496	7 515	7 428	7 366	7 284	7 232	7 217	7 159	7 158	7 076
Netto flytting	30	-10	121	57	78	44	20	83	21	87	-23
Fødte - døde	-9	-8	-32	4	4	8	5	-24	-20	-5	19
Vekst (prosent)	0,28	-0,25	1,17	0,84	1,12	0,71	0,2	0,81	0,01	1,15	-0,05

Fra 1999 – 2009 vokste antallet innbyggere med 441 – 6,23 prosent. Det gir et gjennomsnitt på 0,62 prosent for hvert år i perioden – varierende fra en økning på 1,17 prosent fra 2006 – 2007 til en reduksjon på 0,25 prosent fra 2007 – 2008.

Stigningen stammer i sin helhet fra netto innflytting – totalt 508 personer. For tidsrommet som helhet er det et fødselsunderskudd på 58 personer.

2.2 – Befolkningssammensetning

Med hensyn til befolkningssammensetning er tallene:

År.	2009		2007		2005		2003		2001		1999	
	Person	Andel	Person	Andel	Person	Andel	Person	Andel	Person	Andel	Person	Andel
Folketall	7 517	100	7 515	100	7 366	100	7 232	100	7 159	100	7 076	100
0 - 5 år	494	6,57	527	7,01	550	7,46	531	7,34	518	7,23	479	6,76
6 - 12 år	697	9,27	698	9,28	652	8,85	650	8,98	649	9,06	628	8,87
13 - 15 år	291	3,87	278	3,69	304	4,12	289	3,99	269	3,75	278	3,92
16 - 19 år	388	5,16	404	5,37	374	5,07	350	4,83	370	5,16	396	5,59
20 - 66 år	4 564	60,71	4 507	59,97	4 381	59,47	4 313	59,63	4 209	58,79	4 137	58,46
67 - 79 år	696	9,25	710	9,44	723	9,81	738	10,2	788	11	817	11,54
80 - 89 år	329	4,37	325	4,32	324	4,39	308	4,25	310	4,33	299	4,22
90 år >	58	0,77	66	0,87	58	0,78	53	0,73	46	0,64	42	0,59
Sum	7 517	99,97	7 515	99,95	7 366	99,95	7 232	99,95	7 159	99,96	7 076	99,95

* Andel i prosent

Sammenlignet med landet, er det ikke store demografiske forskjeller.

Dog avviker Rakkestad kommune noe fra normalfordelingen for befolkningssammensetningen i landets kommuner. Det er flere i aldergruppene 67 år og eldre, og færre i intervallene 20 år og yngre. Skjevheten har oppstått over tid – blant annet fordi yngre mennesker flytter ut for å ta arbeid og utdanning, mens de i langt mindre grad vender tilbake til hjemkommunen som voksne. Dette er et nasjonalt mønster.

Innbyggere 20 – 66 år øker – både som faktiske og relative størrelser.

Andelen av befolkningen med innvandrerbakgrunn er 7,7 prosent – ca. 580 innbyggere (1,2 prosent med vestlig bakgrunn og 6,5 prosent med ikke vestlig bakgrunn). Det er i underkant av så vel Østfold- som landsgjennomsnittet:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Total andel personer med innvandrerbakgrunn	7,7	9,6	9,6
Andel med vestlig bakgrunn	1,2	2,1	2,4
Andel med ikke vestlig bakgrunn	6,5	7,5	7,2

* Prosent

2.3 – Levekår

Statistisk Sentralbyrås levekårsindeks er et uttrykk for de sosiale vanskeligheter og utfordringer en kommune står overfor (1 er beste og 10 er svakeste verdi):

Indikator	2000	2008
Sosialhjelp	5	8
Dødelighet	8	9
Uføretrygd	9	10
Attføringspenger	3	4
Arbeidsledige	6	7
Overgangsstonad	5	4
Lav utdanning	9	10
Indeks	5,4	7

Rakkestad kommune scorer svært lavt på utdanning, uføretrygd, dødelighet og sosialhjelp, og oppnår med det en plassering på nederste halvdel av "kommunetabellen" i fylket. På sin side ligger Østfold svakt an i landsmålestokk.

Samme fakta blir uttrykt i annen statistikk (SSB):

2.3.1 Andel innbyggere med høyere utdanning i Rakkestad kommune, Østfold fylke og Norge:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Andel av befolkningen med høyere utdanning	14,3	20	25,5
Menn	11,3	18,6	23,7
Kvinner	17,3	21,3	27,3

* Prosent

2.3.2 Andel uførhet, sosialhjelpsmottakere og barnevernstiltak:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Andel uførepensjonister	13,9	13,5	10,2
Andel sosialhjelpsmottakere	4,2	4,7	3,9
Andel barn med barnevernstiltak	6,5	4,6	3,9

* Prosent

Tallene bekrefter "Levekårsindeksens" resultat. Rakkestad kommune har en høy andel uførepensjonister – 13,9 prosent av befolkningen. Tilsvarende tall for Østfold er 13,5 prosent og landet 10,2 prosent. Avvikene er store, og bidrar som sådan tungt til å forklare kommunens levekårsutfordringer.

Nøkkeltall for barnehage og grunnskole (SSB) er på samme tidspunkt:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Barnehagedekning 1 - 2 år	67,5	71,1	77,1
Barnehagedekning 3 - 5 år	97,4	94,3	96,2
Gruppestørrelse 1 - 7 årstrinn	13,9	13,8	13,2
Gruppestørrelse 8 - 10 årstrinn	16,3	15,6	14,8
Andel av elever med spesialundervisning	6,3	6,1	7,6

Prosent og faktiske tall

Tabellen gir et sammensatt bilde. Helhetsinntrykket er at Rakkestad kommune ikke bruker mer enn fylkes- og landsgjennomsnittet verken på grunnskole eller barnehage. Heller tvert i mot.

For øvrig henger lav barnehagedekning 1 – 2 år sammen med uttak av kontantstøtte – som i Rakkestad kommune er omkring 50 prosent over landsgjennomsnittet.

Tendensen er den samme for kulturformål – som også direkte og indirekte påvirker befolkningens livskvalitet og levekår:

Kultursektorens andel av netto budsjett:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Andel av netto budsjett	3,2	3,6	4,2

* Prosent

I 2009 lå kommunen lavt sammenlignet med gjennomsnittet for kommunene i landet. På sin side kom Østfoldkommunene svakt ut relatert mot landet som en helhet.

For Rakkestad kommunes del forandrer nok bildet seg en del fra 2011 – idet Rakkestadhallen ble tatt i bruk ved årsskiftet 2009 – 2010.

Oversikten viser andel innbyggere over 80 år med institusjonsplass eller hjemmetjenester:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Andel 80 år og eldre med institusjonsplass	11,9	11,7	14,6
Andel eneroms plasser i institusjon	85,5	89	93,7
Andel 80 år og eldre med hjemmetjenester	37,8	36,8	37

* Prosent

Rakkestad kommune disponerer relativt sett få institusjonsplasser – hvilket langt på vei skyldes den strategi kommunen fulgte ved gjennomføringen av "Handlingsplan for eldreomsorg 1998 – 2002". Det ble prioritert å bygge ut omsorgsboliger (døgkontinuerlig omsorg og pleie) framfor sykehjemsplasser.

Sammenlignet med Østfold og landet, er dekningen av kommunale leiligheter og boliger meget god (33 pr. 1 000 innbyggere i Rakkestad kommune mot 21 pr. 1 000 innbyggere for landet).

Totalbildet er levekårsproblemer og –utfordringer moderat over jevne Østfoldtall og godt i overkant av det som er landstørrelsene. Det påkaller oppmerksomhet og prioritering i blant annet kommuneplanen.

2.4 – Bosetting

Rakkestad kommune er en typisk landkommune – der 58 prosent av befolkningen – ca. 4 360 personer – bor i tettbygde strøk. Andelen er økende. Tilsvarende tall for Østfold og landet er 83 og 77 prosent.

Rakkestad Sentrum er kommunesenter og omfatter om lag 4 000 innbyggere. Det er en arena for kommunal og annen offentlig virksomhet og for privat handels- og serviceaktivitet. I alle hovedtrekk dekker tilbudene befolkningens og lokalsamfunnets etterspørsel etter de daglige varer og tjenester.

Rakkestad Sentrum gjennomgår for tiden en langt på vei markedsstyrt strukturomlegging – kjennetegnet av at handels- og servicebedrifter legger ned virksomhet som følge av både intern og ekstern konkurranse eller flytter aktivitet til Stortorget og Bergenshuskrysset. I kommuneplanperioden representerer det en problemstilling for Rakkestad kommune.

Størstedelen av befolkningen bor i ene- og flermannsboliger i boligområdene rundt sentrum, men i den senere tid – spesielt etter årtusenskiftet – er flere leilighetskomplekser i og omkring Storgata etablert.

Fortetting av sentrum og realisering av regulerte felt i sentrumsnære områder, tilfredsstillende behovene for boligarealer i Rakkestad Sentrum i planperioden (basert på faktisk vekst den senere tiden og forutsetninger for vekst framover – jf. arealdelen med tilhørende materiell).

Folketallet i Rakkestad Sentrum øker sterkere enn for kommunen som en helhet.

Degernes Sentrum er et lokalsenter og har ca. 300 innbyggere. Det tilbyr innbyggerne grunnleggende kommunale tjenesteytelser og privat handels- og servicevirksomhet.

Befolkningen bor i overveiende grad i eneboliger.

Folketallet i Degernes Sentrum er stabilt.

Utenfor tettbygd er befolkningsutviklingen negativ – noe som Rakkestad kommune hittil har reparert på og også framover vil kompensere for blant annet ved i en viss utstrekning å tillate boligbygging utenfor regulerte felt. For landkommuner er det en nødvendig og treffsikker ordning.

Eksisterende boligområde i Degernes Sentrum er utbygget. Areal til nytt felt er prioritert i denne planen (jf. arealdelen med tilhørende dokumenter).

2.5 – Lokal arbeids- og næringsvirksomhet

Tabellene viser:

2.5.1 Andelen sysselsatte i prosent av befolkningen:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Totalt	72	68	72
Menn	77	72	75
Kvinner	66	64	68

Rakkestad kommune har en deltakelse i arbeidslivet som er høyere enn gjennomsnittet i Østfold og på nivå med landet som en helhet. Det gjelder både for kvinner og menn.

Tallene forklarer hvorfor arbeidsledigheten i kommunen er lavere enn i fylket totalt. Indirekte hjelper det også på at uføregraden i befolkningen er høy. Dette er ikke fullt så positivt.

2.5.2 Sysselsatte fordelt på næringer og på privat og offentlig sektor:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Primær	11,4	2,6	3,2
Sekundær	32,3	25,7	20,7
Tertiær	55,5	71,2	75,7
Offentlig forvaltning	22,6	28,6	28,7
Privat sektor og offentlige foretak	77,4	71,4	71,3

* Prosent

Tallene illustrerer med all mulig tydelighet at Rakkestad kommune er et landbrukssamfunn.

Tradisjonell industri- og næringsvirksomhet er langt større enn i Østfold og Norge. De største bedriftene er Nortura og Sentralvaskeriet – til sammen ca. 400 arbeidsplasser – men det er også mange andre mindre og mellomstore produksjonsforetak på stedet. I sum gir det et samfunn dominert av primær- og sekundærnæringer. Derav også utslagene på sentrale levekårsindikatorer – jf. framstillingen foran.

Utover kommunens virksomhet, er det lite annen offentlig aktivitet i Rakkestad kommune. Det er ikke videregående skoletilbud og sparsomt med statlige etableringer.

2.5.3 Inn- og utpendling:

Rakkestad kommune hadde pr. 1. januar 2008 en netto utpendling på 592 personer – slik at det altså på det tidspunktet var 592 flere mennesker som pendlet til et arbeidssted utenfor kommunen enn det var personer fra andre kommuner som pendlet inn til et arbeidssted i Rakkestad.

Denne størrelsen er stabil. Situasjonen blir gjerne sånn for kommuner som Rakkestad – beliggende mellom mindre og større byområder – Fredrikstad/Sarpsborg, Halden og Askim/Mysen og dessuten innen rekkevidde av Oslo.

Rakkestad kommune inngår i Østfold, Akershus og Oslo som arbeids- og bostedsregion.

2.5.4 Andel arbeidsledige av total arbeidsstokk (mai 2010):

	Rakkestad	Østfold	Norge
Helt arbeidsledige	2,6	3,4	2,8

* prosent

Arbeidsdeltakelsen er på nivå med landet og arbeidsledigheten er under både fylkes- og landstallene.

2.5.6 Næringsarealer

Mjørud og Rudskogen Næringsområder er kommunens viktigste og største næringsområder. Førstnevnte er i dag på det nærmeste fullt utbygget, og også i Rudskogen Næringsområde er kapasiteten godt utnyttet. Dog kan noe areal skaffes til veie ved fortetting og omdisponering – både i Rakkestad Sentrum og de aktuelle næringsområder.

Uansett blir det i Rakkestad Sentrum i planperioden knapphet på arealer til næringsformål – planens vekstforutsetninger lagt til grunn. Rudskogen Næringsområde er primært et regionalt næringsområde for motor og arealkrevende aktivitet, og utgjør som sådan ikke noe alternativ for sentrumsnær virksomhet. Disse behov må derfor dekkes ved arealprioriteringer innenfor sentrumsområdet – på de lokale, regionale og sentrale premisser som i slike tilfelle gjelder.

Nye arealer er prioritert innen bærekraftige, samfunnsmessige rammer – jf. planens arealdel med tilhørende materiell fylkesplanen.

2.7 – Samferdsel og miljø

2.7.1 Riks- og fylkesveier

Rakkestad kommune ligger midt i Østfold. Flere kommunikasjonsårer løper gjennom og for-binder Rakkestadsamfunnet med Sarpsborg-/Fredrikstad-, Indre Østfold- og Haldenregionen:

Rv. 111 – Rakkestad – Sarpsborg, Fredrikstad (E 6),

Rv. 22 – Rakkestad – Mysen (E 18),

Fv. 22 – Rakkestad – Halden,

Fv. 124 – Rakkestad – Askim (E 18),

Fv. 124 – Rakkestad – Aremark, Halden.

Rv. 22 og rv. 111 er hovedveiforbindelse mellom de ytre og indre deler av fylket, og har som sådan regional betydning og status. Standard og kapasitet på anlegget bestemmer i en viss utstrekning utvikling og –retning på Østfold fylke.

I dag blir ikke befolkningens, næringslivets og Østfoldsamfunnets forventninger på området oppfylt.

2.7.2 Offentlig transport

Kollektive transporttilbud – buss og spesielt tog – er svakt utbygget. Verken for arbeidsreisende eller andre trafikanter er tjenestene tilfredsstillende. Det gjelder både mot Nedre Glommaregionen (Sarpsborg og Fredrikstad), Indre Østfoldregionen og Osloområdet.

2.7.3 Kommunale veier

Kommunale veier i og utenfor sentrumsområdene er livsnerven for internt transport og –trafikk – som selvstendig nett og som forbindelsesveier mellom fylkes- og riksveiene. Sammenlignet med Østfold og landet, er dette nettet relativt kostbart og omfattende i Rakkestad kommune:

Lengde (km.) kommunal vei og gate pr. 1 000 innbyggere:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Lengde (pr. km.)	13	6,5	7,9
Utgifter (pr. km.)	45 724	113 227	116 626

Selv korrigert for veilengde, bruker kommunen mindre pr. kilometer vei enn gjennomsnittet for landet og fylket.

Trafikk, kapasitet og standard er varierende. Over noen år er utbedringer og investeringer gjennomført, for å øke funksjonalitet og kvalitet på anleggene. Fortsatt står tiltak på dagsordenen.

2.7.4 Gang- og sykkelveier

Rakkestad kommune ser på gang-, sykkel- og turveier som viktige for internt transport, trafiksikkerhet, mosjon, fritidsaktivitet og folkehelse. Dette nettet er bygget ut i de siste ti – femten årene, men fortsatt er det ikke tilfredsstillende.

Statistikken viser:

Gang- og sykkelstier pr. 10 000 innbyggere:

	Rakkestad	Østfold	Norge
Gang- og sykkelstier (km.)	25	25	36

Gang- og sykkelstier i kommunen er ikke systematisk etablert som et mest mulig sammenhengende nett.

2.8 Miljø

Størstedelen av Rakkestad kommunes befolkning er knyttet til de offentlige vann- og avløpsanleggene, mens renovasjonsordningen omfatter så godt som hele lokalsamfunnet.

Saneringsplan for avløp ble vedtatt i 1995, og er senere fulgt opp med drifts- og investeringsressurser for å opprettholde og forbedre det miljømessige og tekniske nivået på kommunens nett.

Hovedplan for vann er under revisjon, og blir trolig vedtatt i 2011.

I Rakkestad kommune bor ca. 42 prosent av befolkningen – ca. 3 150 mennesker – utenfor sentrumsområdene. Mange er ikke knyttet til det offentlige vann- og avløpsnettet – hvilket innebærer store forurensningsproblemer. Som følge av EUs vanndirektiv, ble Kommunedelplan vannmiljø fastsatt i 2007. Innen 2017 vil samtlige avløp være sanert og nye godkjente løsninger etablert.

De første tiltakene har frist til 2012 med å være avsluttet.

3. Stauts og utvikling

Østfold fylkes befolkning har økt i hele etterkrigstiden, og er nå på over 265 000.

For Rakkestad kommune er tendensene svakere. På åtti- og halve nittitallet var det stagnasjon i innbyggertallet, men fra 1995 er det igjen registrert vekst. I 1999 – 2009 er gjennomsnittlig årlig stigning på 0,62 prosent.

Framgangen stammer i sin helhet fra netto innflytting – hvilket forklarer at økningen i all hovedsak er i aldersgruppen 20 – 66 år. Innen de yngre og eldre alderskategorier er det stagnasjon og endog tilbakegang.

Også i de kommende tiårene vil Østfold fylkes befolkning øke sterkt.

Rakkestad kommune kalkulerer med en svakere utvikling, og fordi stigningen skyldes flytteoverskudd er det i "de yrkesaktive gruppene" at oppgangen i hovedsak kommer. Det blir lagt til grunn at folketallet stiger med 7,5 prosent i perioden som helhet – slik at det altså er bosatt ca. 8 100 personer i kommunen ved utgangen av 2022.

Rakkestad Sentrum får størstedelen av økningen. Trolig passerer innbyggertallet i sentrum og –nære områder 4 500.

I Degernes Sentrum blir utviklingen langt flatere – nullvekst eller bare en marginal stigning.

Med hensyn til boligarealer/-områder og annen offentlig infrastruktur, gir denne utviklingen ikke store problemer. Anleggene er dimensjonerte for å absorbere denne veksten.

Også det kommunale velferdstilbudet tåler utfordringene. Det er bare i helse og omsorg at større tiltak trenger på. Innen andre felt – for eksempel barnehage og skole – er kapasiteten tilstrekkelig.

4. Mål og strategier

Struktur for mål, delmål og strategier

Rakkestad kommune definerer fem hovedtemaer for utviklingen av Rakkestadsamfunnet 2011 – 2022. Disse er:

1. **Identitet**
2. **Infrastruktur**
3. **Næring og arbeidsplasser**
4. **Kommunal virksomhet**
5. **Miljø og energi**

Kommuneplanen er et strategisk dokument med en horisont på tolv år, men i arealdelen er perspektivene for prioriteringer og disponeringer mange steder førti år – jf. fylkesplanen.

I samsvar med disse forutsetningene, er målene er satt opp.

Strategiene angir hvordan Rakkestad kommune tenker å nå sine mål i nærmeste 4-årsperiode. Dog er tidshorisonten enkelte steder enda lengre.

Kommuneplanen inneholder fem hovedtemaer med hoved- og delmål – som skal oppfylles via de strategier som kommunen fastsetter under hvert enkelt punkt. Mange veivalg kan realisere målsettinger innenfor flere av hovedtemaene.

4.1 Identitet

Hovedmål:

- ▶ **Innbyggere og andre lokale aktører skal føle tilhørighet og identitet til Rakkestad-samfunnet.**
- ▶ **Rakkestad kommune har et godt omdømme.**

Rakkestad kommunes historie går tilbake helt til 1837 – da formannskapslovene ble etablert og de første kommunene opprettet. De nåværende grenser ble i hovedsak fastsatt i 1964. Degernes og Rakkestad kommuner ble slått sammen til Rakkestad kommune.

I dag – snart femti år etter etableringen – føler innbyggerne identitet med og tilhørighet til kommunen sin. Det viser seg i det daglige på mange forskjellige vis, og for omgivelsene er det spesielt synlig ved at den entydig ikke har fellestrekk med enten Indre Østfold- eller Nedre Glomma-kommunene. Samhandlings- og kommunikasjonsmønstrene går på tvers av regions- grensene.

Dette taler for at kommunen videreutvikles på et bredt spekter av forutsetninger.

Landbruk og ulik produksjons- eller industriell virksomhet er tyngdepunktet i det lokale næringslivet. I sum er næringene mer enn 15 prosent større enn i Østfold og landet som en helhet. Demografisk og for levekår – blant annet utdanning og uførhet – har det de effekter som er illustrert i faktadelen av planen. Det er skapt kulturelle og sosiale forskjeller og utfordringer – som Rakkestad kommune må ta tak i og sette inn tiltak mot både i handlingsplanperioden og tolvårsperspektivet.

At Rakkestad kommune har en så stor andel landbruks- og klassiske produksjons- og industriarbeidsplasser, betyr sannsynligvis at den framover vil stå overfor betydelige omstillingsutfordringer.

Mange av framtidens arbeidsplasser blir å finne i den såkalte kunnskapsindustrien. Det vil handle om salg av kunnskap og teknologi. I samme grad som hittil blir ikke arbeidsplassene knyttet opp mot en bygning eller et anlegg. Nettverk, relasjoner, telependling og fleksible løsninger vil være stikkord. For Rakkestad kommune innebærer det muligheter – forutsatt at det lokalt blir fokusert på og tilrettelagt for slike løsninger.

God bredbåndsstruktur og framtidsrettede IKT-systemer er suksesskriterier i denne sammenheng.

Rakkestad kommune mener dessuten at etablering av nye kunnskapsarbeidsplasser og ny kunnskapsvirksomhet, kan resultere i at godt utdannede og utflyttede "rakstinger" vender tilbake til og bosetter seg i bygda. Det er bra for stabilitet og utvikling av lokalsamfunnet – det styrker så vel bosettingen som befolknings sammensetningen i kommunen.

Rakkestad Sentrum er en bærebjelke i lokalsamfunnet. Siden etableringen på 1880-tallet, har det utviklet seg til et funksjonelt sentrum for offentlig virksomhet og privat handels- og serviceaktivitet. I dag gjennomgår det større forandringer – først og fremst ved at bedrifter og enkeltforetak som følge av intern og ekstern konkurranse – legger ned eller flytter sine tilbud til Stortorget eller Bergenukrysset. Over tid kan Rakkestad Sentrum som handelssentrum svekkes eller i alle fall skifte karakter.

Rakkestad kommune sikter mot å utvikle Rakkestad Sentrum til en levende landsby – med småbutikker, mindre leilighetskomplekser, grønne områder og omkringliggende eneboligbebyggelse.

Degernes Sentrum er lokalsentrum for de omkringliggende områder. Det legges til rette for vedlikeholdsutbygging og lignende i boligfelt – for å gi det et nødvendig utviklingsgrunnlag.

I Rakkestad kommune bor 42 prosent av befolkningen utenfor tettbygd strøk, mens tilsvarende tall for Østfold og Norge bare er på 17 og 23 prosent. Bosettings- og næringsmessig er landsbygda viktig del av Rakkestadsamfunnet. Den må derfor gis tilstrekkelig leve- og utviklingskår.

Rakkestad kommune vil i det perspektivet tilrettelegge for spredt boligbygging innenfor forsvarlig miljø- og andre samfunnsmessige betingelser i planperioden.

Frivillig organisasjons- og kulturliv er virkemidler for trivsel, mangfold og livskvalitet i lokalsamfunnet. Direkte og indirekte bidrar Rakkestad kommune til å stimulere denne aktiviteten. Arealdel og underliggende planverk legger til rette for møteplasser og andre arenaer. Rakkestad Bygdetun og Velhaven er slike anlegg, mens Markens Grøde og Rudskogen Motorsenter er fyrtårn for profilering av Rakkestad kommune i omgivelsene.

I likhet med landet for øvrig, opplever Rakkestad kommune hyppige og store forandringer. Det relaterer seg blant annet til at befolkningen blir mer flerkulturell. Rakkestad kommune ønsker å være et integrerende samfunn, og vil arbeide strategisk med dette spørsmålet framover – herunder ta samfunnsansvar og bosette flyktninger på bærekraftige premisser.

Delmål: Levekår

Landbruk og klassisk produksjons- og industriell virksomhet utgjør en dominerende del av den lokale næringsvirksomheten. Det gir særtrekk med hensyn til demografi og levekår.

Rakkestad kommune satser på å redusere og aller helst utligne de forskjeller i levekår som er mot fylkes- og landsgjennomsnittet på området.

For å oppnå ønskede effekter må tiltak settes inn mot et vidt spekter av samfunnsområder.

Tiltak:

- Tradisjonell, fysisk infrastruktur (bo- og næringsområder) og moderne teknologi (fibernet m.m.) skaper sammen grunnlag for mer kunnskapsbasert virksomhet (dermed over tid en mer balansert befolkningssammensetning) i kommunen. Rakkestad Næringsforum og Navet Næringshage er redskaper i denne sammenheng.
- Rakkestad kommune fortsetter som aktør i partnerskapet for folkehelse i Østfold fylke.
- Sterkere lokalt fokus på folkehelse organisatorisk, ressursmessig og faktisk i Rakkestad kommune – med formål om å redusere sosiale forskjeller og livsstilssykdommer i befolkningen.
- Videreutbygge lokale samarbeidende fora – for eksempel Kriminalforebyggende Råd – med sikte på å forebygge eller eliminere alkohol-, rus- og annen livsstilsproblematikk.

Delmål: Rakkestad Sentrum og Degernes Sentrum.

Rakkestad Sentrum er det nærings-, service- og bosettingsmessige tyngdepunkt i kommunen, og skal framover stå fram som en funksjonell og sterk arena for offentlige tjenesteytelser og privat handels- og servicevirksomhet.

Tiltak:

- Rakkestad kommune initierer, lager og vedtar nye, utviklingsrettede reguleringsplaner for Rakkestad Sentrum.
- For å realisere befolkningsvekst gjøres fortettinger i eksisterende bebyggelse.
- Etablerte næringsområder (Isenkvartalet) omdisponeres for å gi plass for boliger og ny og handels- og serviceaktivitet.
- Rakkestad kommune etablerer Rakkestad Næringsforum – et partnerskap mellom kommunen og lokalt næringsliv – der formålet er å få i stand dialog og prosesser sånn at partene sammen står bak og setter i gang tiltak som utvikler og styrker Rakkestad Sentrum.
- Degernes Sentrum er lokalsentrum for omkringliggende områder. Det legges til rette for vedlikeholdsutbygging og lignende i boligfelt – for å gi det et nødvendig utviklingsgrunnlag.

Delmål: Levende bygder

Rakkestad kommune er en landkommune – der bygdene nærings- og sysselsettingmessig utgjør en bærende kraft i lokalsamfunnet. Det legges til rette for en balansert utvikling i disse områdene.

Tiltak:

- Spredt boligbygging på miljø- og andre samfunnsmessig bærekraftige premisser.
- Via Rakkestad Kommunale Skoger og samhandling med næringene å opprettholde grunnlaget for blant annet matproduksjon, kultur- og friluftaktivitet og forvaltning av kulturlandskapet.
- Sammen med landbrukets interesseorganisasjoner å utvikle og styrke nye næringer med basis i landbruket – for eksempel kultur, turisme og bioenergi.

Delmål: Frivillig organisasjons- og kulturliv

Rakkestad kommune ser på det frivillige organisasjons- og kulturlivet som et verdifullt og nødvendig supplement til kommunens egen virksomhet på området.

I sum bidrar Rakkestad kommune og frivillige organisasjoner til mer trivsel, livskvalitet og folkehelse i lokalsamfunnet.

Tiltak:

- Ferdigstille kulturskolen og aktivitetshuset som en tverr-/flerkulturell arena med brede aktivitetstilbud for barn og ungdom.
- Etablere "Sangens og Musikkens Hus".
- Sammen med annen kommunal virksomhet (barnehage, skole og familiesenter) og frivillige organisasjoner å stimulere til forebyggende og annen aktivitet for risikogrupper. Det innebærer blant annet å dra med seg barn med innvandrerbakgrunn.
- Videreutvikle det etablerte samarbeidet mellom Rakkestad kommune og frivillige lag og foreninger – for i sum å skape bedre og større totaltilbud på de enkelte områder (barn, unge, helse- og velferdssenter m.m.)

Delmål: Integrering og inkludering

Rakkestad kommune er et flerkulturelt samfunn, der forskjellige kulturer lever sammen og respekterer hverandre. Innbyggerne sikres likeverdige levevilkår og muligheter til å delta i arbeid, utdanning og samfunnsliv.

Tiltak:

- Øke kvaliteten i barnehage og skole slik at barn og unge gis god sosial og kulturell kompetanse.
- Stimulere til at det ordinære, frivillige organisasjons- og kulturliv i sterkere grad via sin virksomhet rekrutterer, aktiviserer og sosialiserer fremmedkulturelle i lokalsamfunnet.

- Arbeide med likestillingsspørsmål og –temaer i egen organisasjon, innvandremiljøene og Rakkestadsamfunnet som en helhet.
- Integrasjon av innvandrere i arbeidslivet – aktivitet rettet mot arbeidssøkere/-kraft og lokale bedrifter.
- I økende grad – via Husbankens ordninger – legge til rette for at innvandrere kommer inn på og klarer seg på boligmarkedet.

4.2. Infrastruktur

Hovedmål:

- ▶ **Offentlig og privat infrastruktur tilfredsstillende behovene til et lokalsamfunn med ca. 8 100 innbyggere ved utgangen av planperioden.**

Rakkestad kommunes utvikling henger sammen med en rekke rammebetingelser – ikke minst egen, regional og nasjonal infrastruktur. Uten at et minimum av behov blir imøtekommet, vil det hemme lokalsamfunnets vekstkraft. Befolkningsøkning og næringslivs- og sysselsettingsframgang, krever for eksempel at funksjonelle transport- og samferdselsløsninger er på plass.

Rakkestad kommune står overfor et sett av problemstillinger innen infrastrukturkomplekset.

Buss- og spesielt togreisende tilbys i dag ikke tilfredsstillende transportmuligheter – verken mot Sarpsborg/Fredrikstad, Askim/Mysen eller Oslo. Av den grunn henvises ut- og innpendlere – brutto ca. 1 750 personer – daglig i hovedsak til bil på sin vei til/fra arbeidssted i Rakkestad eller andre kommuner. Det er miljø- og samfunnsmessig ineffektivt.

Heller ikke for andre brukere eller varetransport er tjenestene gode nok.

Bergenuskrysset er et sentralt knutepunkt i Indre Østfold og Østfold som helhet. Følgende veier møter hverandre på stedet:

- Rv. 111 – Rakkestad – Sarpsborg/Fredrikstad (E 6),
- Rv. 22 – Rakkestad – Mysen (E 18),
- Fv. 22 – Rakkestad – Halden,
- Fv. 124 – Rakkestad – Askim (E 18),
- Fv. 124 – Rakkestad – Aremark, Ørje, Halden,

Med en årsdøgntrafikk på 8 500 kjøretøyer er området sterkt belastet og ikke dimensjonert for den eksisterende trafikken. Rakkestad kommune mener at en mer funksjonell kryssløsning må etableres innen rimelig tid.

Riksvei 22 (Mysen – Rakkestad) og rv. 111 (Rakkestad – Sarpsborg/Fredrikstad) er hovedveiforbindelse mellom de indre og ytre delene av fylket, og har som sådan stor regional viktighet. Standard er ikke god nok for statusen som anlegget er tiltenkt.

Som ledd i strategi Levende Landsby og eksisterende miljø- og trafikksikkerhetsutfordringer, må en avlastningsvei av fv. 124 planlegges og legges utenom Rakkestad sentrum. For Rakkestad kommune er det aktuelt å forhandle med Statens Vegvesen om forskottering av tiltaket.

Rakkestad kommune har ca. 104 km. kommunal vei – hvilket i relative størrelser er omkring dobbelt så mye som gjennomsnittet for fylkets og landets kommuner. Standard er varierende. Årlig brukes sparsomt med penger på reparasjon og vedlikehold av nettet.

På den annen side er betydelige ressurser investert i kvalitetshevende prosjekter på veimassen i og utenfor Rakkestad Sentrum i 2000 – 2010. I inneværende år er hele kr. 5 000 000 satt av til formålet. Disse satsingene fortsetter – nå med fokus på kommunale veier som binder sammen fylkes- og riksveinettet.

Rakkestad kommunes gang- og sykkelveier er på 25 km. pr. 10 000 innbyggere. Det er om lag samme lengde som for Østfold under ett, men godt under landstallene. Slike anlegg fremmer trafikksikkerhet, bomiljøer, livskvalitet og folkehelse, og er av den grunn aktuelle elementer i alle nye infrastrukturprosjekter. De må også settes på dagsordenen som selvstendige tiltak.

Vannforsyning og avløps- og avfallshåndtering er et kommunalt ansvar. Ny hovedplan for vannforsyning blir fastsatt i 2011, saneringsplan for avløpsanlegg og –nett er igangsatt og renovasjonsordningen utvides jevnt og trutt. Rakkestad kommune rustet seg for å følge opp samfunnsutviklingen og –kravene på disse felt. Det er en utfordrende oppgave.

Utenfor tettbygd strøk, fortsetter saneringen av ikke godkjente avløpsanlegg – jf. EUs vanddirektiv, forurensningslov og kommunedelplan.

I 2009 kunne befolkning og næringsliv knytte seg til bredbånd (Høykomprosjektet). For å tilby en fullgod infrastruktur, bør Rakkestad kommune – sammen med det øvrige Østfold-samfunnet – gjøre en innsats for at hele fylket etter hvert oppnår tilgang til fibernett.

Delmål: Tog og buss

Rakkestad kommune arbeider for styrkede tog- og bussforbindelser mot Indre Østfold-regionen (E 18), Nedre Glommaregionen (E 6) og Osloområdet.

Tiltak:

- Fokuserer på og gjøre en innsats for å heve standard på jernbanelinjen Mysen – Sarpsborg.
- Fokuserer på og gjøre en innsats for hyppigere togavganger Rakkestad – Mysen – Oslo og Rakkestad – Sarpsborg.
- Fokuserer på og gjøre en innsats for "rundbane for tog" i Østfold.
- Fokuserer på og gjøre en innsats for mer tilpassede og hyppigere bussavganger Rakkestad - Mysen og Rakkestad – Sarpsborg.

Delmål: Riks- og fylkesveier

Rakkestad kommunes attraktivitet som bostedskommune og lokalitet for næringsvirksomhet skal styrkes i planperioden. Det avhenger av at standard og kapasitet på riks- og fylkesveiene er tilfredsstillende.

Tiltak:

- Fokuserer på og gjøre en innsats for å forbedre kvaliteten på rv. 111 Fredrikstad/Sarpsborg - Rakkestad og rv. 22 Rakkestad – Mysen – slik at de oppnår en standard hvorefter de reelt sett fungerer som hovedveiforbindelse Ytre Østfold – Indre Østfold.
- Fokuserer på og gjøre en innsats for et nytt (oppgradert) Bergenhuskryss – omfattende rv. 111, og rv./fv. 22 og fv.124.
- Fokuserer på en avlastningsvei for tungtrafikk utenom Rakkestad Sentrum (fv. 124). Kommunal forskottering av tiltaket er aktuelt.

Delmål: Kommunale veier

Rakkestad kommune forbedrer vedlikehold av og opprettholder investeringstakt på egne veier i planperioden.

Tiltak:

- Økt oppmerksomhet på vedlikehold av kommunale veier i budsjett og økonomiplan.
- Videreføre investeringstakten på kommunale veier i budsjett og økonomiplan.
- I Rakkestad Sentrum skal alle veier ha fast dekke.
- Kommunale forbindelsesveier mellom fylkes- og riksveier skal løftes opp mot standard for fylkesveier.
- Nedklassifisere kommunale veger – som har ingen eller liten samfunnsfunksjon – til private veger.

Delmål: Gang- og sykkelveier

Rakkestad kommune mener at gang- og sykkelveier fremmer trafikkersikkerhet, bomiljø, livskvalitet og levekår i lokalsamfunnet, og vil prioritere slike tiltak som egne prosjekter og i sammenheng med realisasjon av ny infrastruktur.

Tiltak:

- Etablere sammenhengende gang- og sykkelvei Rakkestad Sentrum – Degernes Sentrum.
- Etablere en sammenhengende ring av gang- og sykkelveier rundt Rakkestad Sentrum.
- Forbedre belysning på gang- og sykkelveinettet.
- Forskottering av regionale (fylkes) og statlige gang- og sykkelveier er aktuelt.

Delmål: Vann, avløp og avfall

Rakkestad kommune skal sikre befolkningen, næringslivet og lokalsamfunnet som helhet godt og nok vann og oppfylle samfunnets forventninger og krav til avløps- og avfallhåndtering.

EUs vanndirektiv og vannmiljøplan følges opp og avsluttes i 2017.

Tiltak:

- Ny hovedplan for vann fastsettes.
- Saneringsplan for avløp oppdateres og følges opp med bevilgninger.
- Renovasjonsordningen utvides til å dekke stadig flere fragmenter og områder.
- I spredt bebygde strøk fortsetter oppryddingen i ikke godkjente avløp – slik at prosjektet – med kommunale pålegg som virkemiddel – er avsluttet i 2017.

Delmål: Bredbånd.

Rakkestad kommune mener befolkning, næringsliv og lokalsamfunn som helhet er avhengig av fibernett for at forventninger og krav til en fullgod infrastruktur skal være oppfylt.

Tiltak:

- Sammen med hele Østfold fylke: Fokuserer på og gjøre en innsats for at hele Østfoldsamfunnet kan bli tilknyttet fibernett.

4.3. Næring og arbeidsplasser

Hovedmål:

- **Med basis i etablert næringsliv, utvikler Rakkestad kommune et mer balansert nærings- og industrimiljø.**

Rakkestad kommune inngår i en bosteds- og arbeidsmarkedsregion som omfatter Østfold, Akershus og Oslo. Totalt krysser ca. 1 750 mennesker kommunegrensene til arbeidssted i Rakkestad eller en annen kommune. Netto utpendling fra Rakkestad kommune er på 572 personer – noe som innebærer at det lokalt er en ubalanse mellom arbeidskraftressurs og tilbud av arbeidsplasser i samme størrelsesorden.

Så langt at Rakkestad kommune er en del av en bosteds- og arbeidsmarkedsregion med full sysselsetting og stabil etterspørsel etter arbeidskraft, er det ikke spesielt problematisk. Det går godt an å bo i Rakkestad og samtidig arbeide i en annen kommune.

Sånn sett er boligmarkedet (tilbud av leiligheter og boliger), gode bomiljøer og et fungerende privat og offentlig tjenestetilbud, nær sagt like viktig for utvikling og vekst i kommunen som næringslivsframgang alene. Et vitalt lokalsamfunn trenger like fullt begge deler.

Rakkestad kommune er et landbrukssamfunn. I dag er 11,4 prosent av arbeidskraftressursen sysselsatt i primærnæringer, mens størrelsene for fylket og landet bare er 2,6 og 3,2 prosent.

Tradisjonell industri- og produksjonsvirksomhet er også langt større enn i Østfold og Norge. Hele 32,3 prosent av de sysselsatte er i sekundærnæringer – mot 25,7 prosent og 20,7 prosent for fylket og landet.

Dette har de konsekvenser for bosetting og demografi som er gjengitt foran.

Rakkestad kommune er utsatt framover – fordi landbruk og klassisk industri- og produksjons-virksomhet er i tilbakegang og omstilling. Antall gårdsbruk og ansatte i landbruket går jevnt nedover, og innen sekundærnæringene er det flere lokale eksempler – Diplom Is BA og Nortura Rakkestad – på at arbeidsplasser er under press. For Rakkestad kommune er det utfordrende.

Landbruk og industri- og produksjonsvirksomhet er på den annen side i overskuelig framtid en nærings- og sysselsettingsmessig basis for Rakkestadsamfunnet. De må derfor gis de leve- og utviklingskår som er nødvendige og mulige. Det betyr blant annet å initiere og legge til rette for tilleggs-/sidevirksomhet i landbruket, og planlegge og klargjøre utbyggingsområder for næringsvirksomhet.

Spredt bosetting innen forsvarlige miljø- og samfunnsmessige rammer er også virkemiddel i dette perspektivet.

I framtiden blir en større del av arbeidsplassene å finne i servicevirksomhet og den såkalte kunnskapsindustrien.

Privat handel og service blir fokusert på i samarbeidsrelasjoner mellom kommune og næringsliv. Rakkestad Næringsforum etableres fra 01.1.11. Stedsanalyse og nye reguleringsplaner for Rakkestad Sentrum er ytterligere skritt på den veien.

Rakkestad kommune mener at etablering av nye kunnskapsarbeidsplasser og kunnskapsvirksomhet, innebærer et potensial for lokalsamfunnet. På samme måte som klassisk næringsaktivitet, er ikke disse arbeidsplassene knyttet opp mot en bygning eller et anlegg. Nettverk, relasjoner, telependling og fleksible løsninger står mer sentralt. Hvis det blir tilrettelagt for denne aktivitet, er mulighetene for høste arbeidsplasser til stede. God bredbåndstruktur og lignende rammebetingelser er suksesskriterier i denne sammenheng.

For bosetting og spesielt demografi kan en slik utvikling være fordelaktig. Den kan resultere i at utflyttede, velutdannede "rakstinger" i større grad vender tilbake til og bosetter seg i bygda.

Delmål: Landbruk

Landbruk skal framdeles være en bosettings- og næringsmessig basis for Rakkestad-samfunnet. Det legges til rette for tilleggs-/sidevirksomhet for næringen.

Tiltak:

- Spredt boligbygging på miljø- og andre samfunnsmessige bærekraftige premisser.
- Utvikle og styrke nye næringer med basis i landbruket – herunder helse- og omsorgstjenester, kultur og turisme.
- Hytteområder som grunnlag for friluftsliv og turisme – jf. arealdelen av planen.
- Initiere kompetanseutvikling i landbruket og stimulere til større samarbeid mellom produsenter internt og utad mot næringsmiddelindustrien.

Delmål: Industri- og produksjonsvirksomhet

Industri- og produksjonsvirksomhet skal fortsatt være en bosettings- og næringsmessig basis i Rakkestadsamfunnet. Det legges til rette for at næringen skal kunne vokse og utvikle seg.

Tiltak:

- Rakkestad Næringsforum utvikles som en arena for nytenkning og utvikling for kommunen og næringslivet.
- Rudskogen Næringsområde videreutvikles innen reguleringsplanens forutsetninger og rammer til regionalt næringsområde – beliggende på grensen mellom Nedre Glomma-regionen og Indre Østfoldregionen.
- Nytt næringsareal stilles til rådighet i Rakkestad Sentrum innen et forsvarlig arealregime (arealregnskap) og arealdelen av kommuneplanens forutsetninger.

Delmål: Annen næringsvirksomhet

Rakkestad kommune skal ha et konkurransedyktig og bærekraftig næringsliv kjennetegnet av landbruk, klassisk industri- og produksjonsvirksomhet og framtidsrettede og robuste foretak.

Tiltak:

- Legge til rette for at kunnskapsvirksomhet direkte og indirekte gir sysselsettingseffekt for Rakkestad kommune – blant annet ved:
 - Fungerende boligmarked og gode bomiljøer gjør at mennesker velger å bo i kommunen, mens de kan arbeide utenfor kommunen.
 - Initiere etablering og utvikling av ny og gjerne kunnskapsbasert virksomhet i samhandling med statlige og regionale aktører, Rakkestad Næringsforum, Navet Næringshage og andre aktuelle lokale bedrifter.
 - Gjennomføres som omstillingsprosjekt.
- Sammen med hele Østfold: Fokuserer på og gjøre en innsats for at hele Østfoldsamfunnet kan bli tilknyttet fibernett.

4.4. Kommunal virksomhet

Hovedmål:

- ▶ **Befolkning og lokalsamfunn opplever at forventninger og krav til kommunen som samfunnsutvikler, forvaltningsorgan og velferdsyter til enhver tid blir oppfylt.**

Rakkestad kommunes bærekraft og robusthet kan måles langs tre dimensjoner – samfunnsutvikler, forvaltningsorgan og tjeneste- og velferdsyter. Selv om posisjonen en gang var god, er den ikke dermed erobret en gang for alle. Samfunnet er i utvikling. Staten og omgivelsene definerer stadig vekk nye standarder for det offentlige – eksemplifisert med en ny og mer krevende plan- og bygningslovgivning, sterkere forvaltnings- og offentlighetsrammeverk og utvidede brukerrettigheter og myndighetsreformer på tjenestesiden. Det utfordrer kommunene jevnt og trutt i deres virksomhet. I gjeldende struktur er Rakkestad kommune en middels stor enhet.

Mellomstore kommuner sliter med å rekruttere, utvikle og holde på plankompetanse. I tillegg blir fagmiljøene små. Det gir sårbarhet i plan- og utviklingsspørsmål – slik at myndighetenes krav og brukernes og omgivelsenes forventninger på området til enhver tid ikke blir tilfredsstillende ivaretatt.

Også Rakkestad kommune er i denne situasjonen, og må reparere på svakhetene. Mange ser på kommunesammenslåinger og interkommunalt samarbeid som svar på dilemmaene. Like fullt leter Rakkestad kommune primært etter organisasjonsinterne løsninger. Dette blir et sentralt tema framover.

Rakkestad kommune er lokal myndighetsutøver på flere felt, og er i denne egenskap – av hensyn til innbyggernes rettssikkerhet og alminnelige prinsipper for betryggende og god offentlig forvaltning – forpliktet til å ta hånd om hver sak og – kompleks på forsvarlig måte. Over tid har normer og formelle regler til kommunal og offentlig saksbehandling blitt betydelig skjerpet – slik at kommunen i dag ikke kan være fornøyd med verken kapasitet og kompetanse på forvaltningssiden. Dette er problematisk.

Rakkestad kommune organiserer sin tjenesteytende virksomhet i ni seksjoner:

- NAV
- Skole
- Barnehage
- Kultur
- Familiesenter
- Bo- og aktivitetstjenester for utviklingshemmede
- Hjembaserte tjenester
- Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter
- Teknikk, miljø og landbruk

Faktadelen lagt til grunn, er kommunens status og utfordringer konsentrert om aksene barn og unge, levekår og folkehelse, helse og omsorg og teknisk infrastruktur. Hovedinntrykket og konklusjon på disse punktene er:

Barn og Unge

Kommunale og private barnehager imøtekommer etter hvert etterspørselen etter plasser – slik at det altså – i samsvar med lov og forskrifter – er full barnehagedekning i kommunen.

Rakkestad kommune bruker mindre penger på grunnskolen enn Østfold og Norge. Gruppetørrelse 1. – 7. årstrinn og 8. – 10. årstrinn er over gjennomsnittet for fylket og landet. I de grove trekk gjelder det samme bilde for spesialundervisning.

Ifølge Statistisk Sentralbyrå, er 6,5 prosent av alle barn (0 – 7 år) på mindre eller større barnevernstiltak. Det er høyt i fylkes- og spesielt landsmålestokk.

Kultur er et prioritert felt, men like fullt er andelen av budsjettet som går til formålet ikke spesielt stor. Det korrigerer seg i stor grad inn etter at Rakkestad Idrettshall ble tatt i bruk i 2010.

Rakkestad kommune lager i tidsrommet 2009 – 2011 barnehageplan, oppvekstplan og kultur- og frivillighetsplan for å beskrive status, utforme strategi og fastsette tiltak på områdene. Det blir videre fulgt opp i budsjetter og økonomiplaner.

Levekår og folkehelse

Rakkestad kommune scorer lavt på mange sosiale indikatorer – utdanning, barnevernstiltak, sosialhjelp, uførhet, dødelighet og arbeids- og næringsstrukturer. Det dokumenterer levekårs- og folkehelseproblemene i lokalsamfunnet. Sammenlignet med landsstørrelsene, er avvikene betydelige.

I fylkesmålestokk er Rakkestad kommune midt på treet. Østfold ligger lavt i nasjonal sammenheng.

Rakkestad kommune er leverandør av offentlige velferdsytelser, og skal – i tillegg til å tilby klassiske kommunale tjenester – også på annen måte fremme gode levekår. Det krever fokus på og prioritering av forbyggende og helsefremmende arbeid i plansammenhenger og som daglig, tverrsektoriell aktivitet. I det perspektivet må folkehelse gis en selvstendig og naturlig plass i kommunens virksomhet.

Uten en mer målrettet folkehelseinnsats, blir det vanskeligere for kommunen å gjøre noe med levekårene.

Helse og omsorg

Med samhandlingsreformen, står kommunene foran den største omleggingen av helsevesenet på lang tid. Innholdet er ennå på langt nær fastlagt, men prinsippet om å gjøre kommunehelsetjenesten til en helhetlig inngangsport til helsevesenet – med tilbud om alle grunnleggende tjenester og viderehenvisning til spesialisthelsetjenesten i de tilfelle behovene tilsier det – er det full enighet om. Dette betinger at spesialisthelsetjenesten understøtter denne utviklingen.

Samhandlingsreformen er stor – slik at kommunene bør avveie om de kan levere tjenestene på egen hånd eller om det må skje i et samarbeid med andre kommuner. Øverst på dagsordenen nå, står å fastsette strategi og overordnede tiltak i sakskomplekset.

Rakkestad kommunes andel av befolkningen 80 år og eldre er forholdsvis høy, men antall enerom og plasser i sykehjem er like fullt lavere enn landsgjennomsnittet. For å utligne forskjellene, trengs ca. 15 nye institusjonsplasser og ca. 20 nye enerom. Store investeringer og betydelige drifts- og kapitalutgifter følger med et slikt tiltak.

Det blir fokus framover – jf. boligsosial strategiplan og "Omsorgsplan 2015".

Hjembaserte tjenester er med hensyn til kapasitet omtrent på landsgjennomsnittet, men det er svært god dekning av omsorgsleiligheter med døgkontinuerlig pleie- og omsorgstjenester. Det henger sammen med de prioriteringer som ble gjort på slutten av nittitallet – da omsorgsleiligheter ble prioritert foran nye sykehjemsplasser.

For bo- og aktivitetstjenester, er situasjonen ganske lik hjembaserte tjenester.

Innen spesielt helse- og omsorgsområdet, blir arbeidskraft en knapphetsfaktor framover. Å skaffe til veie tilstrekkelig kvalifisert personell, er derfor en av kommunens høyest rangerte oppgaver.

Teknisk infrastruktur

Rakkestad kommunes tekniske infrastruktur består av veier, bygninger og vann-, avløp- og renovasjonsanlegg.

Bygningsmassen er stor (ca. 50 000 kvadratmeter) og veilengden over landsgjennomsnittet (10,4 km.). Fellesnevneren er at administrasjons- og vedlikeholdsressursene er små – slik at det er vanskelig å etablere en god nok forvaltning av eiendelene.

I flere år har kommunen ikke maktet å gjøre ønskelig vedlikehold på fri- og grøntområder.

For Rakkestad kommune er universell utforming av bygg og anlegg et sentralt tema – via funksjonen som lokal plan- og bygningsmyndighet og som dominerende offentlig bygg- og anleggseier i lokalsamfunnet. En egen temaplan – "Universell utforming av kommunale bygg og anlegg" – er tenkt fastsatt – som holdningskapende tiltak for kommunen og andre aktører, og for konkret å legge til rette for gjennomføring private og offentlige prosjekter på området lokalt.

For øvrig er Rakkestad kommunes strategi å gjøre sine bygninger og anlegg tilgjengelig for alle mennesker – uavhengig av funksjonsevne – gjennom løpende tiltak og prioriteringer i budsjett og økonomiplan.

På vann-, avløps- og renovasjonssiden er stor skritt tatt. Temaplaner er fastsatt. De er fulgt opp med ressurser til prosjekter i budsjett- og økonomiplansammenheng.

Delmål: Plan og utvikling

Rakkestad kommune skal til enhver tid være bærekraftig og robust i sin funksjon som samfunnsutvikler.

Tiltak:

- Styrke plankapasitet og –kompetanse på rådmannsnivå
- Styrke plankapasitet og –kompetanse i teknikk-, miljø og landbruksseksjonen

Delmål: Forvaltning

Rakkestad kommune skal til enhver tid være bærekraftig og robust i sin funksjon som forvaltningsorgan.

Tiltak:

- Styrke saksbehandlings-/forvaltningskompetanse på avdelings- og seksjonsnivå

Delmål: Barn og unge

Alle barn gis likeverdige, utfordrende og gode oppvekstvilkår – der det blir stimulert til fysisk aktivitet og andre helsefremmende tiltak og til god samfunnsdeltakelse.

Tiltak:

- Fastsette og følge opp barnehageplan, skoleutviklingsplan, oppvekstplan og kultur- og frivillighetsplan
- Prioritere ressurser til barnehage, skole, kultur og familiesenter – som ledd i tidlig innsats for å forbedre og utligne de sosiale forskjeller som er mellom kommunen og landet
- Forbedre barn og unges arbeidsvilkår på kommunale og andre offentlige arenaer – slik at ønsket forbedring av barn og unges levekår blir oppnådd.
- Stimulere frivillige organisasjoner til sterkere å aktivisere barn og unge

Delmål: Lavekår og folkehelse

Rakkestad kommunes folkehelsearbeid – sektorielt og intersektorielt – skal gjøre at forebyggende og helsefremmende virksomhet gir positive effekter både for den enkelte og lokalsamfunnet.

Tiltak:

- Folkehelse fokuseres på som en både sektoriell og intersektoriell oppgave i kommunen
- Rakkestad kommune fortsetter som aktør i partnerskapet for folkehelse i Østfold fylke
- Forebyggende helsetiltak og skade- og ulykkesforebyggende prosjekter prioriteres i budsjetter og økonomiplaner. Minst et nytt tiltak hvert år i økonomiplanperioden.
- Stimulere frivillige organisasjoner til økt innsats på folkehelseområdet.

Delmål: Helse og omsorg

Rakkestad kommune skal tilby befolkningen og lokalsamfunnet gode velferdstjenester, og til enhver tid oppfylle statlige krav til kommunens virksomhet på disse områder.

Tiltak:

- Fastsette strategi og deretter tiltak for gjennomføring av samhandlingsreformen i Rakkestad kommune.
- Antall plasser og enerom i institusjon ligger på gjennomsnittet for landet.
- Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter gis tilstrekkelig utbyggings- og utviklingsareal.
- Hjembaserte tjenester og bo- og aktivitetstjenesters kapasitet er på gjennomsnittet for landet.
- Rekruttere tilstrekkelig med kompetent arbeidskraft.

Delmål: Teknisk infrastruktur

Rakkestad kommune styrker sin administrative og tekniske forvaltning av sin bygg- og anleggsfeltet.

Kommunale bygg og anlegg utformes med sikte på tilgjengelighet for alle mennesker – uavhengig av for eksempel funksjonsevne. Gjelder nye og eldre objekter.

Tiltak:

- Følge opp anleggs- og vedlikeholdsplaner for bygg, veier og andre kommunaltekniske anlegg.
- Styrke vedlikeholdet av særlig bygg og veier, men også grøntområder.
- Temaplan – "Universell utforming av kommunale bygg og anlegg" – med det formål å tilgjengeliggjøre bygg m.m. for enkeltmennesker – uavhengig av funksjonsdyktighet. Planen følges opp i budsjetter og økonomiplaner.

4.5. Miljø og energi

Hovedmål:

➤ Vekst og miljø hånd i hånd

Miljø- og klimaspørsmål er globale utfordringer, men som krever lokal oppfølging for å bli omsatt i resultater. Bærekraftig utvikling har et langsiktig perspektiv, der hovedmålet er å sikre behovene til dagens generasjoner, uten at framtidige generasjoner dermed blir satt i fare. Det innebærer langsiktige, gode valg for å ivareta de verdier som ligger i jordbruksarealer, biologisk mangfold, vassdrag, kulturlandskap, fortidsminner og kulturarv.

Rakkestad kommune er utformet i et samspill mellom mennesker og naturen. Skog, kulturlandskap, friluftsområder og landbruksarealer er viktige elementer av kommunens særpreg. Framover fortsetter det planmessige arbeidet med å forvalte og ta vare på disse fornybare ressursene. Det utgjør på mange måter en basis for en bærekraftig utvikling.

Gjengroing av kulturlandskap er en voksende utfordring – som kommunen ser med stor uro på. Både som planmyndighet, forvaltningsorgan og skogeier blir det rettet en innsats mot å finne løsninger på dette problemet.

Rakkestad kommune registrerer også at det i store deler av kulturlandskapet er vanskeligheter med avfalldeponering og generell forsøpling. Det er ikke forenlig med verken en bærekraftig utvikling eller målsetting om å opprettholde et attraktivt kulturlandskap og en innbydende natur.

For Rakkestad kommune er disse verdiene også betydningsfulle for både bosetting og fritidsbebyggelse.

Rakkestad kommune tar sikte på gjennom klima- og energiplanen å gjøre prioriteringer primært som bidrag i den nasjonale omlegging fra ikke fornybar energi og til en bærekraftig utvikling mot bruk av fornybar energi. Det reduserer utslipp av spesielt klimagassen CO2.

I mange år har Rakkestad kommune satsset på sentral energistyring av eksisterende og nye kommunale bygninger. Resultatene er gode – miljømessig så vel som økonomisk. Denne innsatsen fortsetter.

Delmål: Energi

Rakkestad kommune skal ta lokalt ansvar som bidrag til å løse regionale og nasjonale målsettinger på energiområdet.

Tiltak:

- Temaplan for miljøvennlige løsninger i kommunale bygninger og utbyggingsprosjekter. Følges opp med tiltak i budsjetter og økonomiplaner.
- Utrede alternative energikilder – deriblant vindmøller enkeltvis og i parker.
- Utrede biogass-/bioenergiltak – der kommunen på kommersiell basis engasjerer seg som en av flere aktører.

Delmål: Miljø

Rakkestad kommune skal ta lokalt ansvar som bidrag til å løse regionale og nasjonale målsettinger på miljøområdet.

Tiltak:

- Økt fokus på bevaring av kulturlandskap og skogsområder.
- Stor oppmerksomhet på jordvern – innen rammen av egne prioriteringer, fylkesplanens forutsetninger og nasjonale rammer.
- Ny hovedplan for vannforsyning og oppdatering av saneringsplanen for avløp – med oppfølging i budsjetter og økonomiplaner.
- EUs vannmiljødirektiv, kommunedelplan for vannmiljø og pågående vannmiljøprosjekt i Nedre Glomma – oppfølging av plan og prosjekter. Ferdigstillelse er 2017.

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Rakkestad kommune
Att. Ordfører
Postboks 264
1891 RAKKESTAD

23.02.2011
11/494 1
2623/11
210
ASA
RADM.

Deres referanse

Vår referanse

2011/311-10-23184/2011-IRMA

Klassering

510/128

Dato

22.02.2011

Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Vedlagt følger utskrift av sak 11/4 "Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune" m/vedlegg, behandlet i kontrollutvalgets møte 17.02.2011.

Sekretariatet gjør spesielt oppmerksom på pkt. 2 i vedtaket, og ber om at saken blir behandlet i kommunestyret.

Med hilsen

Iren Madsen
daglig leder

Kopi til eksterne mottakere:

Rakkestad kommune Rådmann Postboks 264 1891 RAKKESTAD

Saksnr.: 2011/311
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 3241/2011
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Iren Madsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 17.02.2011	Utvalgssaksnr. 11/4
--	------------------------	------------------------

Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune vedtas
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret til orientering

Rakkestad, 10.01.2011

Iren Madsen
Daglig leder

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 17.02.2011:

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak/innstilling 17.02.2011:

1. Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune vedtas
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret til orientering

Vedlegg

Årsmelding 2010 for kontrollutvalget i Rakkestad kommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I samsvar med tidligere praksis, og i henhold til forskrift om kontrollutvalg, avgir kontrollutvalget sin årsmelding for 2010.

Vurdering

Årsmeldingen bygger på samme oppsett som foregående år, og er ment å gi et riktig bilde av den aktivitet som har funnet sted i 2010.

Veileder for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger

Veilederen er ment som et hjelpemiddel ved utøvingen av det skjønn som skal legges til grunn ved tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger.

Veilederen er knyttet opp mot Forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger og viser til de aktuelle paragrafene der.

§ 2

Disponible boliger kan være boliger kommunen eier, leier inn/fremleie eller har tildelingsrett på annet grunnlag. NB! Det vesentlige i avtaleforholdet med søker må være å skaffe husrom. Det er kun reglene om selve tildelingen, uten vilkår, som kommer til anvendelse ved tildeling av boenheter hvor kommunen kun har tildelingsrett (for eksempel Aksveien Boliger AS).

§ 3

En person som leier omsorgsbolig med eller uten innskudd, skal betale ordinær husleie med eventuelt bostøtte.

§ 4

Andre former for offentlig boligbistand kan være for eksempel startlån og boligtilskudd til etablering eller bistand til å skaffe egnet leieforhold på det private leiemarkedet.

§ 5

Ved vurderingen av om egen bolig er ”egnet” skal boligens beskaffenhet vurderes opp mot søkers behov som knytter seg til fysisk tilrettelegging/innemiljø/ankomstmuligheter, om boligen er uten helsemessig forsvarlig standard og/eller om det er påkrevd nærhet til tjenestetilbud. En viss trangboddhet må påregnes i kommunal utleiebolig, uten at den nødvendigvis anses som uegnet. Store husstander må for eksempel påregne at barn deler soverom. For at bolig for eldre eller funksjonshemmede skal anses egnet må den være tilstrekkelig fysisk tilrettelagt.

I ferd med å bli vil si at søker i løpet av 3 måneder ikke lenger har rett til fornyelse av kontrakt eller skrives ut fra institusjon, sykehus, fengsel eller lignende.

§ 6

Unntak kan tenkes der søker er under offentlig verge eller har offentlige tjenester. Innvilgelse bør her skje i samarbeid med involverte instanser.

§ 7

Hjelpetiltak bør tilbys der det foreligger klare holdepunkter for at søker ikke vil mestre bosituasjonen uten at tiltak benyttes. Vilåarene må ha saklig sammenheng med formålet, ikke være uforholdsmessig tyngende i forhold til formålet eller sette urimelige begrensninger for personlig handle- og valgfrihet. Vilåar om hjelpetiltak skal tilpasses individuelt i samarbeid med søker. Vilåar kan være at søker etablerer direkte trekk for innbetaling av husleie, forplikter seg til å motta veiledning ved hjemmebesøk, ta imot hjelpetiltak som boveiledning og forplikte seg til å samarbeide med andre seksjoner/eksterne instanser.

Aksepterte hjelpetiltak skal inngå i en samarbeidsavtale mellom søker og kommunen.

Det bør oppnevnes en koordinator/ansvarsgruppe der hvor flere seksjoner er inne i samarbeidet. Det skal innhentes samtykke til utveksling av opplysninger mellom de ulike seksjoner. Her bør det vurderes kortere varighet i leieforholdet grunnet samarbeidsavtalen.

Ved søknad om fornyelse av leieavtalen skal det tas hensyn til om samarbeidsavtalen er fulgt opp. Mislighold av husleiekontrakten reguleres på ordinær måte av husleieloven.

§ 8

Veiledende inntektsgrense er 4 G for enslige, 5 G for husstand, samt 5% påslag for hvert husstandsmedlemm utover to. Det skal tas utgangspunkt i samme grunnlag som ved behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp for hva som legges til grunn som inntekt. Særlig stor gjeldsbyrde, stor bidragsforpliktelse eller lignende kan tas hensyn til dersom det gjør søker ute av stand til selv å fremskaffe bolig.

Veiledende formuesgrense - her skal det vurderes om søker har aktuell salgssum av egen bolig/fritidsbolig/bil/annen formuesgjenstand dekker helt eller delvis kjøp av ny bolig evt. sammen med privat lån/Husbanklån/startlån eller har tilstrekkelig privat inntekt og/eller formue som gir muligheter for leie av privat bolig.

Det skal veie tungt om søker har mulighet til å kjøpe bolig ved hjelp av offentlige eller andre låne-/tilskuddsordninger, leie privat eller lignende.

§ 12

Avgjørelsen om et eller flere av vilkårene er oppfylt gjøres ut fra en skjønnsmessig helhetsvurdering. Det vil alltid først vurderes om tilrettelagte kommunale tjenester i eget hjem vil være tilstrekkelig og erstatte behovet for omsorgsbolig.

§ 13

Knyttet til tidligere manglende betalt husleie eller krav knyttet til erstatningsansvar som følge av skade på tidligere leid kommunal bolig. Det skal ikke tas hensyn til gjeld på grunn av mislighold av kommunale boliglån.

§ 15

Utvalget er sammensatt av seksjonsleder Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter, seksjonsleder Hjembaserte tjenester, seksjonsleder Bo- og aktivitetstjenester, seksjonsleder Familiesenter, seksjonsleder NAV og Helsesjef eller dennes stedfortreder. Utvalget skal avholde vedtaksmøter en gang i uken.

Vedtak om tildeling av bolig til flyktninger - vedtakene skal legges frem for Tildelingsutvalget og føres i protokoll som referatsaker.

Dersom det ikke foreligger disponible kommunale utleieboliger eller omsorgsboliger vil utvalget fatte midlertidig vedtak om at søker godkjennes som søker og settes på venteliste. Søker gjøres i vedtaket spesielt oppmerksom på at han plikter å underrette kommunen om nye opplysninger som vil ha betydning i senere tildelinger, så som endret helsetilstand, endringer i bo- eller økonomiforhold eller lignende.

Endringer i økonomiske forhold er ikke av betydning for vurderingen av behovet for omsorgsbolig og skal således ikke meldes inn.

§ 16

Ved prioriteringen skal det legges vekt på de kvalifiserte søkeres ulike behov og hvilke boliger som er tilgjengelige. Søkere som etter en samlet vurdering synes å ha de mest påtrengende boligbehov, skal prioriteres. Det kan tas hensyn til at noen boformer stiller spesielle krav til sammensetningen av beboere.

Ved vurdering av de med mest påtrengende behov skal det legges vekt på medisinske og/eller sosiale forhold.

§ 18

Dersom vedtak om leie av kommunale utleiebolig faller bort skal det fattes eget vedtak om bortfall.

§19

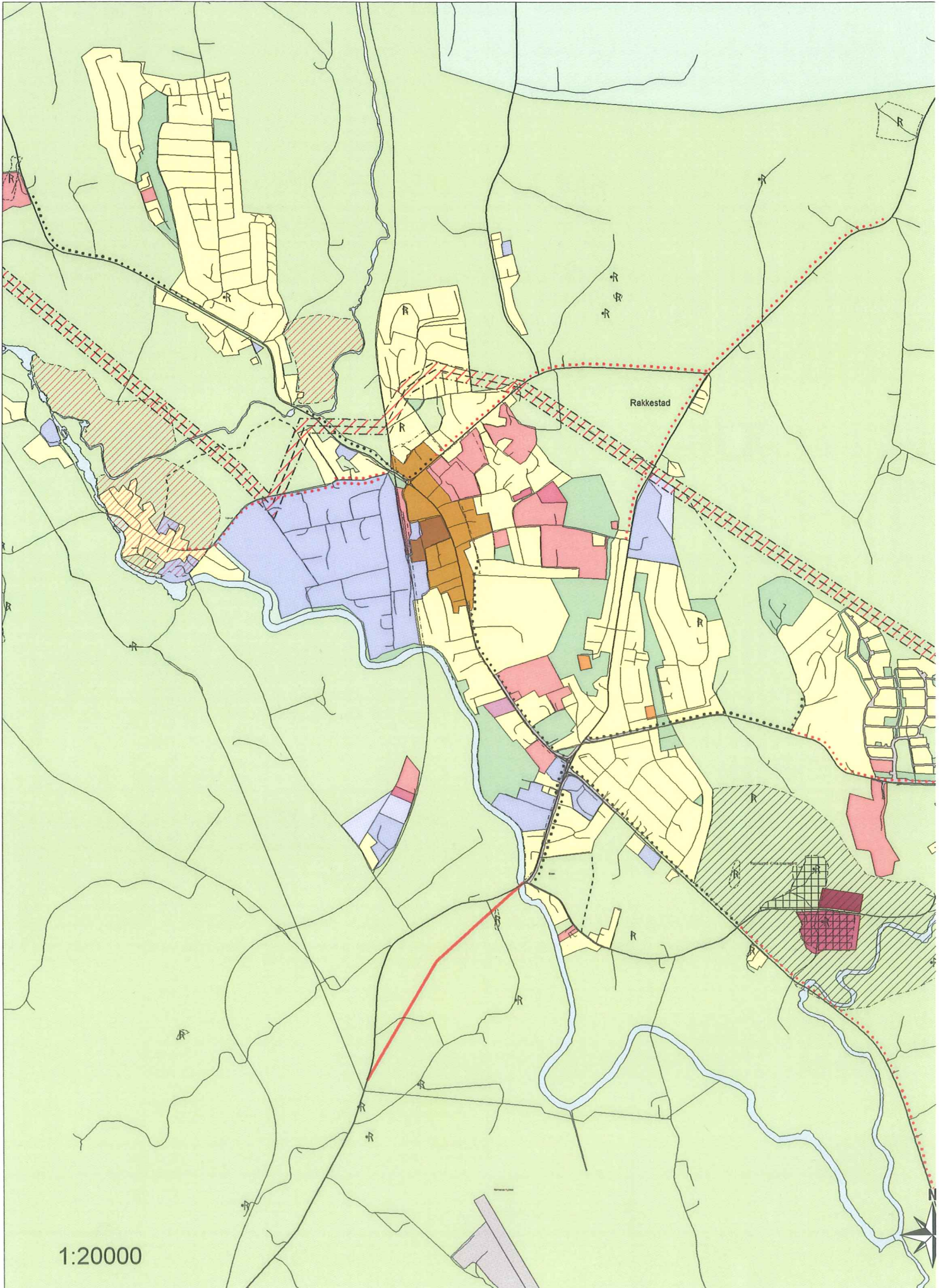
Tildelingsutvalgets sekretær skal sende kopi av protokoll til Eiendomsforvalter. Videre skal den av Tildelingsutvalgets medlemmer som har ansvar for effektueringen av vedtaket sende en kopi til Eiendomsforvalter som på dette grunnlag tar kontakt med ny leietaker for inngåelse av leiekontrakt.

§ 20

Gjenstand for klageadgang ved eventuelt positivt vedtak er boligens egnethet med hensyn til type bolig, antall rom og fysisk tilgjengelighet til boligen, og eventuelle vilkår om nedbetalingsavtale i henhold til forskriften § 13.

Rakkestad sentrum

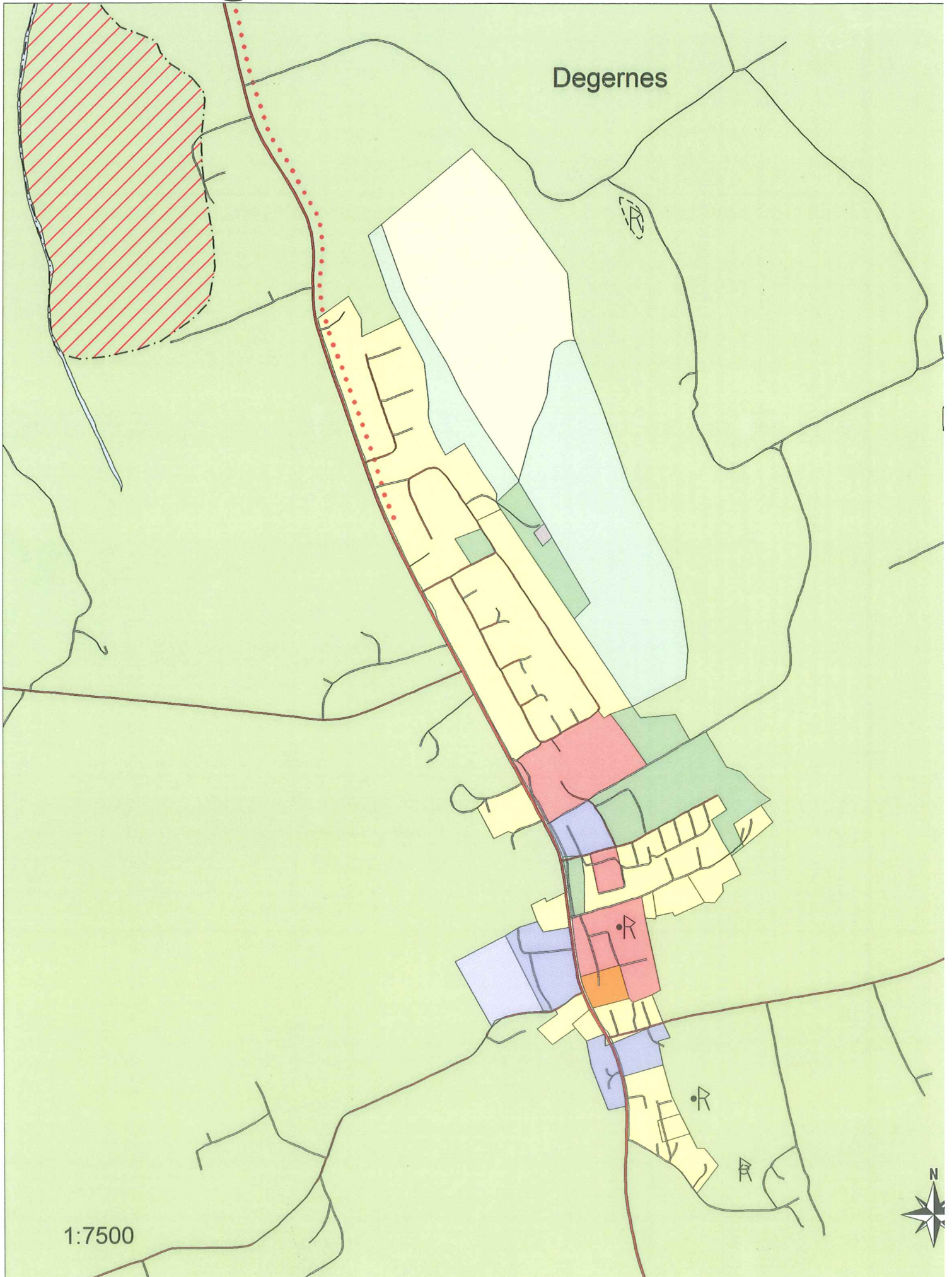
KST sak 27/11

1:20000

Degernes sentrum

KST sak 27/11

Rakkestad kommune

Arealdelen av kommuneplanen 2011-2022

TEGNFORKLARING PBL. § 11 - 7

1. Bebyggelse og anlegg (PBL §11-7, 1. ledd nr 1)

Nåværende Framtidig

		Boligbebyggelse
		Sentrumsformål
		Forretninger/Næring
		Tjenesteyting, Offentlig
		Råstoffutvinning
		Fritidsbebyggelse
		Campingområde
		Grav og urnelund
		Idrettsanlegg

2. Samferdselsanlegg (PBL §11-7, 1. ledd nr.2)

	Hovedveg - framtidig
	Gang-/sykkelveg

3. Grønnstruktur (PBL §11-7, 1. ledd nr.3)

	Sammenhengende grønnstruktur
	Friområder

4. Landbruks-, natur og friluftsområder LNF (§11-7, 1. ledd nr.5)

	LNF1, hvor kun landbruksrealtert bygg er tillat
	LNF2, område hvor spredt boligbygging er tillatt

5. Bruk og vern av sjø og vassdrag (PBL § 11-7 1. ledd nr. 6)

	Vannområder hvor 100 metersbelte er gjeldene
--	--

6. Hensynssoner

	Kulturminnemiljø, Stille soner (PBL §11-8, bokstav c)
	Nedslagsfelt for drikkevanns kilder (PBL §11-8, bokstav b)
	Område vernet etter naturvernloven (PBL §11-8, bokstav d)
	Område vernet etter kulturminneloven(prestegården med kirke) (PBL §11-8, bokstav d) Ref : Askeladden, A 086067
	Fareområde høyspentrase og kvikkleiereforekomster større enn 10 daa(ngu) (PBL §11-8, bokstav a)
	Grense samtidig planlegging i sentrum (PBL §11-8, bokstav e)

Andre kartsymbol:

	Planavgrensning	G	Uttak av grus/sand
	Grense for arealbruk	P	Uttak av fjell/pukk
	Kraftline	T	Uttak av torv
	Kulturminne		
	Langsiktig utbyggingsgrense		

Målestokk: 1:45000

Ekvidistanse: 5 m.

Notat

Til:	Formannskapet
Fra:	Rådmann Alf Thode Skog
Kopi:	

Saksnr./Løpenr./Arkivkode
10/2040 -4 -614 &53

Sted
RAKKESTAD

Dato
28.03.2011

KRITERIER FOR TILDELING AV KOMMUNALE UTLEIEBOLIGER OG OMSORGSBOLIGER- KOMMUNAL FORSKRIFT

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 15 sier at: "Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til å skaffe boliger til vanskeligstilte personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet." Dette innebærer at kommunene ikke har en rettslig plikt til å skaffe boliger. Hvorvidt kommunen velger å leie ut boliger til sosialt vanskeligstilte på egen hånd, bistår med formidling til private utleiere eller lignende er opp til hver kommune. Utleie av kommunale boliger er regulert av husleieloven. Innenfor dette står kommunen fritt til å lage egne regler for tildeling av kommunale boliger. Det særegne er at dette området er regulert av privatrettslige regelverk, men utøves av offentlig myndighet, og derfor gjelder noen særregler for kommunen som utleier. Dette fremkommer av husleieloven §§ 11-1 og 11-2. Dette gjelder muligheter for begrensninger ved opptak av husstandsmedlemmer og muligheter til kortvarige kontrakter.

Rakkestad kommune har gjennomgått sine rutiner og forelagt en ny forskrift om tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger til behandling. Nedenfor fremkommer en kort lovlighetsvurdering for to av forskriftens punkter:

Ad kap. 2 § 7:

Som sagt står kommunen fritt til å sette vilkår for tildeling av kommunale boliger. Fordi at slike boliger må ansees som et knapphetsgode vil vedtak om tildeling av kommunal bolig fattes og behandles som et enkeltvedtak, hvoretter forvaltningslovens regler vil gjelde.

Hvor behov for tilleggsavtaler? Tilleggsavtaler knyttet opp mot vedtak om tildeling av kommunale utleieboliger vil i all hovedsak benyttes i få tilfeller etter en helhetsvurdering. Behovet vil være begrunnet i hensynet til bruker selv. Det kan være en forhistorie om at bruker har en meget dårlig boevne, bruker er i en ettervernsperiode og bør ha tett oppfølging, men trenger å gjøre en mer forpliktende avtale om å ta imot tjenester. Noen ganger vil en tilleggsavtale være et hjelpemiddel for kommunen for å i praksis å komme inn til bruker for å yte nødvendig helsehjelp. Tilleggsavtaler vil også være en metode for å ivareta brukermedvirkning og forventninger. Avtalene vil være forpliktende for kommunen til å yte de avtalte tjenestene.

Fylkesmannen i Østfold har vært forelagt utkastet til "Kriterier for tildeling av kommunale utleieboliger og omsorgsboliger", og bedt om en uttalelse særlig knyttet til problemstillingen rundt tilleggsavtaler. Oppsummert sier Fylkesmannen følgende: *"Kommunene har plikt til å*

bistå vanskeligstilte på boligmarkedet ihht § 3-4 i sosialtjenesteloven og § 15 i lov om sosiale tjenester i NAV. Denne plikten gjelder uavhengig av hvordan kommunen velger å disponere sine kommunale boliger. Regler for tildeling av kommunale boliger kan bestemmes av kommunen. Leieforholdet mellom kommunen og leietaker reguleres av husleieloven. Avtaler om tjenester kan inngås som tillegg til enkeltvedtak der det er lovpålagt. Avtalen kan omhandle mer enn lovpålagte tjenester.” Videre skriver også Fylkesmannen i sitt svar at brudd på en slik avtale om tjenester ikke kan føre til at den enkelte vil kunne sies opp fra sitt leieforhold med kommunen. Sistnevnte har kommunen tatt høyde for ved at en slik avtale nettopp er en tilleggsavtale, og ikke en del av leiekontrakten. I praksis vil det derfor være slik at en leietaker som ikke overholder tilleggsavtalen ikke kan sies opp, men det kan være aktuelt at han/henne ikke lenger kan få disponere akkurat den aktuelle leiligheten, men må flytte over i annen kommunal bolig. Dette er viktig også av hensyn til medbeboere i bofellesskap, når det gjelder boliger som er øremerket en gruppe, for eksempel rus eller psykiatri. Det er viktig å huske at begrunnelsen for tilleggsavtalen ligger i en faglig og saklig, forsvarlig vurdering som ofte kan være begrunnet i hensynet til at kommunen skal kunne klare å utøve den nødvendige helsetjeneste til bruker. Vilkåret om tilleggsavtale er først og fremst begrunnet i hensynet til brukerne, ikke for kommunen som tjenesteyter.

I tillegg til at Fylkesmannen i Østfold har vært forelagt spørsmålene rundt tilleggsavtaler, er også Husbankens veiledere på området lagt til grunn for vurderingen av lovligheten og praktiseringen av overnevnte tilleggsavtaler.

I utkastet fremkommer også at dersom søker ikke vil inngå en tilleggsavtale kan det være grunnlag for avslag på søknad om kommunal utleiebolig. Det må presiseres at denne bestemmelsen ikke strider med Lov om sosiale tjenester i NAV § 27 om kommunens plikt til å finne midlertidig bolig for de som ikke klarer det selv. I praksis betyr dette at et avslag på kommunal utleiebolig ikke fratrukker kommunen dens ansvar for å tilby søker en midlertidig bolig dersom søker er bostedsløs. Videre er det også slik at kan-regelen i utkastet § 7 i praksis skal vurderes ut i fra forvaltningslovens krav til saklighet og forsvarlighet, og kommunehelsetjenestelovens krav til nødvendig helsehjelp. Det vil da bero på en helhetsvurdering om hvorvidt det er rimelig med en slik tilleggsavtale overfor søker, eller om andre hensyn veier tyngre.

Ad kap. 3 § 12:

Som det er beskrevet over står det kommunen fritt å utforme reglene for tildeling av kommunale utleieboliger, herunder også omsorgsboliger til som omtalt i den kommunale forskriften § 12. Tildeling av denne typen boenhet i gruppebolig skjer også med hjemmel i lov om sosiale tjenester i NAV § 15. Det er i hovedsak de samme hensyn og begrunnelser for vilkåret som er inntatt i den kommunale forskriften § 12. Her vil det foreligge en faglig forsvarlig vurdering av å yte nødvendig helsehjelp på mest hensiktsmessig måte, herunder mest hensiktsmessig bolig eller institusjon. Videre er det også på grunn av gruppeboligsituasjonen nødvendig å ta særlig hensyn til medbeboerne. Ved at vilkåret kommer frem allerede ved tildeling av bolig oppfylder kommunen kravet til god brukermedvirkning og tidlig informasjon til pårørende. Det vises for øvrig til Kommunestyresak 32/06 (arkivsak 06/2019) hvor tildelingskriteriene sist ble behandlet og hvor samme vilkår ble vurdert og vedtatt.

KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011-2022

- utfyllende bestemmelser og retningslinjer til arealdelen

Saksnr. 11/800

Journalnr. 4859/11

Arkiv 141

Dato: 30.03.2011

RAKKESTAD

mangfold og samhold

UTFYLLENDE BESTEMMELSER OG RETNINGSLINJER TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2011–2022

Bestemmelser:

Definisjon:

Plankart og bestemmelser utgjør et juridisk dokument. Bestemmelsene kommer i tillegg til de forhold som er fastlagt gjennom plankartet. Det kan gis plankrav og særlige krav til lokalisering, rekkefølge, krav til infrastruktur, grad av tomteutnyttelse, bygningers og anleggs størrelse og form, uteareal m.v.

Godkjente kommunedelplaner, reguleringsplaner og bebyggelsesplaner gjelder der de ikke er i strid med arealdelen av kommuneplanen.

Kommuneplanen er juridisk bindende jfr. Plan- og bygningslovens § 3-3.

Retningslinjer:

Definisjon:

Retningslinjene er ikke juridisk bindende, men av veiledende og informativ karakter. De beskriver hvordan det faktiske og det rettslige planinnholdet er å forstå, hvordan planbestemmelsene kan påregnes praktisert, og om kommunestyrets instruksjoner til politiske utvalg og administrasjon som skal følge planen. Herunder; spesifiserte krav til dokumentasjon/vurderinger av forskjellige tema/forhold som skal belyses i regulering/byggesak. Intensjonene i retningslinjene skal i størst mulig grad innarbeides ved planlegging av tiltak i planområdet, og skal vektlegges ved områderegulering og detaljregulering.

De juridisk bindende bestemmelsene er angitt med vanlig skrift, paragrafer og tall. Retningslinjene er angitt med *kursiv skrift* og farge.

PLANENS HENSIKT

Kommuneplanens arealdel har som langsiktig mål for arealforvaltningen å ivareta en helhetlig overordnet arealplanlegging som ivaretar og styrker innbyggernes helse, miljø og trivsel i et langsiktig bærekraftig perspektiv. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser, herunder vern av det geologiske og biologiske mangfoldet. Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Kommuneplanens arealdel skal vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling (sosial-, grønn- og teknisk infrastruktur m.m.) og gjeldende arealbruk. Arealdelen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen, rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommunen skal være en aktiv part i kommuneplanarbeidet. Arealdelen skal utarbeides med utgangspunkt i egne utviklingsstrategier, nasjonale og regionale føringer samt innspill.

Overordnede nasjonale og regionale føringer

Gjeldende lovverk:

Kommuneplanens arealdel er hjemlet i Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven) av 27.06.2008 nr. 71 § 11-1. Retningslinjer gitt i kommuneplanen har til hensikt å være til veiledning, samt en mer spesifisert forklaring av bestemmelsene for en likefrem praktisering av planens formål for publikum og saksbehandlere.

Arealdelen av kommuneplanen skal, etter Plan- og bygningsloven § 11-7, i nødvendig utstrekning angi følgende hovedformål:

1. Bebyggelse og anlegg
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
3. Grønnstruktur
5. Landbruk-, Natur-, og Friluftsmål (LNF)
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

Hovedformålene kan etter behov inndeles i underformål nevnt i Pbl § 11-7 pkt. 1-6.

Føringer:

I den kommunale planleggingen er det lagt særlig vekt på følgende sentrale og regionale dokumenter som skal være tungtveiende i forvaltningen av Rakkestad kommunes arealdel av kommuneplan:

- Rikspolitiske retningslinjer
- Fylkesplan, med veiledere
- Kommunens temakart (naturtyper, matproduksjon, kulturlandskap, viltområder, kulturminner og friluftsliv)

Om det er ønskelig å utføre tiltak i strid med kommuneplanens bestemmelser med tilhørende veiledere, må en søknad om dispensasjon fremmes for kommunen med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 19-1.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering, *jf pbl § 19-2 2. ledd.*

Følgende reguleringsplaner gjelder foran kommuneplan der ikke annet er sagt i bestemmelsene:

Planidentitet	Navn på Plan	Stadfestet/ egengodkjent
1	Kirkeng utbyggingsområde	03.05.1973
2	Holøsåsen I	19.11.1973
3	Tjerneskleiva	21.11.1973
4	Holøsåsen II	22.08.1979
5	Del av Bergenhusområdet mellom riksvei 22 og riksvei 111	02.04.1987
6	Øst- og sydsiden av helsehuset i Rakkestad sentrum	25.04.1985
7	Området Skautun – Bygdetunet – Johs. C Liens gt.	11.05.1989
8	Skytebaneanlegg i Kvernhusdalen	01.12.1988
9	Tjerneskleiva II	04.10.1990
10	Skogly	01.11.1990
11	Harlemhaugen	31.01.1991
12	Kleven og Elveli	31.01.1991
13	Kopla renovasjonsplass	07.11.1991
14	Storgata	18.02.1993
15	Rakkestad sentrum	14.09.1995
16	Trapbane med elgbane i Storetorp skog	15.02.1996
17	Atkomstvei til Åstorp flyplass	13.05.1997
18	Ridesenter på Haugstad	04.12.1997
19	Omlegging av kommunal vei ved Saghaugen	04.12.1997
20	Bygdetunområdet	17.12.1998
21	Ødegård/Gudim	02.09.1999
22	Ringgata, Hasle	22.06.2000
23	Bergenhus/Ravineveien	22.06.2000
24	Rolvseidet Hytteområde	22.06.2000
25	Fladstadparken	01.11.2001
26	Sæves-Gudim	27.02.2003
27	Bekkevoll	27.02.2003
28	Engveien	18.06.2003
29	Degernes Landbrukslag	01.04.2004
30	Ny skole i Rakkestad sentrum	17.06.2004
31	Lyngby allé	28.04.2005
32	Fladstad gård	28.04.2005
33	Rørvannet	29.09.2005
34	Bergenhusområdet	10.11.2005
35	Bryn borettslag	22.06.2006
36	Mjørud industriområde III	16.11.2006
37	Fladstad	07.05.2007
38	Prestegårdsskogen	22.05.2007
39	Rudskogen motorsenter	09.04.2008
40	Ungdomsskoleområdet	09.04.2008
41	Rakkestad flyplass	28.09.2008

Lokale forskrifter med tilknytning til kommuneplanen:

- "skilt og reklameforskrift" – med behandlingsregler
- "lokal forskrift om utslipp i spredt bebyggelse" vedtatt 04.11.2009
- FOR-1978-12-22-12 Forskrift om naturreservat, Rakkestad. Forskrift om fredning av Svenken naturreservat
- FOR-1978-12-22-11 Forskrift om naturreservat, Rakkestad. Forskrift om vern av Bøensmosen og Berbymosen naturreservat i Rakkestad kommune
- FOR-2002-12-13-1554 Forskrift om Hiesten naturreservat. Forskrift om verneplan for barskog i Øst-Norge, vedlegg 42, fredning av Hiesten naturreservat, Rakkestad kommune
- FOR-1992-05-08-396 Forskrift om Storesand naturreservat, Skiptvet. Forskrift om vern av Storesand naturreservat

Andre dokumenter med betydning for forvaltning av kommuneplanens arealdel:

- Gebyrreglement
- VA-normen

§ 1 Bygg og anleggsområder (Pbl 11-7 nr. 1)

Generelt

Kvalitetskrav

Universell utforming: Ved planlegging, utbygging og gjennomføring av tiltak skal det sikres god tilgjengelighet for alle gjennom universell utforming, jf Regjeringens handlingsplan T 1440 og temaveileder HO-3/2004.

Estetikk: Ved planlegging, utbygging og gjennomføring av tiltak skal nye bygninger og anlegg, samt endringer av eksisterende, utformes i samspill med omgivelsenes karakter, naturgitte forhold på stedet, kulturlandskapet og den tradisjonelle byggeskikken. Bebyggelsen skal underordne seg områdets topografiske særpreg, ha en helhetlig form-, farge- og volumoppbygging, og fremme gode gate- og uterom. I særlig eksponerte områder skal det tas ekstra hensyn. Signalbygg avklares i hvert enkelt tilfelle gjennom egen reguleringsplan.

Buffersone: Beplantet eller åpen sone/areal/område mellom dyrka mark og bebyggelse bør være på minimum 20 meter. Dette kan fravikes dersom annen form for hensiktsmessig buffer er tilstede (eksempelvis høydeforskjell). Eksisterende vegetasjon bør beholdes som buffer.

Samfunnssikkerhet, risiko- og sårbarhetsanalyse

ROS: I henhold til Pbl. § 4-3 skal det for alle områder avsatt til bebyggelse og anlegg gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Slike analyser skal foreligge før 1. gangsbehandling av planforslaget. Ytterligere om temaet, se sjekklister og ros på DSB sine sider.

Flom i elv: Ny bebyggelse skal ikke plasseres flomutsatt jf. NVEs retningslinje nr. 1/2008, siste revisjon. Ved område- og detaljregulering skal det innarbeides bestemmelser om minste kote for terreng og grunnmur der dette er aktuelt for å sikre bebyggelse og anlegg mot flom. I byggesaker skal det vurderes å sette krav iht. NVEs retningslinje nr. 1/2008, siste revisjon.

Grunnforhold, geotekniske forhold og stabilitetsforhold: All utbygging under marin grense må vurderes i forhold til kvikkleire. Elve- og bekkeavsetning er spesielt utsatt. (Se kart over løsmasser utarbeidet av NGU for informasjon om type avsetninger.)

Radon: I nye boliger, institusjoner og innendørs arbeidsplasser skal det sikres mot radon, jf. TEK § 8-33. (Aktsomhetskart over radon kan sees på <http://www.ngu.no/kart/arealis>). Utbygger/ansvarlig utførende skal dokumentere mengden av radongass innenfor planområder.

Høyspent: Planlagte byggeområder for boliger, hytter, campingvogner, institusjoner, skoler, barnehager, i områder hvor barn og unge oppholder seg og permanente arbeidsplasser skal ikke ligge innenfor en sone som overskrider et magnetfelt på 0,4 mikrottesla jf, Statens strålevernrapport 2005:8.

Mobilmaster/-sendere: Oppføring av mobilmaster og sendere er søknadspliktig. Det er ikke tillatt å oppføre slike installasjoner ved skoler, barnehager og i områder hvor barn og unge oppholder seg.

Eksisterende sendere kan sees her: <http://www.finnsenderen.no/search>

I nye områder er det ikke tillatt å utføre tiltak etter pbl §§ 20-1, 20-2 og 20-3 før området inngår i en reguleringsplan, jf Pbl § 11-9 nr. 1.

I eksisterende områder, kan det utføres mindre utbyggingstiltak etter pbl §§ 20-1, 20-2 og 20-3 uten plan til ytterligere plan, jf pbl § 11-10 nr 1.

Retningslinjer til Generelt:

I sentrumsområdene er det ikke tillatt å utføre tiltak etter Pbl § 20-1 og 20-2 før situasjonskart er kontrollert av kommunen og nødvendig infrastruktur er lagt til rette (§ 11-9 pkt. 3). Rakkestad kommunens gjeldende VA-norm skal legges til grunn for alle tiltak som kan berøre kommunens vann- og avløpsledninger.

All oppføring av nybygg i sentrumsområdene etter Pbl § 20-1a skal kvalitetssikres av ansvarlig foretak og plassering godkjennes av kommunen før arbeidet igangsettes.

Det skal legges til rette for vannbåren varme ved oppføring og/eller totalrenovering av bolig, jf. pbl § 27-5.

Det henstilles til energiverk at alle høyspentledninger legges i jordkabel i nye bolig-/tettsteder.

1.1 Nye boligområder

For områder innenfor sentrumsavgrensing skal utnyttelsen være på minst 4 boenheter pr daa i planområdet, jf pbl § 11-9 nr. 5.

Ved utarbeidelse av ny reguleringsplan, jf § 11-9, skal følgende kriterier oppfylles:

- a.** Det skal avsettes et minste fellesareal på 50 m² pr. boligenhet. Fellesarealene skal være sikret for felles bruk og være sikret atkomst. Det skal legges spesiell vekt på lokale leke- og uteoppholdsarealer. Disse arealene skal tilrettelegges for ulik bruk til ulike årstider, og være opparbeidet før nye boliger tas i bruk. Fellesarealene skal plasseres i kontakt med andre grøntdrag/andre friområder og større, sammenhengende friluftsområder/grøntkorridorer. Det skal være maksimalt 300 meter avstand til de boligene disse skal betjene. Eksisterende vegetasjon skal bevares i størst mulig grad.
- b.** For områder med over 100 boligheter skal det i tillegg til punkt **a**, avsettes areal på minimum 5 dekar for plasskrevende aktiviteter som ballek, sykling, aking, ski/skøytelek, byggelek etc. Arealet kan deles på mindre enheter, men ingen mindre enn 2,5 da. Lekeplassen skal ikke være skyggelagt større deler av dagen.
- c.** For nye boligområder som grenser til eksisterende boligområder, skal lokale leke- og uteoppholdsarealer vurderes under ett for hele området, og disse skal etableres i tråd med kommuneplanens utfyllende bestemmelser.
- d.** Arealer og anlegg som skal benyttes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare. Arealene skal være egnet for ulike typer lek på ulike årstider og for ulike aldersgrupper.
- e.** Det skal foretas støyberegning ved utarbeidelse av ny reguleringsplan eller bebyggelsesplan nær støykilder jfr. retningslinjer. Miljødepartementets retningslinjer T-1442 om støy skal gjelde i nye boligområder.

- f. Det må være etablert gang- og sykkelvei til skole og sentrumsfunksjoner før innflytting i nye boligområder.
- g. Nytt boligområde Degernes skal reguleres innenfor en samlet områdeplan. Rekkefølgen for etappevis utbygging skal fastsette i planprosessen.

Retningslinjer til § 1.1:

Gjenværende skogområder i og omkring boligområdene og offentlige bygg er viktige nærturområder og områder for fri lek for barn. Slike områder må ivaretas ved fortettinger og videre utbygging.

Støynivå for utendørs og innendørs arealer skal være i samsvar med statlige retningslinjer. Behovet for variasjon i fellesområdene øker med byggeområdets størrelse.

Det må etterstrebes å beholde eksisterende naturlige bekkedrag uten gjenlukking.

Det kan være negative helseeffekter ved å bo nær større kraftledninger. Det må/ bør være en byggegrense på inntil 3 ganger sikkerhetsavstanden for elektriske forsyningsanlegg.

*Med **opparbeidelse** av felles leke- og uteoppholdsareal, menes at arealene klargjøres for bruk med tilsåing og bevaring av eksisterende vegetasjon, og møbleres med ønskede lekeapparater, sittegrupper etc. før første boenhet tas i bruk.*

Offentlige regulert veg skal opparbeides i henhold til lokale retningslinjer.

Boligområde Degernes er avsatt til vedlikeholdsutbygging for Degernes sentrum, utbygging av området må fordeles over flere planperioder i områdeplanlegging.

1.2 Eksisterende boligområder

I planperioden, kan det fradeles inntil 1 parsell fra en eksisterende eiendom, og/eller en eiendom kan utnyttes med inntil 2 boenheter, jf pbl § 20-1 m, § 26-1, § 27-1, 2, 3, 4. Utnytting eller fradeling utover dette utløser krav om reguleringsplan etter planloven kap. 12.

- Maks mønehøyde 8,5 meter eller gesimshøyde 7 meter over gjennomsnittlig terreng.
- Oppføring av boliger tillates om byggemassen (etter skjønn) er i tråd med omkringliggende bygninger og/eller gjeldene estetikkveileder for kommunen.

Retningslinjer til § 1.2

Utbygde områder har en lavere utnyttelsesgrad enn normalt i moderne reguleringsplaner per i dag. Det legges derfor til rette for en arealøkonomisering og fortetting i utbygde områder. Det er lagt føringer i overordnede planer for å fremme en høyere utnyttelsesgrad enn eldre reguleringsplaner tilsier.

1.3 Næringsområder

Ved regulering av nye områder, jf § 11-9, skal følgende momenter inngå i reguleringsplanen:

- Parkering, minimum én plass pr 50m² forretnings/kontor areal.
- Tilrettelegging for vannbåren varme
- Avsette plass til kildesortering der kommunen ser det hensiktsmessig
- Behovsvurdere gang-/sykkelsti samt grøntarealer

Område inntil jernbanen på Rudskogen R1 skal benyttes som støtteområde til Rudskogen næringsområde for godstrafikk på jernbane, og oppstart med reguleringsplan kan ikke igangsettes før det foreligger avtale med jernbaneverket om etablering av godsterminal for jernbane, jf pbl § 11-9 4.

Rekkefølgebestemmelser for utbygging av nye næringsområder nær sentrum:

1. Områder innenfor sentrum, etter omregulering/transformasjon.
2. Området N1

- Innenfor sentrumsområdet skal arbeidsintensiv virksomhet og detaljhandel lokaliseres. Arbeidsekstensiv virksomhet skal ikke lokaliseres innenfor sentrum, men legges til Rudskogen næringsområde.
- Reguleringsarbeid kan ikke starte på område N1 før alle ledige områder innenfor områdeplan Rakkestad sentrum er utnyttet.

På eksisterende næringsområder uten reguleringsplan, jf § 11-9, kan tiltak som nevnt i Plan- og bygningsloven finne sted på følgende vilkår:

- Det skal følge en detaljert utomhusplan som viser tilpassing til eksisterende infrastruktur og bebyggelse.
- Det skal vurderes hvilke trafikale konsekvenser tiltaket medfører.
- Kommunen kan, der det er behov for det, kreve at det opparbeides gangvei og beplantning.
- Maksimal mønehøyde eller gesimshøyde for "flate" tak er 12 meter.
- Maksimal BYA 60%.
- Tilrettelegging for vannbåren varme.
- Parkering, minimum én plass pr 50m² forretnings/kontor areal.

Retningslinjer til § 1.3

For tiltak som faller utenfor disse bestemmelse skal det utarbeides reguleringsplan før tiltak etter Plan- og bygningsloven §§ 20-1 til 20-4 tillates igangsatt.

I området inntil jernbanen på Rudskogen, skal adkomst til området utredes i forkant av reguleringsarbeidet. Likeledes skal konsekvensene for lokalisering av godsterminal utredes ytterligere i en evt. Reguleringsprosess.

1.4 Råstoffutvinning (Pbl 20-1 k)

Før nye råstoffområder tas i bruk og ved utvidelse av eksisterende masseuttak, skal det foreligge godkjent reguleringsplan, jf pbl § 11-9.

Retningslinjer til § 1.4

For eksisterende områder vist i plankartet uten reguleringsplan, etter kommuneplanens ikrafttredelse, skal det søkes inngått en minnelig avtale med tiltakshaver om avvikling innen en rimelig tidsramme, evt. få til en planvurdering, jfr. rundskriv T-5/96 pkt 3-2 fra Miljøverndepartement.

1.5 Fritidsbebyggelse

For fremtidige utbyggingsområder skal det utarbeides reguleringsplan, jf pbl § 11-9.

- I eksisterende områder avsatt til fritidsbebyggelse (Røsæg, Rolvseidet), kan det oppføres fritidsboliger med maks mønehøyde 5,5 meter og maks gesimshøyde på 3,5 meter over eksisterende terreng.

- Bygget skal terrengtilpasses og ha saltak med ikke-reflekterende takteking.
- Maks 95 m² total BYA per tomt med maksimum 2 bygninger hvorav uthus/anneks utgjør maks 15 m² og hovedbygg ikke overstiger 80 m².
- Det er kun tillatt med én boenhet per tomt.

Utbygging av fritidsboliger kan skje på følgende områder:

- Rørvannet
- Langen
- Glomsrudsjøen

Retningslinjer til § 1.5

Anneks skal plasseres slik at bygget, etter kommunens skjønn, ikke kommer i konflikt med friluftsinnteresser eller hensynssoner i området. Fritidsbolig skal ikke oppføres med mer enn 1,5 etasjer. Kommuneplan gjelder foran reguleringsplan Rovlseidet godkjent 22.06.2000 der hvor det er konflikt i bestemmelsene.

§ 2 Samferdselsanlegg (Pbl § 11-7 nr. 2)

Det må utarbeides reguleringsplan før arbeid med gang- og sykkelveier kan igangsettes, jf pbl § 11-9 nr. 4.

Retningslinjer til § 2

Følgende strekninger for gang- og sykkelveier er lagt inn i kommuneplanens arealdel (kart):

- Degernes sentrum og Rakkestad sentrum.
- Kaanskryset-sentrum. (langs Johs.c Liensgt.)
- Kaaenskryset- Lunds-kryset. (langs Johs.c Liensgt.)
- Lunds-kryset-Skoleveien. (Langs rv 22)
- Lunds-kryset- Orderudsvingen. (Langs rv 22)
- Bodalsbrua- Tegleverket (forutsetter at omlegging av vei ikke er prioritert)

§ 3 Grønnstruktur (Pbl § 11-7 nr. 3)

Kommunen skal bevare eksisterende sammenhengende grønnstruktur i sentrumsområdene. Eksisterende grønnstruktur skal hensyntas ved utarbeiding av reguleringsplan, behandling av byggesaker etter Plan- og bygningsloven §§ 20-1 og 20-2, samt tiltak utført etter Plan- og bygningsloven § 20-3, jf pbl § 11-9 nr. 6.

Retningslinjer til § 3

Byggesaksavdelingen kan pålegge utbygger å beplante deler av tomt om byggearbeidene er med på å fragmentere et eksisterende, sammenhengende vegetasjonsdrag.

§ 4 Landbruk-, Natur-, og Friluftformål (Pbl § 11-7 nr. 5 b)

4.1 Områder hvor spredt boligbygging er tillatt: LNF-2.

Det er tillatt med inntil 15 enheter i planperioden, jf pbl. § 11-11 nr. 2.

Tiltak skal ikke være i konflikt med:

- dyrka/dyrkbare mark
- kommunens gjeldende temakart og/eller hensynssoner
- Det skal benyttes eksisterende avkjøringer til riksvei, fylkesvei og kommunal vei
- Fylkeskonservator skal klarere tomt før fradeling kan skje
- Det tillates kun én fradeling fra hver eiendom/driftsenhet i planperioden
- Tomtegrense skal ved fradeling settes til minimum 20 meter fra dyrka mark.
- Ved oppføring av bolig uten fradeling skal bygg ha minimumsavstand på 35 meter fra dyrka mark.

Utbygging kan bare skje der det er tilrettelagt for vei, vann, avløp og renovasjon, jf pbl. § 11-9 nr. 3 og 4.

Bygg skal følge eksisterende kotelinjer og følge bestemmelsene under § 1.2, 2.ledd, her.

Ved fortetting av boligområder utenfor sentrumsområdene, kan kommunen kreve regulering, jf pbl § 11-9 nr.1.

I tilknytning til eksisterende boliger, er det tillatt å oppføre garasje med areal hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 70 kvm, jf pbl § 11-11 nr 1.

Retningslinjer til § 4.1

Bygg skal oppføres i tråd med kommunens gjeldende estetikkveileder.

På trafikkerte veier er det ikke tilrådelig med nyetablering av utkjørsler fra privat eiendom til trafikkert vei. Nye avkjøringer og endring av avkjørsler til mindre trafikkerte veier, kan tillates etter søknad. Ref. "Rammeplan for behandling av avkjørselspørsmål langs riks- og fylkesveier" (revidert 2010).

Bruksendring av hytte- til boligformål vil bli behandlet som oppføring av spredt bolig, kun tillatt i LNF-2.

For å sikre kantsoner og utfyllinger mot dyrka mark er det satt en minimumsgrense for fradeling og oppføring av boliger

4.2 Områder hvor spredt boligbygging ikke er tillatt, LNF-1

Kun bygg i tilknytning til landbruk er tillatt i LNF-1. I tilknytning til eksisterende boliger, er det tillatt å oppføre garasje med areal hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebygd areal (BYA) er over 70 kvm, jf pbl § 11-11 nr 1.

Retningslinjer til § 4.2

Fradeling av eksisterende bolig i LNF-områder skal ikke tas med innefor de 15 spredte boligene planen åpner for.

Fradelig skal skje under de samme forutsetninger som i pkt 4.1 .

Det skal kun fradeles en tomt som er hensiktsmessig for eiendommen.

Hensiktsmessig i denne sammenheng er ment ca 2 mål tomt.

Nyoppføring av spredt fritidsbolig/skoghusvær og lignende er ikke tillatt utenfor områder avsatt til fritidsbebyggelse.

Eksisterende fritidsboliger/skoghusvær og lignende kan oppføres i tråd med § 1,5 her, samt følge den til enhver tid gjeldene estetikkveileder.

§ 4.4 gjelder tiltak på eksisterende fritidsboliger utenfor områder avsatt til hytteformål i kommuneplanen. Oppføring av bygg som erstatning for eksisterende fritidsbolig er tillatt.

4.3 Næringsbygg i begge kategorier av LNF-områder:

Bruksendring, utvidelse eller oppføring av nye næringsbygg i LNF-områder kan kun tillates om tiltaket er i tråd med "Plan- og bygningsloven og landbruk pluss" av juni 2005 eller nyere (jfr. Pbl. 11-11 nr. 1).

Retningslinjer til § 4.5

Rakkestad kommune står fritt til å kreve detaljregulering i områder som, etter kommunens skjønn, har eller kan møte på interessekonflikter. Dette for å sikre hensynene bak bestemmelsene i kommuneplanens arealdel, ev. hensynssoner og/eller Plan- og bygningsloven.

4.4 Landbruksbygg:

Som prinsipp er det kun tillatt med oppføring av landbruksbygg.

Retningslinjer til § 4.6

Ved behandling av bygge- og delingssaker skal kommuneplanens temakart for naturtyper, kulturlandskap, vilt, friluftsliv, matproduksjon m.m., samt gjeldende hensynssoner legges til grunn.

I den grad landbruksbygg er å anse som stedbunden næring, vil oppføring være i samsvar med arealformålet LNF.

4.5 Langsiktig utbyggingsgrense:

Retningslinjer til 4.7

Områdene N2 og U1 er innefor en langsiktig utbyggingsgrense og tenkt til utbyggingsformål generelt innenfor 40 års perspektivet.

§ 5 Bruk og vern av vann og vassdrag (Pbl 11-7 nr. 6)

Nybygg tillates ikke oppført nærmere enn 100 meter fra vann og vassdrag markert i kommuneplankartet, med unntak for eksisterende gårdstun hvor avstanden settes til 50 meter. Dette gjelder driftsbygning hvor annen plassering ikke er mulig for en hensiktsmessig løsning for drift og tun, jf pbl. § 11-11 nr. 5.

Avstand måles i luftlinje fra gjennomsnittlig flomvannstand.

Tiltak på eksisterende boliger skal i hvert tilfelle vurderes ut fra størrelse og naturinngrep, jf pbl § 11-11 nr. 1.

Kommunen kan i sårbare eller konfliktfylte natur- og friluftsområder avkorte størrelse på fritidsbebyggelsens ytre rammer, jf § 1.5, her.

Enhver type terrenginngrep er totalforbudt 10 meter i luftlinje fra gjennomsnittlig flomvannstand i alle vann/vassdrag markert på kommuneplankartet, jf pbl. 11-11 nr. 5.

Retningslinjer til § 5

Tiltak skal i nødvendig utstrekning ta hensyn til underformål nevnt i Pbl § 11-7 pkt. 6.

Rakkestad kommune rommer mange mindre tjern og åer som er del av nedslagsfelt til kommunens større vann og vassdrag. Planmyndigheten vurderer tiltak etter Plan- og bygningsloven § 20-2 for landbrukseiendommer mer enn 50 meter fra disse åene og tjernene (markert på kommuneplankartet) som lite problematisk. Mindre tiltak bør kunne tillates med vilkår om at utbyggingen skjer på en så skånsom måte at attraktive turområder, fiskeplasser, hensynssoner m.m. ikke påvirkes nevneverdig av en ekspanderende privat sone i området.

§ 6 Hensynssoner (Pbl § 11-8)

6.1 Sikringssoner (Pbl § 11-8 a)

Soner for sikring av kommunens grunnvannsbrønner, jf: "prinsippgodkjenning av Sander vannverk av 8.aug 1980"

6.2 Soner med særlige hensyn til Kulturmiljø, Naturmiljø (Pbl § 11-8 c)

6.3 Sone for samtidig planlegging (Pbl § 11-8 e)

Områdene innefor sentrum skal planlegges samtidig som områdeplaner. Området kan deles i opptil 4 områdeplaner, men skal planlegges fortløpende hvis så skjer.

Retningslinjer til § 6

Det er ikke tillatt å utføre tiltak som vil forringe formålene med overnevnte hensynssoner. Det tas forbehold om at kommunen kan kartlegge og iverksette flere hensynssoner i planperioden.

Ved søknad om tillatelse til tiltak, skal søker særlig legge vekt på hvordan det aktuelle tiltaket ikke vil skade hensynssonen, eller hvordan forringelse kan unngås.

Det tas forbehold om at alle forskrifter, normer og veiledere nevnt i utfyllende bestemmelser til kommuneplanens arealdel kan erstattes med lokale/sentrale forskrifter eller nytt lovverk i planperioden.

6.1 Sikringssoner(Pbl § 11-8 a)

Sikring av kommunens drikkevannskilder

Ved søknader etter plan og bygningslovens § 20 i områdene ved Honningen og Stokkedalen vises til prinsippgodkjenning av Sander vannverk av 8.aug 1980.

6.2 Hensynsone Kulturmiljø (Pbl § 11-8 c)

- prestegården (fredet kulturminne)*
- Buerbakkene*
- Prestegårdsområde(stort)*
- Os kirke-Brekke*
- Kaaen mølle*
- Strykergruvene*
- Sandbekk mølle*

Alle tiltak etter plan og bygningslovens § 20-2 skal oversendes fylkeskonservator for

uttalelse.

6.2 Naturmiljø(Pbl § 11-8 c)

Stille soner

- Mellom Kløsa og Seterberggrøs

- Mellom Tiuren og Langvannet

Ny støyende virksomhet utover det som er normalt innefor landbruk skal ikke tillates innenfor sonene.

6.3 Samtidig planlegging (Pbl § 11-8 e)

Sentrumskjernen krever en felles planlegging for å ivareta helheten.

KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011 – 2022

- Planbeskrivelse

Saksnr. 11/800

Journalnr. 5518/11

Arkiv 141

RAKKESTAD
mangfold og samhold

1. Innledning

Rakkestad kommune vedtok oppstart med rullering av kommuneplan 1999 – 2010 etter regelverket i plan- og bygningsloven av 1985. I ettertid, er ny plan- og bygningslov utarbeidet av lovgivende myndighet. Loven ble vedtatt i 2008 med ikrafttreden 01.01.2009.

Planprosessen har følgelig i all hovedsak fulgt den nye plan- og bygningsloven. Som følge av dette, kan begreper i planen, planbeskrivelsen og planprogrammet avvike fra hverandre.

Rakkestad kommune baserer rulleringen av arealdelen av kommuneplanen på det planprogrammet som ble vedtatt av kommunestyret 23. april 2009. Planforslag forelå i desember samme år. Høringsdokumenter ble behandlet i det faste utvalg for plansaker (FUP), den 10.12.2009 i saknr. 10/09 og i Kommunestyret, den 15.12.2009 i saknr. 79/09. Planen ble annonsert i Rakkestad avis, samt lagt ut i sin helhet på kommunens hjemmesider.

Etter offentlig ettersyn, har planen vært gjenstand for så store endringer at det synes formålstjenelig å legge saken ut på nytt offentlig ettersyn.

Det faste utvalg for plansaker (FUP), vil i møte av 28.10.2010 behandle sak - om på nytt å legge forslag til kommuneplan ut på offentlig ettersyn. Av hensyn til utvidet planprosess og ekstra høring er planperioden korrigert til 2011-2022.

Planforslaget består av:

- Samfunnsdel til kommuneplanen
- Planbeskrivelse
- Konsekvensvurderinger av tiltak i arealdelen
- Plankart med bestemmelser og retningslinjer, samt temakart

Plandelen av plan- og bygningsloven setter krav til at kommuner i sin kommuneplan har en arealdel som viser hovedformål.

Det skal avsettes områder til følgende formål:

- Bebyggelse og anlegg
- Samfunnsanlegg og teknisk infrastruktur
- Grønnstruktur
- Forsvaret
- Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift
- Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

Disponeringene må være behovsrelaterte.

Enkelte steder angir arealplanen bare hovedformål for arealbruk. Dette blir i nødvendig grad fulgt opp slik at det nærmere klargjør vilkårene for bruk og vern av arealene gjennom utarbeiding av reguleringsplaner.

2. Planarbeidet

2.1 Organisering

Rakkestad kommune organiserte planarbeidet og planprosessen i fire grupper bestående av politikere og administrasjon på følgende måte:

- Styringsgruppe
 - Arbeidsgruppe for arealstrategi
 - Arbeidsgruppe for samfunnsutvikling og verdiskaping
 - Arbeidsgruppe for levekår og velferdsutvikling

Arbeidsgruppene leverte utfordringsnotater for sine områder til styringsgruppen, som brukte materialet som sentrale premisser for det planforslaget som ble fremlagt.

Kommunestyret avviklet temamøte om kommuneplanen den 14. mai 2009 for på en slik måte å forankre og ivareta politisk innflytelse i planutarbeidelsen.

2.2 Brukermøter

Rakkestad kommune har i samband med planarbeidet avviklet tre innbyggermøter:

- Rakkestad, den 07.09.2009 – med innledere og paneldebatt
- Degernes, den 10.08.2009
- Os, den 10.08.2009

Rakkestad kommunes bruker- og interesseutvalg er involvert i prosessen, og har gitt sine synspunkter på status og utfordringer på aktuelle områder. Disse er videreformidlet til styringsgruppa.

2.3 Barn og unge

Leder av barne- og ungdomsrådet var blant innlederne på folkemøtet i Rakkestad 07.09.2009.

Som ledd i planutarbeidelsen avviklet Rakkestad kommune 22. oktober 2009 et medvirkningsmøte for elevrådene ved skolene i Rakkestad. De ga positiv respons og interessante uttalelser til planarbeidet.

Barnas talsperson i planspørsmål har vært involvert i planarbeidet.

2.4 Regionale myndigheter

Rakkestad kommune avholdt et oppstartmøte om kommuneplanen, den 15. juni 2009, der representanter fra Fylkesmannen i Østfold, Statens Vegvesen og Østfold fylkeskommune var til stede.

I regionalt planmøte 20. oktober 2009 ble den foreløpige planen presentert.

Avklaringsmøter om innsigelser ble holdt med representanter for Fylkesmannen og Fylkeskommunen i etterkant av at planen har ligget ute til offentlig ettersyn.

3. Planen

Gjeldende kommuneplan for Rakkestad kommune ble vedtatt, den 17. juni 1999, mens kommunedelplan for Rakkestad sentrum ble vedtatt, den 20. januar 2003.

I dag er plankartet i mange sammenhenger utdatert i form og bruk.

Gjeldende kommuneplan samsvarer ikke med nyere rikspolitiske retningslinjer og regionale planer. Av den grunn er planen i sin helhet tatt opp til rullering.

For ny kommuneplan gjelder følgende:

3.1 Planforutsetninger

Rakkestad kommune rullerer kommuneplanen 2011 – 2022 etter plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, nr. 71, § 11.

Østfold Fylkeskommune utarbeidet ny fylkesplan i 2009. Fylkesplanen etablerer føringer og rammer for Rakkestad kommunes kommuneplan.

Ny plan- og bygningslov medfører enkelte nye utfordringer – spesielt relaterer det seg til arealdisponeringer og ivaretagelse av regionale interesser.

3.2 Konsekvensutredning

Rakkestad kommune utreder innspill og følger av kommuneplanen i eget dokument.

Konsekvensutredningen vektlegger følgende momenter:

Naturressurser, naturverdier og biologisk mangfold, kulturlandskap, kulturminner, folkehelse, rekreasjon og friluftsliv, hensyn til barn og unge, forurensning, infrastruktur og klima.

I sentrumsområdene er behovet for omdisponeringer av arealer vurdert i et langsiktig perspektiv. Herav er det satt av områder til formål utover det som er behovet i planperioden. Rakkestad kommune forholder seg til prinsippet om at langsiktig utbyggingsgrense for sentrumsområdene medvirker til å etablere langsiktighet og forutsigbarhet for hele lokalsamfunnet.

Rakkestad kommune er forvalter av områdene kalt "fjellaområdet". Rakkestad kommune legger opp til å styrke vernet av disse områdene via planarbeidet. Samtidig er bestemmelsene om "fjellaområdet" tilpasset dagens rettsoppfatning.

3.3 ROS-analyse

Det er i rulleringen av kommuneplanen ikke omdisponert områder som krever umiddelbar risiko og sårbarhetsanalyse. Rakkestad er lite flom- og rasutsatt i de områder som er foreslått omdisponert i kommuneplanen. Andre risikomomenter er likeledes vurdert så lavt at en ROS-analyse er unødvendig i denne planen. Skulle det dukke opp momenter i reguleringsarbeidet som tilsier at en ROS-analyse burde vært utført, vil arbeidet tas i forkant av en eventuell utarbeidelse av reguleringsplan.

3.4 Sentrum

Rakkestad kommune tar konsekvensen av at Rakkestad sentrum – fra jernbaneovergangen, langs Storgata og ned til Bergenhusområdet – møter så store utfordringer at det vanskelig lar seg løse gjennom kommuneplanprosessen alene.

Planprogrammet forutsetter en stedsanalyse for Rakkestad sentrum. Stedsanalysen er ferdigstilt og denne er med på å danne beslutningsgrunnlaget for sentrumsdisponeringene.

I Rakkestad sentrum etableres hensynssoner ved felles planlegging. Dette innebærer at det skjer en samtidig, supplerende og mer detaljert planlegging i området. Detaljert planlegging skjer straks etter at kommuneplanen blir vedtatt – gjennom fire områdeplaner eller kommunedelplaner.

Rakkestad kommune mener på denne måten å oppnå en mer helhetlig planlegging for sentrumsområdene. Stedsanalysen og områdeplaner er altså redskaper – etter føringer fra kommuneplanen – for å løse de utfordringer som et landsbysentrum blir stilt over for.

3.5 Arealdisponering

3.5.1 Bolig/arealregnskap

Rakkestad kommunes målsetting er at folketallet ved utgangen av planperioden skal ligge på ca. 8100 personer og at folketallet i 2050 bør være ca. 10000 innbyggere i kommunen. Dette forutsetter 40 år med samme befolkningsvekst.

Folketallet var - pr sommer 2009 - 7550 personer. For å oppnå målsettingen om 8100 personer i 2022, må befolkningsveksten i denne perioden utgjøre 550 personer.

Rakkestad kommune har i dag 1,1 innbyggere pr daa i Rakkestad sentrum (kilde Statistisk sentralbyrå). Næringsområdene innenfor sentrumsavgrensningen er inkludert i beregningen. Det bor ca 2,2 personer pr boenhet.

Det er beregnet et boligbehov på 250 nye boenheter i planperioden.

Gjennomsnittlig er det bygget ca 40 – 50 nye boenheter pr år de siste årene i Rakkestad.

Med samme befolkningsvekst som planen legger opptil, synes tallet om 250 nye boenheter i planperioden å være lavt.

Rakkestad kommune omdisponerte i tidligere kommuneplaner, tre områder:

Fladstad, Prestegårdskogen og Sørbyåsen boligområder. Nevnte områder er regulert til boligformål. Sørbyåsen holdes foreløpig utenfor.

Denne planen omdisponerer et område i Degernes til boligformål.

Dette gir følgende tall for boligformål fram til 2022:

Fladstad boligområde	130	daa
Prestegårdskogen boligområde	200	daa
Degernes boligområde	80	daa

Alle tall er bruttotall, dvs områder for grøntanlegg veier etc er tatt med.

Med en faktor på 0,8 boenhet pr daa i snitt, gir dette et potensial på ca 500 boenheter innenfor rammen av avsatt areal til boligformål.

Dette dekker godt den realistiske boligetterspørselen i planperioden 2011 – 2022. I tillegg ligger fortetting/transformasjonsmuligheter i sentrumsområdet – estimert til ca 200 boenheter over tid.

Med en noe tettere utbygging enn forutsatt og en sterkere fortetting i sentrumsområdet, er boligbehovet for de nærmeste 20 – 30 årene dekket av de allerede foretatte omdisponeringer. Området Sørbyåsen bør derfor tas ut av plankartet.

3.5.2 Boliger

Nye boligområder

I tilknytning til Rakkestad sentrum er det ikke lagt inn nye boligområder i denne planen. Sørbyåsen boligområde er tatt ut av planen.

Rakkestad kommune har i tidligere planer overestimert utbyggingstakten i kommunen og omdisponert for store arealer. Sørbyåsen vil danne en uheldig, ny "satellitt" sentrumsnært. Konsekvensen av dette er at Sørbyåsen tilbakedisponeres til LNF-område.

I Degernes er området øst for Ellestadveien er lagt inn i planen til boligformål. Dette er i tråd med både fylkesplanen og kommuneplanens samfunnsdel, hvor lokalsentra skal gis mulighet for vedlikeholdsutbygging.

Eksisterende boligområder

I eldre boligområder regulert før 1995, gis det mulighet for en fortetting ved å justere BYA (bebygd areal) til 30% med utgangspunkt i dagens måleregler.

Områder uten reguleringsplan gis mulighet for oppføring av inntil to boenheter eller en fradeling før krav om detaljregulering trer inn.

Regelverket for eksisterende boligområder vil med disse grep fremstå som mer moderne og i tråd med rettsopfatningen.

Spredt boligbygging

Området LNF 2 er avsatt for oppføring av boliger utenfor sentrumsområdene.

Det er gitt mulighet for inntil 15 boenheter i planperioden.

Området LNF 2 er begrenset til områder hvor infrastruktur som skoleskyss, avfallshåndtering med mer er på plass – det vil si områder i hovedsak lokalisert langs større veier. Områder med konflikt mot kulturlandskap og kulturminner er tatt ut. I tillegg, skal alle saker som gjelder fradeling eller oppføring av nye boliger oversendes fylkeskonservator for uttalelse. For å hindre nedbygging av åkerholmer og dyrka mark, er det satt et absolutt krav om "konfliktfritt med hensyn til dyrka mark", samt at eksisterende utkjøring på kommunale-, fylkes- eller riksveier skal benyttes.

Dette forventes å føre til samlokalisering av boliger. Videre skal kommunens seks temakart være veiledende i den hensikt å ivareta hensynet til viktige naturtyper og friluftområder.

Med en så vidt restriktiv utbygging legger kommuneplan 2011 -2022 opp til en begrenset utbygging som vil være bærekraftig. Samtidig legger planen til rette for å opprettholde den strukturen som lokalsamfunnet har.

3.5.3 Næring

Rakkestad kommune fikk i fylkesplanen godkjent Rudskogen Næringsområde som regionalt næringsområde for motor. Rudskogen Næringsområde er lokalisert i stor avstand fra Rakkestad sentrum. I sentrum og sentrumsnære områder, er arealer til næringsformål allerede en begrenset ressurs.

Rakkestad kommune har stilt til rådighet betydelige arealer til nærings- og industriformål i Rudskogen Næringsområde. Det er primært arealkrevende virksomhet som blir lokalisert til dette utbyggingsfeltet.

De mer begrensede sentrumsarealene er myntet på bedrifter og aktivitet som trenger en sentrumsnær lokalitet.

Følgende sentrumsnære næringsområder er vurdert:

- N1 – ved gamle Vegsentralen
- N2 – Broen
- Eksisterende områder innefor sentrum

Dette er områder som i henhold til fylkesplanen kan vurderes omdisponert i kommuneplanen.

I tillegg mener Rakkestad kommune at andre arealer – med tilrettelegging eller mer detaljert planlegging – kan frigjøres i sentrumsområdet.

En nylig utarbeidet stedsanalyse for Rakkestad sentrum viser at det er relativt store områder i sentrum som kan utnyttes bedre og annerledes – typisk "grå" områder som bør være gjenstand for transformasjon.

Samfunnsdelen til kommuneplanen forutsetter at sentrum skal prioriteres. Således bør disse områdene utnyttes før det gjøres omdisponeringer utenfor sentrum.

Behovet for arealer til næringsformål i sentrum er vurdert dekket opp gjennom transformasjon og regulering av sentrumsområdet samt en omdisponering av området N1 – ved gamle Vegsentralen. For å hindre interessekonflikt, og for å unngå at dyrka mark tas i bruk før potensialet i sentrum er utnyttet, bør det legges en rekkefølgebestemmelse på området. Områdene i sentrum skal nyttes før N1 frigjøres.

Sett i et lengre perspektiv er dette ikke tilstrekkelig arealer avsatt til næring og offentlige formål. For å skape en forutsigbarhet for alle aktører er det satt en langsiktig utbyggingsgrense for sentrum. Denne er avgrenset av eksisterende og foreslåtte områder rundt sentrum og tar med seg områdene U1 og N2 uten at disse har endret formål (LNF). Områdene ligger innenfor områder avsatt i Fylkesplanen som mulige områder for ekspansjon - dog noe redusert. Områdene er vurdert egnet med tanke konfliktnivå og nærhet til sentrum. Disse to områdene kan vurderes og utredes ved senere rulleringer.

Område N1

Område N1 er lokalisert nært opptil eksisterende næringsområde – område for verksted- og transportvirksomhet. Det settes rammer for bruk av nye arealer. Rakkestad kommune mener at etablering av aktivitet i N1-området ikke direkte vil ramme sentrumskjernen siden detaljhandel og annen konkurrerende virksomhet ikke er etablert i området. Avstanden til sentrum og sentrumstilbudene er omtrent den samme som til Bergehuskrysset. Rakkestad kommune vurderer arealet som et supplement til sentrum.

Område N1 (95 daa) – stilles til rådighet for næringsformål.

Områdene N2 og U1

Områdene N2 og U1 vurderes som områder for en langsiktig utbygging hvor behovet for utbygging ikke er innenfor rammen av denne plan.

Øvrige næringsareal dekkes innenfor eksisterende sentrumsområder ved fortetting eller transformasjon etter reguleringsplanprosess.

Rudskogen

Området ved Rudskogen næringsområde er tatt inn for å gi mulighet til å få godstrafikk over på bane. Området er derfor gitt en rekkefølgebestemmelse som tilsier avtale om etablering av jernbanestasjon før regulering kan foretas.

Avklaring rundt ny avkjørsel fra Riksveien er derfor utsatt til reguleringsarbeidet skal starte.

3.5.4 Fritidsbebyggelse

Det er i planen lagt opp til en nulltoleranse for spredt fritidsbebyggelse.

For å imøtekomme en etterspørsel etter fritidseiendommer i kommunen, er det avsatt to områder for fremtidig fritidsbebyggelse.

"Langen" (6 – 8 enheter) og "Glomsrudsjøen" som er videreført fra tidligere planprosess. Disse to områdene kommer i tillegg til regulert hytteområde ved Rørvannet. Med dette, skal kommunen kunne dekke etterspørselen etter fritidseiendommer på en skånsom måte og på en måte som ikke berører de store, sammenhengende "fjellaområdene", men snare legger til rette for en hensiktsmessig bruk av dem.

3.5.5 Hensynssoner

Det er etablert fire typer hensynssoner i planen.

I "fjellaområdene" sørøst og nordøst, er det etablert hensynssoner for stille områder.

Det er etablert åtte hensynssoner for viktige kulturminnemiljøer.

Det er fire områder vernet etter naturvernloven.

Det er etablert fire soner for samtidig planlegging innenfor Rakkestad sentrum.

3.5.6 Veisystem

Ny gang og sykkelvei mellom Rakkestad sentrum og Degernes sentrum er lagt inn for å knytte lokal- og områdesentra sammen og for å trygge de myke trafikantene. I tillegg, gir det en folkehelsegevinst. Nye utfyllende gang- og sykkelveier i sentrum er lagt inn i planen for å sikre en sammenhengende og trygg forbindelse rundt boligområder, i sentrum og med turstier.

3.5.7 Campingplasser

Ny campingplass ved Vatnemellom er foreslått inn i planen. Området er tenkt til permanente oppstillingsplasser og dagcamping. Tilbud om campingplasser supplerer overnattingsmulighetene i kommunen på en god måte.

3.5.8 Offentlig formål

Utvidelse av Skautun bo- og rehabiliteringssenter med omkringliggende omsorgsleiligheter og utvidelse for vannverket ved Fladstad er lagt inn i planen.

Det er lagt inn en utvidelse for Rakkestad kirkegård.

3.5.9 Masseuttak

Det er i planen satt plankrav for videre drift i alle eksisterende fjellmasseuttak.

I tillegg, er det lagt inn nytt masseuttak ved Stensrud.

3.5.10 Kulturminner

Alle kjente kulturminner/fornminner er merket i plankartet, i tillegg er viktige kulturminnemiljøer avsatt som hensynssoner.

3.5.11 Vernesoner

Det er lagt inn vernesoner rundt drikkevannskildene ved Honningen og i Stokkedalen.

4. Oppsummering

Østfold fylkeskommune fastsatte i 2009 fylkesplan for Østfold.

Rakkestad kommer er forpliktet til å følge opp fylkesplanen gjennom egen kommuneplan. Dette påhviler alle fylkets kommuner.

Indre Østfoldkommunene er pålagt å begrense sine utbyggingsområder i forhold til gjeldende kommuneplaner. Rakkestad kommunes bidrag i denne sammenheng er:

- Ingen nye boligområder i Rakkestad sentrum er omdisponert.
- Sørbyåsen boligområde er tatt ut som framtidig boligområde – totalt 328 dekar.
- Nytt boligområde i Degernes og N1 (næringsareal ved tidligere Vegsentralen) er omdisponert til nye formål i planperioden - 177 dekar
- Det er trukket opp en langsiktig utbyggingsgrense for sentrum utover planperioden – dog ikke omdisponert.

For å opprettholde et sterkt jordvern og unngå ukontrollert omdisponering av dyrka mark, gis det føringer i form av rekkefølgebestemmelser på omdisponerte områder.

Områder innenfor sentrumskjernene utnyttes. Det settes derfor en prioritering på utbyggingstakten hvor området N1 ikke kan påbegynnes før områdene innenfor sentrum er utnyttet i henhold til sitt potensial.

I sum har Rakkestad kommune omdisponert minimalt med areal innenfor planen. Det areal som omdisponeres ligger innenfor sentrumsavgrensingen og sokner til eksisterende områder med tilsvarende drift. Således er målet om et styrket jordvern oppfylt, men enkeltområder har måttet vike for å styrke resten. Dette i tråd med samfunnsplanens intensjon om et styrket jordvern utenfor sentrum.

Spredt boligbygging

Fylkesplanen forutsetter spredt boligbygging på under 10 prosent av total utbygging. Slike etableringer er aktuelle innefor avgrensede områder med en avsand på 3 kilometer fra sentrumsområder.

Erfaringstall viser at det oppføres ca 40 – 50 nye boenheter totalt sett i Rakkestad pr år. Utledet av Fylkesplanen skulle taket for spredt boligbygging i Rakkestad være mindre enn 5 boenheter årlig.

Rakkestad kommune har erkjent at oppføring av spredt boligbygging bør skje i begrenset omfang og i samsvar med et realistisk behov for slik bebyggelse. Et begrenset behov for spredt boligbygging i Rakkestad antas å være oppfylt med 2,5 boenheter årlig. En så vidt begrenset, spredt boligbygging vil neppe ha negativ effekt i forhold til målet om styrking av sentrum, samtidig som en viss spredt boligbygging medvirker til at lokalsamfunnene ikke utarmes.

Rakkestad kommunes visjon er: *Mangfold og samhold.*

Visjonen er underbygget som følger: *Rakkestad kommune er et samfunn som utvikler mangfold og samhold ut fra sin egenart og kulturarv/-rikdom.*

I Rakkestad kommune bor vel halvparten av befolkningen i sentrumsområder og resten av befolkningen utenfor tettbygde strøk. Dette er en del av lokalsamfunnets struktur og tradisjon. Av den grunn legges det opp til spredt boligbygging på inntil 15 enheter totalt i planperioden, gitt at relevante samfunnsbetingelser (infrastruktur, miljø med mer) tillater det.

For å oppfylle visjonen og ta hensyn til struktur, samhold, mangfold med mer, er det tilrettelagt for en moderat spredt boligbygging. Inntil 15 boenheter i planperioden vil være godt under 10 prosentgrensen som Fylkesplanen åpner for. Områdene for spredt boligbygging (LNF 2) er i god avsand fra sentrum. Områdene er forsøkt lagt langs eksisterende hovedtrafikkårer hvor for eksempel skoleskys og renovasjon er til stede.

Rakkestad kommune har laget temakart med hensyn på kulturminner, viltområder, friluftsliv, matproduksjon, naturtyper og kulturlandskap. Sonen med spredt boligbygging er etablert der det er minimal konflikt mellom utbygging og disse temakartene. Det er samtidig forutsatt at fradeling innefor disse områdene skal være fraværende.

Det skal heller ikke etableres utkjørsler på riks-, fylkes- eller større kommunale veier.

Det er satt nulltoleranse til omdisponering av dyrka mark - også til vei.

Rakkestad kommune tillater dessuten bare fradeling av en eiendom pr driftsenhet. I sum gir dette et forsiktig og forsvarlig opplegg for spredt boligbygging som er med på å opprettholde kommunens egenart og tradisjon med levende bygder.

En slik restriktiv strategi anses dessuten indirekte å styrke sentrum.

Skogsområder

Rakkestad kommune tillater ikke oppføring av nye fritidsboliger/skogshusvær innenfor LNF-områder. Som forvalter av friluftsområder/-opplevelser for nærliggende byer, er det en kvalitet kommunen ønsker å ta vare på.

Som ledd i denne strategien avsetter kommunen to større områder som hensynssoner for stille områder. Disse områdene er nordøst og sørøst i kommunen – forholdsvis langt fra støyende virksomhet.

Arealene er en del av de større sammenhengende "fjellaområdene".

Avslutning

I sum mener Rakkestad kommune at disponeringene gjort i kommuneplanen sikrer en robust bærekraft, og samtidig ivaretar de oppgaver kommunen som en aktør i et regionalt samarbeid skal ivareta.

Det er ivaretatt et sterkt jordvern. Minimalt med områder er omdisponert – noe som er et viktig prinsipp for en landbrukskommune. De store sammenhengende "fjellaområdene" er sikret med nulltoleranse for spredt hyttebygging. Nye områder for hyttebygging og camping er lokalisert i utkanten av "fjella", noe som legger til rette for aktiv bruk og ikke nedbygging. Det er også avsatt hensynssoner for stille områder for å sikre kvalitetene i disse områdene. Kulturminnemiljøer som er viktige både lokalt og regionalt er avmerket og sikret gjennom planarbeidet.

Planens formål er å skape forutsigbarhet for kommunens innbyggere og aktører. Samlet sett er dette plandokumentet et godt styrings- og saksbehandlingsverktøy for Rakkestad kommune i årene fremover.

KOMMUNEPLAN FOR RAKKESTAD KOMMUNE 2011 – 2022

- Konsekvensutredning av tiltak i arealdelen

Saksnr. 11/800

Journalnr. 5519/11

Arkiv 141

Dato: 12.04.2011

RAKKESTAD
mangfold og samhold

Ved utarbeiding av planer for utbygging, skal det utarbeides en risiko og sårbaranalyse i samsvar med plan- og bygningsloven § 4-3. Målet med analysen er å etablere en systematisk tilnærming til fare og framtidige uønskede hendelser, slik at nødvendige risikoreduserende tiltak kan identifiseres og tas hensyn til.

Foremålet er å vurdere virkninger av ny arealbruk for miljø og samfunn, for å ta stilling til om, og eventuelt hva for tiltak som må til for at planen skal kunne gjennomføres.

KU er utført i tråd med gjeldende lover og forskrift om konsekvensutredning av 2009.

Arealdelen til kommuneplanen er på overordnet nivå, og KU bygger på allerede foreliggende og registrert kunnskap. Innhenting av ny kunnskap er avgrensa til det som trengs som vedtaksgrunnlag. Ved utarbeiding av område- og detaljregulering, kan det være behov for innhenting av ny kunnskap dersom virkning av aktuelle tiltak ikke er kjent.

Konsekvensutredningen tar utgangspunkt i innspill til rulleringen, inkludert kommunens egne forslag.

Temakart og stedsanalyse

Det er tidligere utarbeidet temakart som er brukt i konsekvensanalysen:

- Kulturminner
Innholder automatisk fredede kulturminner og Kulturminner med lokalt ansvar
- Friluftsliv
- Naturtyper
- Prioriterte viltområder
- Landbruk - kjerneområder matproduksjon
- Landbruk - kjerneområder kulturlandskap

Det er utarbeidet en stedsanalyse for Rakkestad sentrum.

- Stedsanalyse av Rakkestad sentrum

2. Metode

Konsekvensutredningen er utført i i forhold til tre perspektiver:

- Forholdet til samfunnsdelens prioriteringer
- Verdivurdering av arealene
- Konsekvenser ved ny arealbruk

Verdivurdering av arealene bygger på følgende:

- Naturverdier og biologisk mangfold: Viktige naturtyper, biologisk mangfold, viltforekomster, områder verna etter naturvernloven verna vassdrag, strandsone
- Friluftsliv: turveier, badeplasser, bruk av områder til jakt og fiske, leke og friområde.
- Kulturminner: fredede bygg og anlegg, verneverdige kulturminner eller kulturmiljøer, eldre gardstun
- Landbruk: kjerneområde matproduksjon og viktige kulturlandskapskvaliteter

Verdivurdering gis i fra liten til middels og stor verdi. Område uten kartlagte forekomster er satt til liten verdi. Der det er kartlagte eller kjente verdier av lokal betydning er disse arealene vurdert til middels stor verdi. Der det finnes sjeldne forekomster eller særskilte verdier av regional eller nasjonal betydning er områdene vurdert til å ha stor verdi.

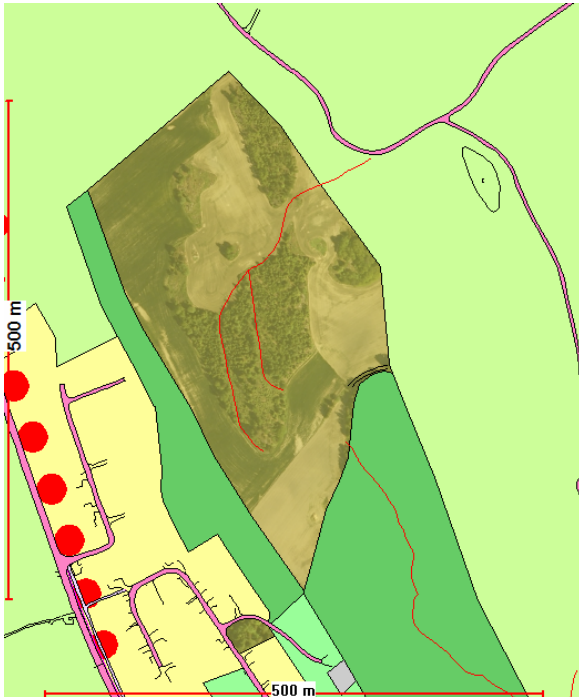
TEMA	INNHold	KUNNSKAP
Naturverdier og Biologisk mangfold	Biologisk mangfold Viltforekomster, områder vernet etter naturvernloven.	Temakart, 2006, kartlegging og verdsetting av naturtyper, Natur 2000(løpende oppdatert)
Friluftsliv	Bruk av områder til friluftsliv	Kartlagte turstier, Turkart Østfold, Temakart 2006
Kulturminner og kulturmiljø	Fredete eller verneverdige kulturminner eller kulturmiljø	Askeladden, Sefrak, Teamkart 2006.
Landbruk	Konsekvenser for landbruksproduksjon og Kulturlandskap	Temakart 2006
Helse	Helse og miljø	Kommunedelplan, rapporter
Universell utforming	Tilrettelegging for alle brukergrupper, tilgjengelighet, likestilling	Befaring
Infrastruktur	Trafikksikkerhet Skole og barnehage Alders og sykehjem Omsorgsboliger Vei vann og avløp Offentlige tjenester	Nasjonal veidatabank, kommunedelplaner, saneringsplaner.
Naturrisiko og klima	Grunnforhold, flom	
Forurensning	Støy, støv, avfall. Drikkevannskilder.	
Energi	Totalvurdering av tiltaket mtp plassering, avstander med mer.	
Barn og unge	Oppvekstvilkår	Innspill, sikkerhet, plassering befaring
Konkurranse	Forhold til andre områder og utvikling	Individuell vurdering

Konsekvenser ved ny arealbruk er vurdert ifra -3 til +3, fra store negative konsekvenser til store positive konsekvenser. Dersom ny arealbruk ikke er vurdert til å få særskilte negative konsekvenser blir verdien satt til 0. Ikke alle temaer er relevante for alle områder. Disse blir ikke tallfestet eller omtalt videre.

Vurderingene baseres på den kunnskapen som forligger pr. i dag.

3. Boligområder

3.1 Nytt boligområde Degernes

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: Boligbebyggelse

Størrelse: ca 82 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forholdet til samfunnsdel: Degernes sentrum er gitt ekspansjonsmulighet som lokalsenter.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv		x		lysløype
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk - matproduksjon		x		Relativt grunnlendt mark med åkerholmer, innenfor kjerneområde matproduksjon. Jorden vurdert som mindre viktig i en større sammenheng.
Landbruk - kulturlandskap		x		Ingen konflikt med temakart, men landbruksområdet med åkerholmer innehar visse kvaliteter.

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	0	Området har ingen kjente verdier på temakart. Landbruksområdet med åkerholmer er en bidragsyter til biologisk mangfold, men kan ikke sies å være en knapphetsfaktor i området.
Friluftsliv	-1	Lysløypetrase ligger innfor området. Denne bør være mulig å legge om innenfor området som er satt av til formålet. Tiltaket berører bare deler av lysløypa.
Kulturminne og kulturmiljø	0	
Landbruk	-2	
Helse/folkehelse	+2	Nærhet til butikk, barnehage, skole, friområde med turstier, natur og idrettstilbud.
Universell utforming	0	Gang sykkelvei mulighet til servicetilbud gjennom boligfelt. Noe bratt atkomst til feltet.
Infrastruktur	0	Nærhet til vann og avløp, ved fullutbygging må alternativ vei utredes.
Naturrisiko og klima	+1	Ingen kjente faremomenter, grunnlendt mark og fjellgrunn. Gangavstand til skole barnehage og butikk.
Forurensning	0	Ingen kjente kilder i området eller av tiltaket
Energi	+1	Solrike område, vestvendt.
Barn og unge	+2	Nærhet til skole barnhage lekeområder og idrettstilbud.
Konkurranse	0	

Samlet vurdering:

Område Kirkengfeltet ble lagt ut i 1973. Utvidelsen av Kirkengfeltet, benevnt Ellestadveien ble lagt ut i 1991. Begge områdene er nå fullt utbygd.

Degernes sentrum er et lokalsenter med bl.a. egen skole og med ønske om en fortsatt eksistens og ekspansjon. I kommuneplan må det derfor omdisponeres områder for boligbygging i nærhet til Degernes sentrum. Antatt behov for boliger er satt til 2-10 årlig.

Området favner vidt (relativt mye areal) for å kunne begrense bruken av dyrka mark i utbygging. Ved ett stort planleggingsområde, er det mulig å ta hensyn til flere momenter som gangvei, lysløypetrase og veivalg. Rekkefølge på utbygging må beskrives.

Det aktuelle området er egnet, men er for stort til å avsettes til kun boligformål. Det må i planen avsettes områder for landbruk, ny lysløypetrasé, samt vei/gangvei til sentrum.

Ved full utbygging vil det bli ca 50 nye boenheter på feltet, dette fører til over 200 nye av- og påkjøringer fra området. Dette kan være for tung trafikal belastning gjennom Ellestadveien. Eventuell ny trasé, enten om Degernes sentrum eller nord for Ellestadveien, må utredes i eventuell reguleringsplan.

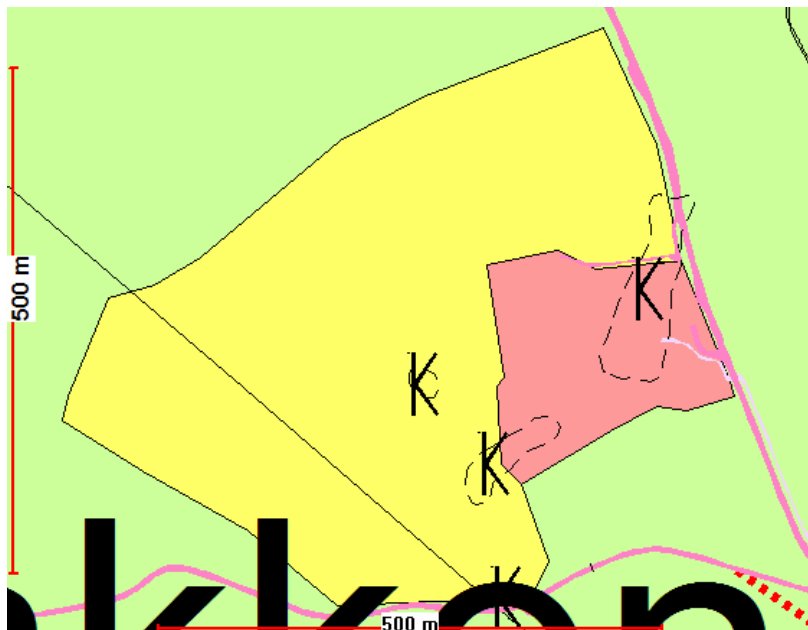
Det er ikke innkommet andre forslag til boligområder i Degernes. Kommunen vurderer at området er egnet til formålet grunnet sin nærhet til barneskole, butikk og idrettshall.

Eventuell skolevei fra boligfeltet vil ikke komme i konflikt med riksvei 22. Slik området fremstår, er det ingen bedre lokaliteter for boligbebyggelse sentrumsnært i Degernes.

Forslag

Området legges ut som fremtidig boligområde med krav om reguleringsplan, alternativ veitrase til utkjøring i Ellestadveien skal avklares igjennom reguleringsplan.

3.2 Nytt boligområde ved Os skole

Forslagsstiller: Ole Anders Holmsen

Formål: Boligområde

Størrelse: ca 183 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forholdet til samfunnsdel: Strid med prinsipp "styrking av sentrum "

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner			x	Flere registrerte kulturminner både inne på området og i omkringliggende områder, i form av gravfelt. (askeladden)
Friluftsliv	x			
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk-matproduksjon	x			
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvens ved endret arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-1	"Større" skogsområde i jordbruksområde stykker opp landskapet og skaper "pusterom" for kulturlandskapsarter.
Friluftsliv	-1	Skogsområde i tilknytning til skoleområde vil forsvinne.
Kulturminne og kulturmiljø	-3	Flere gravområder på området og tilstøtende arealer
Landbruk	0	Skogsområde
Helse	-1	Området ligger ved høyspent større enn 50 KW
Universell utforming	0	Relativt flatt område, lett tilgjengelig. Langt til sentrumsfunksjoner utover skole.

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Infrastruktur	3	Offentlig vann og avløp i området (kapasitet usikker), gang sykkelvei er etablert. Ikke behov for nye veitraseer. Balanserer grunnlag for skolestruktur.
Naturreisiko og klima	0	
Forurensning	-1	Lang vei til sentrum, kjøreavstand (2,5 km)
Energi	+1	Solrikt område
Barn og unge	0	Gang sykkelvei er etablert til sentrum,
Konkurransen	-3	Vil komme i konflikt med mer sentrumsnære alternativer som dekker behovet i planperioden.

Samlet vurdering:

Området ligger ved Os skole og vil bidra til å styrke elevgrunnlaget på denne skolen, og på den måten balansere elevgrunnlaget for skolene i Rakkestad.

Området er relativt sentrumsnært, men dog med kjøreavstand.

Området har brukbar egenhet med unntak av kulturminner, og høyspent som legger beslag på mange dekar. Området kan utgraves for avdekking av kulturminner.

Høyspentkabel kan i utgangspunktet graves ned i bakken, med de ulemper det medfører.

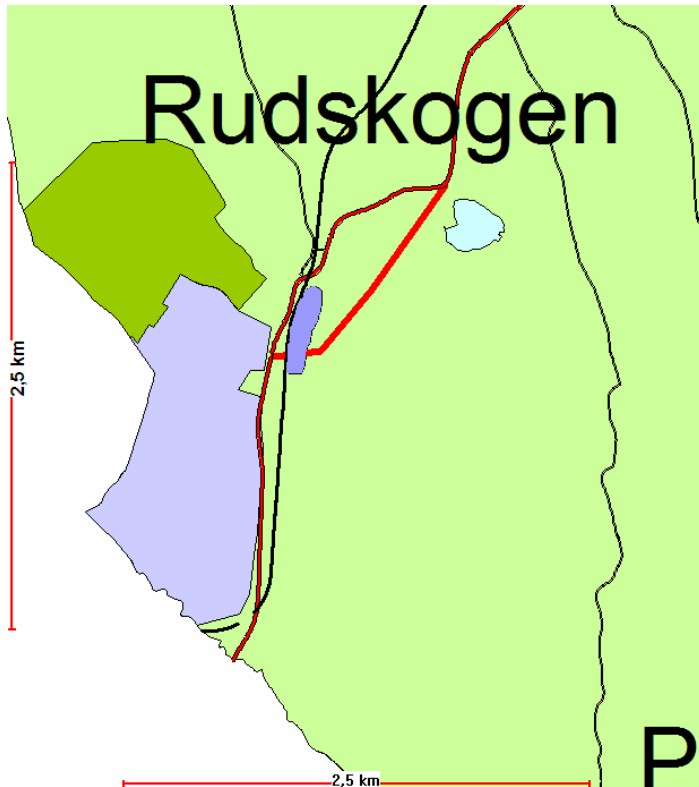
Rakkestad kommune har i denne planperioden ikke behov for å avsette mer areal til boligformål i og nær Rakkestad sentrum. Fladstad og Prestegårdskogen samt fortettpotensialet i allerede utbygde felt representerer så mange boenheter at det ikke er forsvarlig å legge ut flere boligområder i denne omgang. Gjeldende forslag til boligområder må tas ut av gjeldende kommuneplan eller eksisterende områder bygges ned, før nye byggefelt kan tas opp til vurdering.

Forslag:

Forlaget tas ikke med i kommuneplan.

4. Næringsområder

4.1 Nytt område for næring ved Rudskogen

Forslagsstiller: Arild Aaserud, Grunneier

Formål: Næring

Størrelse: ca 51 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Rudskogen som regionalt næringsområde vil styrkes med en jernbanetilnytning.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv		x		Avmerket på kart, men vurdert som middels pga. nærhet til jernbane og vei
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder		x		
Landbruk-matproduksjon	x			
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvens ved endret arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-1	Ligger i kanten på viktig viltområde, men nær bane og industriområde
Friluftsliv	-1	Konflikt med temakart, men anses som lite viktig på grunn av beliggenhet i kanten på området ved jernbane
Kulturminne og kulturmiljø	0	Ingen kjente innefor området
Landbruk	0	Lite viktig skogsområde
Helse	0	
Universell utforming	0	
Infrastruktur	-1	Vanskelig atkomst fra riksvei. Veialternativer må konsekvensutredes før området kan tas til regulering. Kort vei til offentlig vann og avløp.
Naturrisiko og klima	0	
Forurensning	+2	Bidrar til å legge om transport fra vei til bane
Energi	0	
Barn og unge	0	
Konkurransen	+1	Området kan kun benyttes i tilknytning til jernbane hvis ikke vil det komme i tillegg til eksisterende område Rudskogen næringsområde som er stort nok i plan perioden. (Styrke områdene rundt med ett slikt tilbud.)

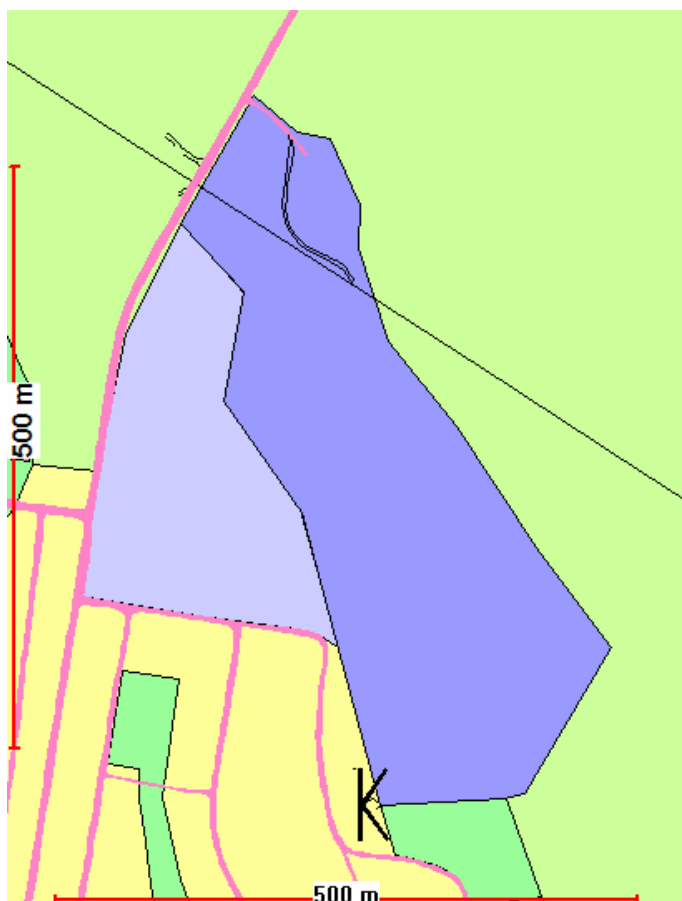
Samlet vurdering:

Det finnes i dag mye ledig, "omdisponert til næringsformål" på Rudskogen. Skal arealer utover disse områdene også omdisponeres til næringsareal, forutsettes det etablering av virksomheter som ikke er i konkurranse med eksisterende næring. Det vil si etableringer som trenger kvaliteter som ikke finnes inne på Rudskogen næringsområde i dag. All den tid jernbanen ligger så nært ett etablert stort næringsområde som her, vil en mulighet til å benytte jernbane til frakt av gods til og fra styrke så vel klima som området. Alternativ plassering i området er vurdert som like gode eller dårligere, fordi det langs jernbanen er mye dyrka mark. Plassering som foreslått vil ikke ligge på dyrkbar mark. Annen plassering vil også berøre de samme kvalitetene som aktuell plassering. Plassering her vil være direkte tilknyttet eksisterende næringsområde og jernbane. Atkomsten vil være en utfordring, denne må løses gjennom reguleringsarbeid. Omdisponering av området vil være betinget av en tilknytning til jernbanen, således må en avtale med jernbaneverket om bruk være på plass før området tillates tatt i bruk.

Forslag:

Området tas inn i kommuneplanen som fremtidig næringsområde med vilkår om at det etableres jernbanestasjon før reguleringsplan godkjennes. Atkomst må konsekvensutredes videre i forkant av reguleringsplan.

4.2 Området ved "Veisentralen". N1

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: Næringsområde

Størrelse: ca 95 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Kan styrke sentrum ved rekkefølgeutbygging, utfylling av nye områder inntil eksisterende områder.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv	x			
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk-matproduksjon			x	
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	+1	Fulldyrket jord og åkerholmer
Friluftsliv	+2	Ingen berørte områder benyttes til friluftsliv
Kulturminne og kulturmiljø	0	

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Landbruk	-3	
Helse	-1	Delvis nabo til boligområder
Universell utforming	0	
Infrastruktur	+3	Etablert avkjørsel direkte på riksvei. Vann og avløp finnes i området.
Naturrisiko og klima	0	
Forurensning	-1	
Energi	0	
Barn og unge	0	
Konkurranse	0/-1	Vil kunne komme noe i konflikt med sentrumsområdene, avklares gjennom rekkefølgebestemmelser.

Samlet vurdering:

Området er delvis i konflikt med samfunnsdelen i planen, ved styrking av sentrum. Området vil være i tråd med samfunnsdelen når områder i sentrum er utnyttet i forhold til sitt potensial.

Stedanalysen for Rakkestad sentrum viser at det er ett potensial for en fortetting/transformasjon i sentrum, spesielt om man ser flere eiendommer i sammenheng. Sentrumsområdene er derfor lagt som soner for samtidig planlegging. Dette vil utløse områder for næringsvirksomhet i sentrum, dog er ikke sentrumskjernen egnet for alle formål næring som bør ligge sentrumsnært. Området N1 er i konflikt med dyrka mark ellers ingen kjente konflikter. Rakkestad kommune ønsker som landbrukskommune å ha ett strengt jordvern, men på grunn av sentrums beliggenhet er det vanskelig å ekspandere uten å etablere satellitter hvis dyrka mark skal unngås. Ett sentrum bør fremstå som kompakt, og utvidelser bør skje inntil eksisterende virksomhet. Jordevernet for dette området må derfor vike i denne sammenheng. Forhold til boligområdet løses gjennom buffersoner mot eksisterende boligbebyggelse.

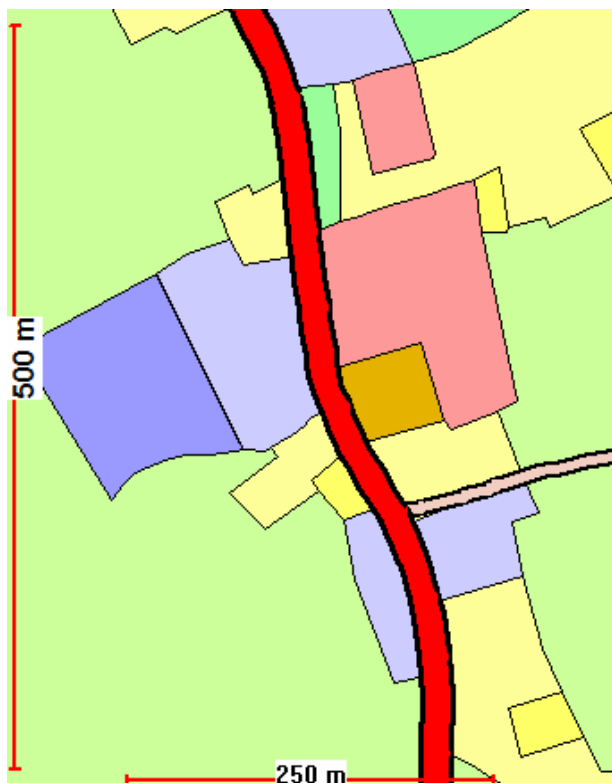
Forslag:

Området legges ut til næringsformål med rekkefølge bestemmelse nr 2. Egnede sentrumsområder og fortetting på eksisterende næringsområder ved sentrum skal fylles før området kan bebygges.

4.3 Andre næringsområder knyttet til sentrum

Sett i et lengre perspektiv enn kommuneplanens rammer, vil det være behov for så vel næringseiendommer, områder for offentlig virksomhet og muligens boliger. For å skape forutsigbarhet i arealbruken er det vurdert områder med lave konflikter på annet enn jordvern, område N2 og U1 på kartet. Disse er markert med en lagsiktig grense for utnytting og er ikke omdisponert i denne planperioden. Disse blir gjenstand for Konsekvensutredning i senere planperioder ved behov for utvidelser.

4.4 Nytt næringsområde ved Degernes landbrukslag

Forslagsstiller: Degernes landbrukslag

Formål: Næring

Størrelse: ca 12 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Degernes som lokalsenter gis mulighet til en vedlikeholdsutvikling.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	X			
Friluftsliv	X			
Naturtyper	X			
Prioriterte viltområder	X			
Landbruk-matproduksjon			X	
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-	Fulldyrka jord
Friluftsliv	-	
Kulturminne og kulturmiljø	0	Ikke registrerte kulturminner i området,
Landbruk	-3	Legger beslag på dyrka mark, 12 daa
Helse	-	
Universell utforming	0	
Infrastruktur	3	Tiltaket ligger ved etablert infrastruktur, nytt trengs ikke etableres.

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturrisiko og klima	-	
Forurensning	+1	Bedriften vil samlokalisere sine eksterne lager og redusere behovet for frakt
Energi	0	
Barn og unge	-	
Konkurransen	+1	Bedriften er i dag en motor i et lite lokalsamfunn og uten mulighet til ekspansjon vil denne trolig måtte flytte eller legge ned.

Samlet vurdering:

Er i tråd med kommunens samfunnsdel, og har ellers et lavt konfliktnivå med unntak av dyrka mark. Degernes landbrukslag har beliggenhet ved RV 22. Lokaliseringen med boliger på to sider og dyrka mark på en tredje side, vanskeliggjør en ekspansjon som ikke går på bekostning av dyrka mark.

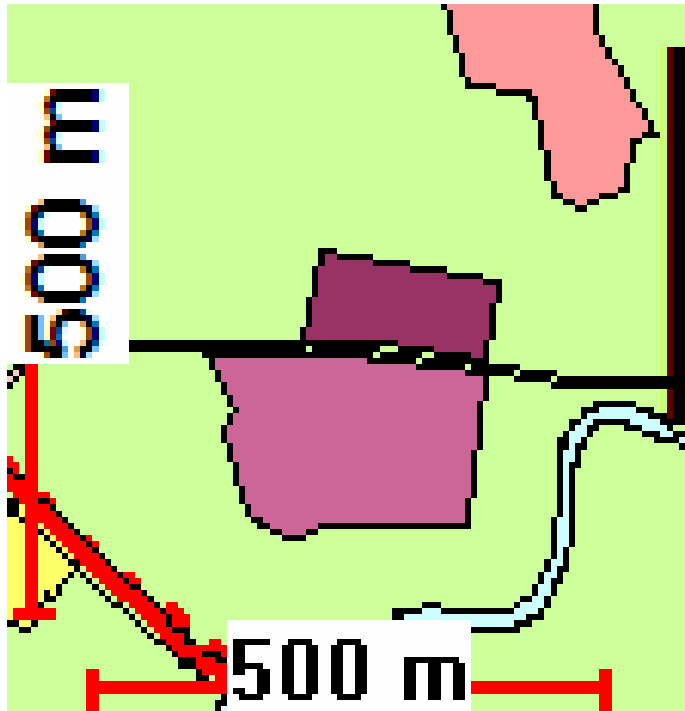
Området som er ønsket omdisponert, 12 daa, er en dobling av arealet bedriften disponerer i dag. Rakkestad kommune ønsker ikke å være en pådriver for omdisponering av dyrka mark, men ser klart behovet for bedriften til å kunne ekspandere. Dog er topografien i området av en slik art at det vanskeliggjør full utnyttning av området.

Forslag:

Området avsettes til fremtidig næringsområde med krav om detaljregulering, men reduseres til 10 daa. Arealet skal kun benyttes som tileggsareal til eksisterende bedrift – som i dag er Degernes Landbrukslag.

5. Andre tiltak

5.1 Utvidelse av kirkegården ved Rakkestad kirke

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: Kirkegård

Størrelse: ca 14 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: ingen konflikt

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner		x		
Friluftsliv	x			
Naturtyper		x		
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk-matproduksjon			x	
Landbruk-kulturlandskap			x	

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	0	Lokalt viktig naturtyperegistrering i nærhet, men ikke på området. Fulldyrka jord.
Friluftsliv	-	
Kulturminne og kulturmiljø	0	Ligger inne på området avsatt til viktig kulturminnemiljø. Prestegården som ligger ved området er fredet. Utvidelse av gravlund vil være formål som er forenlig med miljøet rundt.

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Landbruk	-3	
Helse		
Universell utforming	+1	Kort vei fra kirke/kapell, relativt flatt område. Kryssing av vei.
Infrastruktur	-1	Kryssing av kommunal vei. Skilting, Lys?
Naturreisiko og klima	0	Alternativ plassering vil være nærme elv med fare for flom.
Forurensning	0	
Energi	-	
Barn og unge	0	
Konkurransen	-	

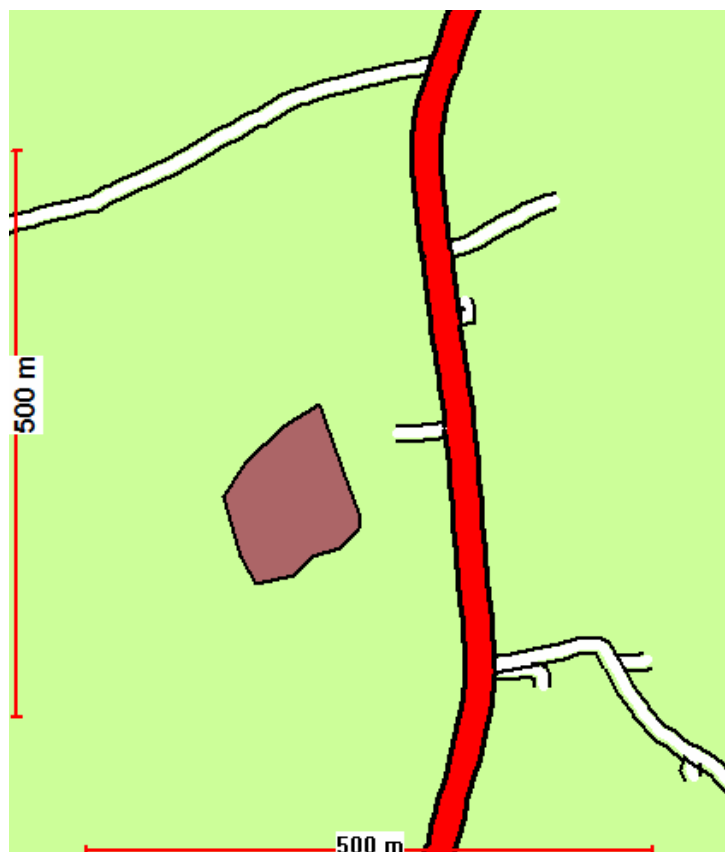
Samlet vurdering:

Alternativ plassering vil være flomutsatt eller langt fra kirke. Området har en del potensielle konflikter, men er forenlig med de fleste siden vernehensynene i området er basert på kulturminnemiljøet, kirken og prestegården med omkringliggende arealer. Gravlunder lar seg vanskelig plassere på annet enn dyrkbar mark.

Forslag:

Gravlund ved Rakkestad kirke utvides med ca 14 daa.
Trafikksikringstiltak ved veg må klarleggs igjennom reguleringsplan.

5.2 Masseuttak Stensrudåsen

Forslagsstiller: Jan Hystad og Stein Stensrud

Formål: Masseuttak/næring

Størrelse: ca 15 daa + 5 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Ingen konflikt

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	X			
Friluftsliv	x			
Naturtyper	X			
Prioriterte viltområder	X			
Landbruk-matproduksjon	X			
Landbruk-kulturlandskap	X			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	0	Skogsområde ved tidligere idrettsplass Området ligger skjermet for innsyn fra vei
Friluftsliv	0	Ingen kjente konsekvenser
Kulturminne og kulturmiljø	-	

Landbruk	0	
TEMA	GRADERING	MERKNAD
Helse	-1	Masseuttak vil støy påvirke 3 boliger innefor 200m og 25 boliger innefor 500 meter
Universell utforming	-	
Infrastruktur	2	Utkjøring på større FV ikke behov for større utbedringer. Liten slitasje på mindre veier.
Naturreisiko og klima	1	Kort vei gir mindre utslipp til transport. Samt nytt masseuttak i annen del av kommune enn det regulerte på Hverven.
Forurensning	-1	Et masseuttak for stein her vil støypåvirke 3 boliger innefor 200m og 25 boliger innefor 500 meters radius
Energi	-	
Barn og unge	-	
Konkurransen	+2	Det vil etter planvedtak være kun ett godkjent masseuttak for stein i kommunen som gir dårlige konkurranseforhold.

Alternativ plassering:

Entreprenøren hadde innspill til forrige rullering (2007) om pukkverk, beliggende ca 1,5 km lenger øst. Tiltaket ble den gangen godkjent i den forstand at det ikke kom innsigelser på tiltaket, selv om planen som helhet ikke er gjort gjeldene. Dette masseuttaket er fortsatt aktuelt dersom uttaket på Stensrudåsen ikke blir godkjent. Masseuttak i vest (som tidligere omsøkt) vil gi en økt transport på fylkesveg av lavere standard på min 2,5 km, samt opparbeiding av vei på dyrka og dyrkbar mark.

Samlet vurdering:

I forhold til samfunnsdelen har området et lavt konfliktnivå og fremstår som egnet. Tiltaket har noen konsekvenser for forurensning, støy og støv. Det er relativt få naboer som blir direkte berørt. Innefor en radius på 200 meter er det lokalisert 3 boligeiendommer, mens det innefor 500 meter er totalt 25 boligeiendommer eller gårdsbruk.

Nærhet til naboer taler mot en slik omdisponering med tanke på støy og støv. Utbredelse av støv kan begrenses med vann, mens støy er vanskeligere å håndtere. Konsekvensutredning, utført av tiltakshaver, viser at støyproblemet lar seg begrense ved at reguleringsbestemmelser og åpningstider forholder seg til veileder T-1442.

Analysen fra tiltakshaver viser at dette i stor grad også motvirkes med uttakstidspunkt og uttaksretning. Forholdet til støy vil derfor bli godt nok ivarettatt gjennom reguleringsbestemmelser.

Det er i dag kun ett pukkverk i Rakkestad med reguleringsplan. Kommuneplanen legger opp til at alle eksisterende pukkverk enten skal avvikles eller reguleres i planperioden.

Med tanke på plassering og transport er dette et godt alternativ med utkjøring direkte til RV 22 og beliggenhet i Degernes.

Alternativ plassering på pukkverket vil muligens gi litt mindre støy, men gir mye lengre transport.

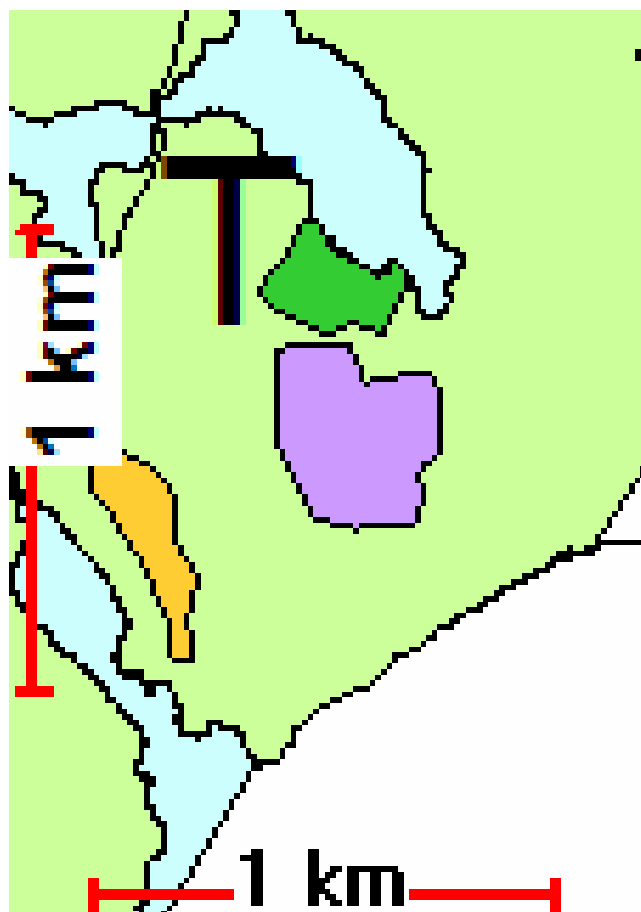
Ved et reguleringskrav på alle masseuttak av stein, vil behovet for nytt masseuttak av stein være tilstede i Degernes.

Lagring av masser skal skje inne på omdisponert område slik at innsyn/ sår i marka ikke skal være synlig fra boligeiendommer og Fylkesvei 22.

Forslag:

Område omdisponeres til fremtidig masseuttak av stein, området skal reguleres med detaljerte bestemmelser for driften.

5.3. Nytt Campingområde Vatnemellom

Forslagsstiller: Per Andre Hansen Landskapsarkitekter på vegne av grunneier

Formål: Campingområde

Størrelse: ca 44 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Legger til rette for bruk av fjellområder på en skånsom måte.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv			x	Viktig område for friluftsliv, inngangen til "Degernes fjella"
Naturtyper		x		Viktig naturtype registrert inntil området, trolig ødelagt ved tidligere torvuttak.
Prioriterte viltområder		x		
Landbruk - matproduksjon		x		Utenfor kjerneområde for matproduksjon, men delvis på dyrka mark.
Landbruk - kulturlandskap		x		Delvis innefor/ i kanten på kjerneområder kulturlandskap.

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-1	
Friluftsliv	+2	Muliggjør en skånsom bruk av fjellområdene ved tilrettelegging for samla overnatting i utkant av friluftsområder. Økt bruk. Berører lite attraktive friluftsområder, inntil dyrka mark.
Kulturminne og kulturmiljø	-	
Landbruk	-1	Tar i bruk dyrka mark, i hovedsak reversible tiltak.
Helse	+1	Området legger til rette for øk bruk av turstier og friluftsliv generelt og vil derfor være en gevinst i ett folkehelseperspektiv.
Universell utforming	0	Flatt campingområde men litt bratt ned til vann kan vanskeliggjør atkomst.
Infrastruktur	-1	Finnes ikke offentlig vann og avløp. Privat løsning må etableres.
Naturrisiko og klima	-	
Forurensning	0	Kan bli noe støy for enkelte naboer, veldig få vil bli påvirket.
Energi	-	
Barn og unge	-	
Konkurransen	+1	Vil kunne gi en økt omsetning i området.

Samlet vurdering:

Ikke i konflikt med samfunnsdel, området er vurdert å ha ett midles konfliktnivå.

Tiltaket får små konsekvenser.

Det er i dag ingen områder disponert til denne typen formål. Det drives en campingplass ved Bjørnstad nær Rakkestad sentrum.

Beliggenheten nær Fjella-områdene i Degernes gjør denne plassen egnet til formålet. Kort vei til turområder, uten at det privatiseres i større sammenhengende skogsområder.

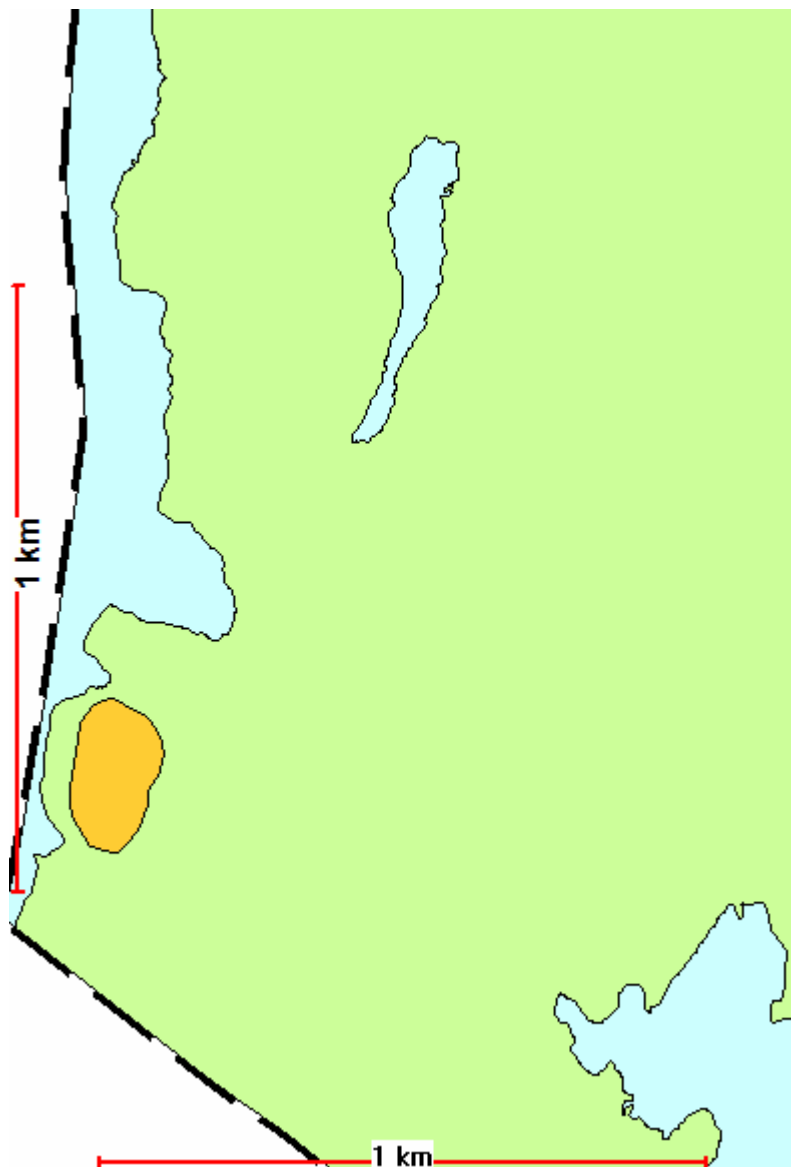
Området ligger delvis på dyrka mark. Dette er et prosjekt som vil være reverserbart hvor dyrka mark kan tilbakestilles. En annen utfordring er privatisering av strandsonen. Skisser innsendt av tiltakshaver viser at det skal legges opp til en tilbaketrukket (i forhold til strandlinjen) plassering av vogner, slik at dette ikke er til hinder for ferdsel langs vannet. Reguleringsplan for området må ta hensyn til dette.

Området er ikke i konkurranse med områder for fritidsbebyggelse, da dette er en annen form for utbygging. Utbyggingen blir ikke permanent, men vil bestå av en lavterskelutbygging med en annen målgruppe.

Forslag:

Området tas inn i Kommuneplanen som fremtidig campingområde med krav til detaljregulering.

5.4 Hytteområde ved Langen

Forslagsstiller: Nils Skaarer, Landskapsarkitekt på vegne av grunneier

Formål: Fritidsboliger

Størrelse: ca 38 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Ingen konflikt

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv			x	
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder		x		
Landbruk-matproduksjon	x			
Landbruk-kulturlandskap		x		

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-1	Nærhet til innsjø Langen 100 meters belte
Friluftsliv	-1	Hinder i strandsonen, innsyn fra Innsjø
Kulturminne og kulturmiljø	-	
Landbruk	+1	Styrker verdigrunnet på gården
Helse	-	
Universell utforming	0	
Infrastruktur	+1	Det eksisterer atkomst nært til området.
Naturrisiko og klima	0	
Forurensning	0	
Energi	0	
Barn og unge	0	
Konkurransen	0	

Samlet vurdering:

Forslaget har enkelte negative konsekvenser spesielt mot Innsjøen Langen.

Det er ikke mange hytter som i dag søker til Langenområdet. Tiltaket vil kunne bidra til en økt omsetning for næringslivet i området.

Behovet for fritidsboliger i Rakkestad kommune antas å være begrenset på det nåværende tidspunkt. Det ser vi bl.a. annet i utbyggingstakten ved det regulerte hyttefelt ved Rørvannet.

I kommende 12-årsperiode vil det med all sannsynlighet bli en litt større etterspørsel etter denne type eiendommer i Rakkestad kommune.

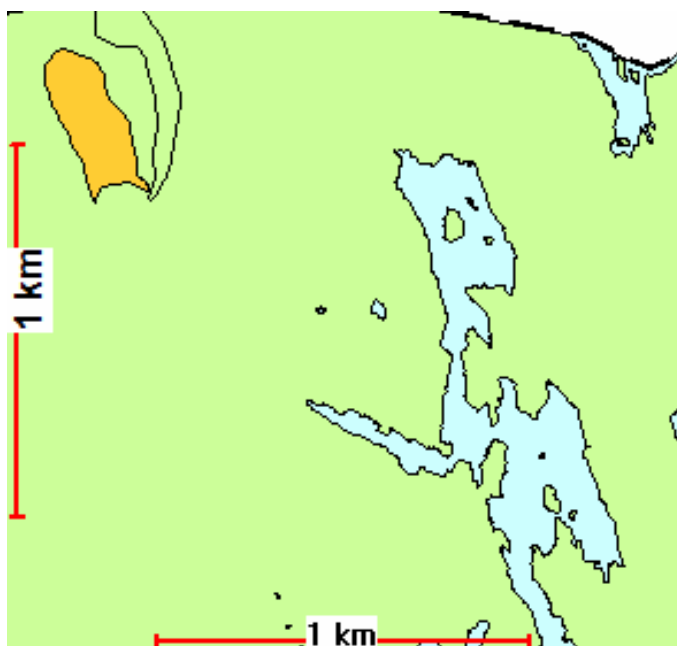
Siden det i dag ikke er åpnet for oppføring av spredt fritidsbebyggelse, bør det avsettes områder som kan benyttes til formålet i fremtiden.

Slik fremlagte skisser forligger, vil en forsiktig utbygging av området ved Langen med 5-6 hytter ikke være til sjenanse for annen bruk av området. Dette fremgår av innsendte skisser mtp innsyn og plassering av hyttene. Området bør derfor også trekkes noe tilbake for å hindre en nedbygging og sikre innsyn fra Langen, området reduseres derfor med 10 daa mot Langen.

Forslag:

Området med unntak av 10 daa mot Langen legges inn i kommuneplanen med krav om regulering av området.

5.5 Hytteområde ved Honningen

Forslagsstiller: Alf Westerby, grunneier

Formål: Fritidsboliger

Størrelse: 50 daa

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Vannforsyning kan såres.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv			x	
Naturtyper		x		
Prioriterte viltområder			x	
Landbruk-matproduksjon	x			
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-2	Området har nærhet til lokalt viktige naturtyper. Området er allerede belastet med mye hytter.
Friluftsliv	-2	Området er et viktig jakt og tur område med flere registrerte turstier.
Kulturminne og kulturmiljø	-	
Landbruk	-	
Helse	-3	Ligger innefor nedslagsfelt for drikkevannsbrønner
Universell utforming	-1	Området er til dels bratt og vanskelig tilgjengelig for alle brukergrupper.
Infrastruktur	-1	Ikke offentlig vann og avløp. Egen løsning må etableres. Vei må utbedres.
Naturrisiko og klima	-	

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Forurensning	-1	Forslaget sier ikke noe om antall enheter. En så vidt stor utbygging vil øke presset på ett allerede sårbart område.
Energi	0	
Barn og unge	-	
Konkurransen	-	

Samlet vurdering

Området har et middels konfliktnivå, men i stor grad negative konsekvenser.

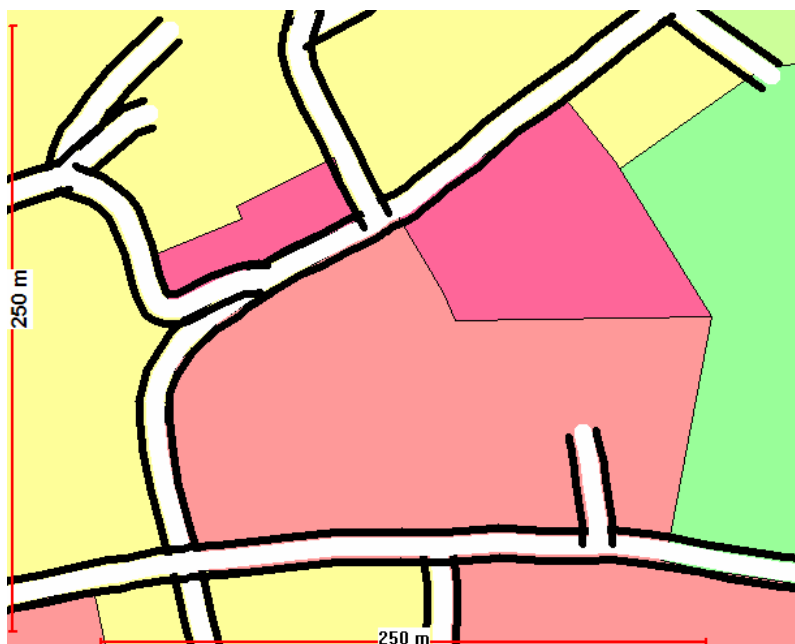
Området ligger godt innfor sikringssonen til kommunens drikkevannsbrønner. Området er i den sammenheng belagt med generelt byggeforbud for bolig og fritidseiendommer. Området har i dag en tett utbygging av fritidseiendommer og en videre utbygging vil få negative konsekvenser for området.

Alternative plasseringer i kommunen fremstår som mer hensiktsmessig.

Forslag:

Hytteområde ved Honningen tas ikke inn i kommuneplanens arealdel.

5.6 Utvidelse av Skautun rehabiliterings- og omsorgssenter

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: offentlig formål, pleie og omsorg, vannrenseanlegg

Størrelse: 10 Daa

Nåværende planstatus: Bolig og grøntområde

Forhold til samfunnsdel: Prioritert i samfunnsdel

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv		x		
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk - matproduksjon	x			
Landbruk - kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	-1	Området vil delvis gå på bekostning av parkområde.
Friluftsliv	0	Turområdet vil ikke bli forringet nevneverdig av tiltaket
Kulturminne og kulturmiljø	0	
Landbruk	-	
Helse	+2	Samlokalisering av syke og omsorgstjenestene til kommunen
Universell utforming	+2	Mange tjenester innefor samme område samt tilrettelagte områder i umiddelbart nærhet, som turstier og sansehage.
Infrastruktur	+3	Allerede etablerte tjenester i området, offentlig vei vann og avløp. Vannverket innfor området vil måtte utvides på sikt og trenger områder.
Naturrisiko og klima	-	
Forurensning	-	

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Energi	+1	Samlokaliseres med eksisterende, bo og omsorgsenter, skole og idrettshall i umiddelbar nærhet gjør det mulig med fellesløsninger for oppvarming etc.
Barn og unge	-	
Konkurranse	-1	Utvidelsen av område for Skautun rehabiliterings- og omsorgsenter medfører at 5 boliger omdisponeres.

Samlet vurdering:

Tiltaket er i tråde med samfunnsdel og fremstår som lite konfliktfylt.

Negative konsekvenser for tiltaket er få og området er allerede i hovedsak omdisponert til boligformål.

Rakkestad kommune har et institusjonskompleks i dag – Skautun. Prognoser viser at vi vil få et større behov for omsorgsboliger/leiligheter i fremtiden. Et eventuelt distriktsmedisinsk senter vil også kreve plass.

Innenfor området avsatt til offentlig formål, er et av kommunens vannverk plassert.

Med hensyn til vannforsyningen er kommunen i en presset situasjon som tilsier at det i planperioden vil være sannsynlig med en utvidelse av vannverket.

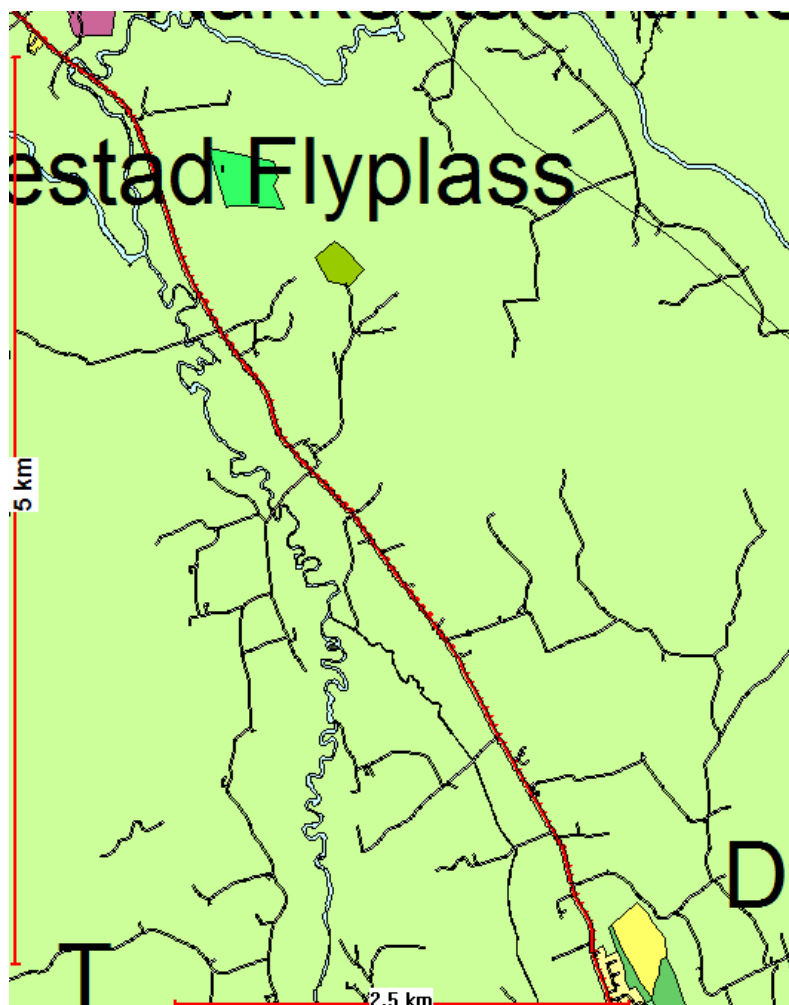
Området er så vidt stort for å kunne sikre seg boligene som ligger innenfor området når disse bli lagt ut for salg. Eventuelt løses disse inn ved behov etter en regulering.

Konsekvens av dette er at kommunen må avsette midler til kjøp av eiendommer i planperioden. Deler av parkområdet i Fladstadparken vil bli utbygd, dette medfører at turstiene i området hensyntas og integreres i utbyggingsområdet.

Forslag:

Området legges inn i kommuneplanen som fremtidig offentlig formål for utvidelse av alders/omsorgs/boliger samt vannverk.

5.7 Ny gang og sykkelvei langs RV 22 Rakkestad- Degernes

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: Gang og sykkelveg

Størrelse: ca 6,5 km

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: prioritert i samfunnsdel.

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv	x			
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk - matproduksjon			x	
Landbruk - kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	0	Vil ikke berører temaet nevneverdig da traseen følger eksisterende FV 22
Friluftsliv	-	
Kulturminne og kulturmiljø	-	
Landbruk	-1	
Helse	+2	
Universell utforming	+1	
Infrastruktur	+1	
Naturrisiko og klima	+1	
Forurensning	+1	
Energi	-	
Barn og unge	+2	
Konkurransen	-	

Samlet vurdering:

Rakkestad områdesenter og lokalsenteret Degernes knyttes sammen med en bilfri forbindelse. Dette vil gi muligheten for redusert bilbruk, og i den forbindelse minske punktutslipp samt styrke folkehelsen ved mer mosjon. Barn og unge gis muligheten til en trygg forbindelse mellom sentrene.

Området tas inn som fremtidig for gjennomføring i samråd med Statens vegvesen og Fylkeskommunen.

Forslag:

Traseen legges inn som fremtidig gang og sykkelvei med krav om regulering.

5.8 Gang- og sykkelveier langs sentrumsveier

Forslagsstiller: Rakkestad kommune

Formål: Gang og sykkelvei

Areal:

Nåværende planstatus: LNF

Forhold til samfunnsdel: Prioritert i samfunnsdel

Vurdering av verdi

	LITEN	MIDELS	STOR	KOMMENTAR
Kulturminner	x			
Friluftsliv	x			
Naturtyper	x			
Prioriterte viltområder	x			
Landbruk-matproduksjon			x	
Landbruk-kulturlandskap	x			

Vurdering av konsekvenser ved ny arealbruk

TEMA	GRADERING	MERKNAD
Naturverdier og Biologisk mangfold	0	Vil ikke berøre temaet nevneverdig da traseen følger eksisterende veitraseer
Friluftsliv	-	
Kulturminne og kulturmiljø	-	
Landbruk	-1	Vil berøre dyrka mark.
Helse	+2	Knytter sammen sykkel og gangveinettet i sentrum slik at dette blir sammenhengende og øker trafikksikkerhet.
Universell utforming	+3	Alle brukergrupper vil kunne ferdes separert fra motortrafikk.
Infrastruktur	+1	Sammenhengende gang og sykkelveier rundt sentrum.
Naturrisiko og klima	+1	Flere brukergrupper kan benytte sykkel.
Forurensning	+2	Mindre trafikk.
Energi	-	
Barn og unge	+2	Trygge skole og fritidsveier.
Konkurransen	-	

Samlet vurdering:

Sentrumsanalysen viser at vi er relativt godt utbygget med gang sykkelveier, selv om vi har noe under gjennomsnittet for Østfold. Dette som følge av at kommunedelplan trafikksikkerhet 2001-2012 er fulgt opp med tiltak, og viktige strekinger er prioritert. Dette har ført til at kommunen har et delvis fragmentert og ikke sammenhengende gang og sykkelveinett i og rundt sentrum. Det er og ønskelig å se gang og sykkelveinettet i sammenheng med turstier sentrumsnært. Kommuneplanen ønsker å legge til rette for en bedre mulighet for myke trafikanter, spesielt er dette viktig som følge av en fortetningsfilosofi hvor flere skal ferdes innefor samme ramme som før.

Forslag:

Følgende trasserer legges inn som fremtidig gang og sykkelveier med krav om regulering:

- Kaanskrysset - sentrum. (langs Johs.c Liensgt.)
- Kaaenskrysset - Lundskrysset. (langs Johs.c Liensgt.)
- Lundskrysset - Skoleveien. (Langs rv 22)
- Lundskrysset - Orderudsvingen. (Langs rv 22)
- Bodalsbrua - Tegleverket (forutsetter at omlegging av vei ikke er prioritert)

OPPFØLGING AV

RAPPORT OM

"Tildeling av barneverntjenester"

Rakkestad kommune

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	BAKGRUNN	2
2.	OPPFØLGINGSKRITERIER	3
3.	OPPFØLGING	4
3.1	Vedtatt anbefaling nr. 1	4
3.2	Vedtatt anbefaling nr. 2	4
3.3	Vedtatt anbefaling nr. 3	5
3.4	Vedtatt anbefaling nr. 4	5
3.5	Vedtatt anbefaling nr. 5	5
4.	KONKLUSJON	6
5.	VEDLEGG	7

1. BAKGRUNN

1.1 Innledning

Oppfølging av rapport om "Tildeling av barneverntjenester" i Rakkestad kommune kommer som følge av vedtak 08/16 i kontrollutvalget og vedtak 59/08 i kommunestyret.

I vedtak 08/16 fra kontrollutvalget heter det:

1. Kontrollutvalget slutter seg til de anbefalinger som fremkommer av rapportens pkt. 4.
2. Kontrollutvalget tar kommunens tilbakemelding til orientering og rapporten oversendes kommunestyret til videre behandling.
3. Revisjonen følger opp kommunestyrets vedtak i saken i løpet av 2. halvår 2009.

I vedtak 59/08 fra kommunestyret heter det:

1. Rakkestad kommune tar forvaltningsrevisjonsrapporten "Tildeling av barneverntjenester" til etterretning.
2. Rådmannen følger opp de ulike punktene og anbefalingene i rapportens kapittel 4.
3. Kultur-, utdannings- og omsorgsutvalget får en statusrapport i sitt møte i 2008 – en statusrapport om arbeidet som er gjort i forhold til anbefalingene fra Indre Østfold Kommunerevisjon om "Tildeling av barneverntjenester" og framdrift i dette arbeidet.
4. Rapport om oppfølging av forvaltningsrevisjonen fremlegges kommunestyret etter revisjonens gjennomgang 2. halvår 2009.

På grunn av sen tilbakemelding fra kommunen, har det ikke vært mulig for revisjonen å starte arbeidet med oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten før november 2010, dette til orientering.

Revisjonen takker de av kommunens ansatte som har vært involvert i forbindelse med prosjektgjennomføringen, for samarbeidet.

1.2. Hjemmel for oppfølging

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (FOR 2004-06-15 nr. 905) § 12 om "Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter" sier følgende:

"Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte."

Videre følger det av god kommunal revisjonsskikk, her uttrykk i standarden som gjelder for forvaltningsrevisjonen RSK 001, pkt. 24:

"Når prosjektet er avsluttet må det tas stilling til om prosjektet skal følges opp. Dersom det i rapporten er påvist feil og mangler eller klare forbedringsmuligheter, eller revisor har gitt anbefalinger, bør slik oppfølging vanligvis skje.

En eventuell oppfølgingsundersøkelse gjennomføres i rimelig tid etter at prosjektet er avsluttet, og den vil i hovedsak bestå i å klarlegge hvilke tiltak som er, eventuelt ikke er satt i verk, og eventuelle effekter av slike tiltak.”

1.3 Formål og problemstilling

Formålet med undersøkelsen er å følge opp forvaltningsrevisjonsprosjektet ”Tildeling av barneverntjenester”.

Problemstilling: Er alle tiltak som ble vedtatt av kommunestyret/bystyret ved behandlingen av rapporten iverksatt?

2. OPPFØLGINGSKRITERIER

Oppfølgingskriteriene vi måler opp mot er kommunestyrets vedtak i sak 59/08. Det vil være anbefalingene som er gitt i forvaltningsrevisjonsrapporten som danner utgangspunktet for oppfølgingen. I tillegg foreligger også administrasjonens bemerkninger til revisjonens anbefalinger forut for kommunestyrets vedtak.

Revisjonens anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporten var følgende:

Anbefaling nr. 1:

Revisjonen anbefaler barneverntjenesten om å skjerpe inn på praksisen ved vedtaksprosessen og sørge for at skriftlige begrunnede vedtak foreligger før tiltak iverksettes.

Anbefaling nr. 2:

Revisjonen anbefaler barneverntjenesten å utarbeide interne retningslinjer/rutinehåndbok for saksbehandlingen.

Anbefaling nr. 3:

Revisjonen anbefaler at barneverntjenesten prioriterer å gjennomføre en dokumentert internkontroll.

Anbefaling nr. 4:

Revisjonen anbefaler kommunen å se på saks- og utgiftsutviklingen innen barneverntjenesten herunder ressursituasjonen og kartlegge hvilke utfordringer / tendenser og prioriteringer barneverntjenesten skal arbeide mot.

Anbefaling nr. 5:

Revisjonen anbefaler kommunen å utarbeide retningslinjer for månedlige interne rapporteringer fra barnevernleder til kommunesjef og rådmann.

Administrasjonens bemerkninger fremkommer i vedlegg 1.

På bakgrunn av revisjonens anbefalinger og administrasjonens bemerkninger fattet kommunestyret sitt vedtak.

3. OPPFØLGING

Revisor har mottatt svarbrev fra administrasjonen, ved rådmann Alf Thode Skog, datert 11. november 2010, brevet ligger med som vedlegg 2. Administrasjonen har således besvart revisjonens oppfølging av vedtatte anbefalinger.

I tillegg til rådmannens tilbakemelding har revisor vært i kommunen på kontrollbesøk. I møtet deltok enhetsleder for barneverntjenesten og forvaltningsrevisor Lisbeth Heen.

3.1 Vedtatt anbefaling nr. 1

Nr. 1: Revisjonen anbefaler barneverntjenesten om å skjerpe inn på praksisen ved vedtaksprosessen og sørge for at skriftlige begrunnede vedtak foreligger før tiltak iverksettes.

I svarbrev av 11.11.2010 angående oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt "Tildeling av barneverntjenester" i Rakkestad kommune, fremholder administrasjonen at barneverntjenesten nå etter flere vanskelige år, er styrket både økonomisk og organisatorisk. Det er nå bare unntaksvis som vedtak blir fattet i etterkant av at et vedtak har blitt iverksatt. Dette blir begrunnet og vedtaket blir som regel fattet to – tre dager etter at tiltaket har blitt iverksatt.

I kontrollmøtet revisor hadde med enhetsleder foretok revisor en kontroll av tilfeldig utvalgte saksmapper, og kontrollerte når vedtak var fattet og når de var igangsatt. Til tross for at enhetsleder var veldig klar på at vedtak skulle være fattet før de ble iverksatte, fant revisor likevel at det fremdeles forelå enkelte saker der økonomiske tiltak var iverksatt, uten at gyldige vedtak forelå.

3.2 Vedtatt anbefaling nr. 2

Nr. 2: Revisjonen anbefaler barneverntjenesten å utarbeide interne retningslinjer/rutinehåndbok for saksbehandlingen.

I administrasjonens brev av 11.11.2010 opplyses det at Rakkestad kommune har utarbeidet en intern rutinehåndbok for barneverntjenesten, rutinehåndboken ble ferdigstilt i januar 2009 og den blir gjort kjent for og delt ut til alle nyansatte innenfor tjenesteområdet.

Ved kontrollbesøket i kommunen ble barneverntjenestens rutinehåndbok presentert for revisor. Videre påpekte enhetsleder at rutinehåndboken hadde vært til gjennomgang av fylkesmann og at de hadde fått tilbakemelding om at kommunen hadde utført en god arbeidsinnsats med rutinehåndboken.

3.3 Vedtatt anbefaling nr. 3

Nr. 3: Revisjonen anbefaler at barneverntjenesten prioriterer å gjennomføre en dokumentert internkontroll.

I svarbrev av 11.11.2010 opplyser rådmann at internkontrollsystemet for øyeblikket er i prosess og at det vil være ferdig etablert i barneverntjenesten innen 30.6.2011.

Revisor påminner om at forskriften om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester tredde i kraft 1.1.2006, og påpeker at det derfor er viktig å få dette på plass. Revisor vil også påpeke at det i vedlegg 1, av 18.4.2008 – *administrasjonens bemerkninger* til forvaltningsrevisjon, blir det fremført at - *barneverntjenesten har som mål å ha fullført dette i løpet av første halvår 2008.*

Enhetsleder opplyser revisor om at barneverntjenesten nå er kommet godt i gang med arbeidet av internkontroll, og at rådmann er bestemt på at arbeidet med internkontroll skal bli gjennomført.

3.4 Vedtatt anbefaling nr. 4

Nr. 4: Revisjonen anbefaler kommunen å se på saks- og utgiftsutviklingen innen barneverntjenesten herunder ressursituasjonen og kartlegge hvilke utfordringer / tendenser og prioriteringer barneverntjenesten skal arbeide mot.

I svarbrevet fra kommunen, datert 11.11.2010, underretter administrasjonen at Rakkestad kommune foretok en omorganisering fra 1.1.2009. Barneverntjenesten har siden da vært en del av Seksjon – Familiesenter. Kommunen mener at denne integrasjonen muliggjør et sterkere fokus på forebygging, tidlig intervensjon og tverrfaglig arbeid for barn og ungdom. Videre mener kommunen at endringene skal gi gode effekter for kartlegging av utfordringer, ressursituasjonen, prioriteringer og saks- og utgiftsutviklingen i barnevernet.

Enhetsleder opplyser at barneverntjenesten ikke har mer ressurser nå enn tidligere. Men det letter situasjonen at de har flere samarbeidspartnere og samspille med. På hele familiesenteret finnes det et langsiktstenkende med forebygging. Leder opplyser videre at det stadig er utskiftninger av personalet i barneverntjenesten. Derimot er sykefraværet lite, men det forekommer svangerskapspermisjoner. Enhetsleder påpeker også at departementet vil styrke rammetilskuddet for barneverntjenesten i kommunene, fra og med 2011.

3.5 Vedtatt anbefaling nr. 5

Nr. 5: Revisjonen anbefaler kommunen å utarbeide retningslinjer for månedlige interne rapporter fra barnevernleder til kommunesjef og rådmann.

Administrasjonen opplyser i sitt svarbrev av 11.11.2010, at seksjonsleder for Familiesenter og enhetsleder i barneverntjenesten avholder møter, hver fjortende dag. De ganger det blir tatt opp større problemstillinger, vidererapporterer seksjonsleder disse umiddelbart til rådmann. Videre leverer økonomisjefen budsjett- og regnskapsinformasjon til rådmannen annenhver måned.

Enhetsleder slår fast at det siden 1.1.2009 har vært innarbeidet at seksjonsleder kaller enhetsleder for barneverntjenesten til møte, hver 14.dag. Seksjonsleder fører notat av møtene. Videre blir alt som føres videre inn i rådmannens ledergruppe, referatført. Rutinene er innarbeidet i organisasjonen, men det foreligger ikke nedfelte skriftlige rutiner.

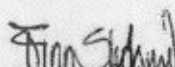
4. KONKLUSJON

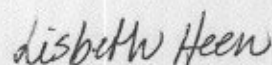
Revisjonen finner at Rakkestad kommune i hovedsak har fulgt opp tre av fem vedtatte anbefalinger som fremkommer i forvaltningsrevisjonsrapporten "Tildeling av barneverntjenester". Resterende vedtatte anbefalinger er under utarbeiding.

Som rådmann uttaler det så er barneverntjenesten nå etter flere vanskelige år, styrket både økonomisk og organisatorisk. Rutinchåndbok for barneverntjenesten ble ferdigstilt i januar 2009. Internkontrollsystemet er derimot ennå ikke på plass, men de er godt i gang med å forberede og utarbeide internkontrollens innhold. Videre ser revisor at praksisen av vedtaksprosessen er skjerpet, men fant visse tilfeller der økonomiske tiltak var igangsatt uten at gyldig vedtak forelå.

Revisjonen mener at barneverntjenesten i Rakkestad kommune nå har gjort forbedringer, med unntak av internkontroll, som er under utarbeiding. Videre ser revisor det som viktig for barneverntjenesten at arbeidet med rutiner fortsetter og at det også bør arbeides for å sikre at rutinene blir fulgt i praksis.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Rakkestad 4. januar 2011

Finn Skofsrud
Distriktsrevisor

Lisbeth Heen
Forvaltningsrevisor

5. VEDLEGG

1. Administrasjonens bemerkninger til forvaltningsrevisjonsrapport om "Tildeling av barneverntjenester" i brev av 18.4.2008.
2. Administrasjonens redegjørelse for hvordan kommunen har fulgt opp de vedtatte anbefalingene i brev av 11.11.2010.

RAKKESTAD KOMMUNE

Plan og administrasjon

Indre Østfold Kontrollutvalgsekretariat
Industriveien 6,
1890 Rakkestad

INDRE ØSTFOLD KOMMUNEREVISJON	
Dato	25.04.08
Saksbeh.	FISK/LISK/RONA
Saksnr.	07/7714
Løpenr.	51374/08
Kode	320/128

Deres ref.

Vår ref.:
Saksnr. 07/1529-6
Løpenr. 4650/08
Sak nr. bes oppgitt ved svar

Arkivkode
210 &40

Dato
18.04.2008

Kopi til: Kommunesjef Jørn Authen, seksjonsleder barnevern Helén Graarud

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT "TILDELING AV BARNEVERNTJENESTER"

Det henvises til ovennevnte forvaltningsrevisjonsrapport datert 10.01.08 samt brev fra Indre Østfold Kontrollutvalgsekretariat IKS datert 20.02.08.

Det bes i brevet fra kontrollutvalget om administrasjonens tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapporten. Administrasjonen blir bedt om å vurdere revisjonens anbefalinger og tilkjennegi hvordan disse vil bli fulgt opp.

Revisjonsrapporten gir et totalt sett forholdsvis negativt bilde av mange forhold ved barneverntjenesten i Rakkestad kommune. Dette dreier seg ikke om forhold som handler om den direkte klientkontakten og den mangfoldige hjelpen barneverntjenestens barn og familier får. Manglene som blir påpekt handler i stor grad om skriftlige rutiner, etterprøvbar dokumentasjon og oppfylging av lov og forskrifters krav når det gjelder dette. Barneverntjenesten var også før forvaltningsrevisjonen ble gjennomført klar over at ikke alt fungerte som det skulle når det gjaldt disse forholdene. Situasjonen både i 2006 og store deler av 2007 var imidlertid preget av stor ustabilitet og mye vakans i bemanningen med påfølgende stor arbeidsbelastning på de gjenværende saksbehandlere. I en slik situasjon var det en bevisst prioritering fra barneverntjenestens side i størst mulig grad å ikke la denne vanskelige situasjonen gå ut over brukerne av tjenesten. At resultatene av revisjonen var så vidt nedslående var imidlertid likevel en overraskelse for barneverntjenesten. Utvalget av klientmapper som har vært gjennomgått er i følge revisjonsrapporten barn som er plassert utenfor hjemmet i 2006. Tatt i betraktning at dette var et vanskelig år for barneverntjenesten samt at plasseringssaker i seg selv er svært arbeidskrevende, er det å håpe at ikke alle klientmapper har de samme manglene som blir påpekt i rapporten. Barneverntjenesten ser likevel at dette er av underordnet betydning fordi alle saker jo uansett skal være i orden til enhver tid.

Anbefaling nr. 1 – 3 i revisjonsrapporten omhandler interne forhold i barneverntjenesten. Anbefaling nr. 1 som omhandler at skriftlige vedtak skal foreligge før tiltak iverksettes er allerede i stor grad etterfulgt. Dette som følge av en innskjerpet praksis, noe mer åpne vedtaksformuleringer som gjør at et

Postadresse:
Postboks 264
1891 RAKKESTAD
E-mail: postmottak@rakkestad.kommune.no

Fakturaadr:
Postboks 58
1891 RAKKESTAD

Telefon:
69225500

Telefaks:
69225501

Org.nr:
945372281

Bankgiro:
1050.07.99000

vedtak kan omfatte flere påfølgende tiltak og at alle saksbehandlerstillinger nå er besatt (har vært det siden 01.01.08). Sistnevnte medfører at saksbehandlerne stort sett er å jour med skriftlig arbeid i sakene sine. Dette er svært vanskelig å få til når mange stillinger står ubesatt slik tilfellet var de foregående år.

Anbefaling nr. 2 og 3 omhandler gjennomføring av internkontroll og utarbeidelse av skriftlige retningslinjer/rutinehåndbok for barneverntjenesten. Barneverntjenesten har som mål å ha fullført dette i løpet av første halvår 2008. Arbeidet er påbegynt. Barneverntjenesten hadde intern planleggingsdag 01.02. dette år med alle saksbehandlerne til stede. Det ble da tatt en fullstendig gjennomgang på hva som skjer i en sak fra melding kommer inn til barneverntjenesten til den avsluttes. Det som ble gjennomgått denne dagen er grunnlaget for barneverntjenestens videre saksbehandling i alle saker samt et første skritt i retning av en rutinehåndbok for tjenesten. Det gjenstår ennå en del arbeid før dette må sies å tilfredsstille lov og forskrifters krav.

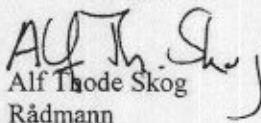
Seksjonsleder barnevern er ansvarlig for gjennomføringen av anbefaling nr. 1 – 3.

Anbefaling nr. 4 omhandler barneverntjenestens saks- og utgiftsutvikling herunder ressursituasjonen. Det anbefales å kartlegge utfordringer barneverntjenesten står overfor og hvilke prioriteringer det skal arbeides mot. *Anbefaling nr. 5* omhandler rapporteringsrutiner mellom barnevernleder, kommunesjef og rådmann.

Også innenfor disse områdene er det påbegynt arbeid for å bedre på situasjonen. I samarbeid med kommunens økonomiseksjon er det utarbeidet verktøy som bedrer økonomistyringen og gjør det mulig å i større grad stille gode prognoser for det kommende. Dette gjør det mulig til enhver tid å ha forholdsvis god oversikt over hvordan den økonomiske situasjonen ligger an. I tillegg gjennomgås den økonomiske situasjonen mer grundig hvert tertial. I den forbindelse avholdes det møter mellom rådmann, kommunesjef, seksjonsleder barnevern og regnskapskontrollør/controller. Seksjonsleder barnevern og kommunesjef har i tillegg månedlige møter for rapportering og oppfølging. Når det gjelder kartlegging og vurdering av situasjonen utover det rent økonomiske, er det foreløpig ikke iverksatt tiltak i forhold til dette. Det vil være naturlig å ta tak i dette etter at den økonomiske situasjonen er klarlagt og under kontroll. Dette må også sees på som en del av hele kommuneområdets kontinuerlige arbeid for å yte gode nok tjenester til Rakkestads barn og unge og deres familier. Barneverntjenesten bør ikke vurderes isolert sett, men som en del av det totale tjenesteapparatet i kommunen. Utviklingen av dette med fokus på forebygging og tverrfaglig innsats pågår hele tiden.

Når det gjelder anbefaling nr. 4 – 5 vil seksjonsleder barnevern være ansvarlig sammen med kommunens øvre ledelse (kommunesjef og rådmann).

Med vennlig hilsen

Alf Thode Skog
Rådmann

Saksnr 2007/7714-13
Løpenr 141605/2010

Rønningen Anita

Fra: Skog, Alf Thode {Alf.Skog@rakkestad.kommune.no}
Sendt: 11. november 2010 21:31
Til: Rønningen Anita
Kopli: Graarud, Helen; Halstvedt, Gunvor; Harlem, Peder; Rode, Laila Olsen
Emne: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - OPPFØLGNING

Det vises til Indre Østfold Kommunerevisjon IKS' forvaltningsrevisjonsrapport om barnevernet i Rakkestad kommune. Av ulike årsaker har det trukket ut å melde tilbake på anbefalinger m.m. som er forslått av revisjonen. Rådmannen beklager dette.

Denne besvarelsen er omfattende, og langt på vei fullstendig for de spørsmåls- og problemstillinger som er reist. Sånn som rådmannen ser det, er tiltakene adekvate og balanserte i relasjon til behovene som er til stede.

Anbefaling nr. 1: Revisjonen anbefaler barneverntjenesten om å skjerpe inn praksisen ved vedtaksprosessen og sørge for at skriftlige begrunnede vedtak foreligger før vedtak iverksettes.

I flere år var barneverntjenesten i en vanskelig personal-, drifts- og dermed kapasitetsmessig stilling. Det resulterte blant annet i at tiltak kunne bli satt ut i livet før saksbehandlingsprosess var avsluttet og vedtak utferdiget. Dette var irregulært.

Barneverntjenesten er nå organisatorisk, økonomisk og faktisk styrket. Saksbehandling, vedtak og effektivisering av tiltak er i hovedsak i samsvar med lov- og underliggende regelverk. Unntaksvis oppstår avvik eller tilpasninger finner sted, men det er i så fall begrunnet i brukernes tarv/situasjon eller andre legitime forutsetninger. I en enhet som barnevernet, er det nesten umulig helt å unngå.

I unntakstilfellene fattes vedtak uten ugrunnet opphold – som regel to – tre dager etter at effektivisering av tiltak har skjedd.

Barneverntjenesten er i dag stabilisert – slik at drift og forvaltning foregår i fullt ut betryggende former.

Anbefaling nr. 2: Revisjonen anbefaler at barneverntjenesten å utarbeide interne retningslinjer/rutinehåndbok for saksbehandling.

Rakkestad kommune ferdigstilte intern rutinehåndbok i januar 2009 – etter at kvalitetskoordinator i tidsrommet august 2008 – januar 2009 hadde brukt betydelige deler av sin stilling på prosjektet. Den er gjennomgått av og på denne måte kvalitetssikret og akseptert av Fylkesmannen i Østfold. Fylkesmannen er statlig tilsynsmyndighet med barneverntjenesten.

Håndboka blir gjort kjent for og utlevert til alle nyansatte i barneverntjenesten.

Anbefaling nr. 3: Revisjonen anbefaler at barneverntjenesten prioriterer å gjennomføre en dokumentert internkontroll.

Rådmannen viser til utkast til budsjett 2011 og økonomiplan 2011 – 2014. Internkontrollsystemet er i øyeblikket i prosess og vil være etablert i enheten innen 30.06.11.

I andre tertialrapport 2011 rapporterer rådmannen særskilt på tiltaket til kommunestyret.

Anbefaling nr. 4: Revisjonen anbefaler kommunen å se på saks- og utgiftsutviklingen innen barneverntjenesten herunder ressursituasjonen og kartlegge hvilke utfordringer/tendenser og prioriteringer barneverntjenesten skal arbeide mot.

Det har temmelig sikkert flere årsaker. For det første er det en mer helhetlig organisatorisk og faktisk oppmerksomhet på utfordringene. Dernest ble ganske mange spørsmåls- og problemstillinger gjennomgått og vurdert på nytt i 2004 – 2008. Dette resulterte i andre og dyrere tiltak – men sannsynligvis også i en flatere utvikling på barnehageområdet fra 2009. Rådmannen er langt fra sikker på at denne tendensen fortsetter – jf. blant annet statistikkdelen til budsjett 2011 og økonomiplan 2011 – 2014.

Intern og ekstern økonomikontroll er styrket fra 2007 – 2008 – ikke minst etter at økonomiavdelingen fikk utvidede controllerressurser fra omtrent samme tidspunkt.

Anbefaling nr. 5: Revisjonen anbefaler kommunen å utarbeide retningslinjer for månedlige interne rapporteringer fra barnevernleder til kommunesjef og rådmann.

Seksjonsleder Familiesenter og enhetsleder barnevern avholder møter hver fjortende dag – der budsjett og økonomi er blant temaene. Det legges til rette for at avvik i drift tidlig blir fanget opp.

Seksjonsleder Familiesenter vidererapporterer større problemstillinger til rådmannen umiddelbart – utenom de regulære/faste punkter.

Økonomisjef avleverer budsjett- og regnskapsinformasjon til rådmannen annenhver måned.

Rådmannen legger fram budsjett- og regnskapsrapport for kommunestyret to ganger pr. år. – 30.4. og 31.8.

Avslutning.

Rådmannen oppfatter denne besvarelse som omfattende og langt på vei fullstendig i forhold til de anbefalinger revisjonen gir i sin rapport. Som sådan bør den kunne avslutte korrespondansen mellom kommunen og revisjonen i barnevernprosjektet.

Med vennlig hilsen

Alf Skog
Rådmann

Telefon: 69225500

Faks:

E-post: Alf.Skog@rakkestad.kommune.no

Web: www.rakkestad.kommune.no

Rakkestad kommune
- Mangfold og samhold